

PIĄTEK-NIEDZIELA
|30|06|-|02|07|2023|

GAZETA WEEKEND OLSZTYŃSKA

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

Fot. Zbigniew Wozniak

SPORT CODZIENIE

**DNA NASZEJ PIŁKI
POWOLI SIĘ ZMIENIA** |29

**V MEMORIAŁ ANDRZEJA
BIEDRZYCKIEGO** |31

**DO GDAŃSKA
PRZEZ FILIPINY** |32

TO IDZIE MŁODOŚĆ

W RYBAKACH NIEDALEKO OLSZTYNA OD PONIEDZIAŁKU TRWA LETNIA AKADEMIA SCHUMANA. TO WYJĄTKOWE WYDARZENIE, KTÓRE PRZYCIĄGNĘŁO KILKASSET MŁODYCH OSÓB Z CAŁEJ POLSKI. WCZORAJ UCZESTNICY ZŁOTU OBCHODZILI 137. ROCZNICĘ URODZIN CZCIGODNEGO SŁUGI ROBERTA SCHUMANA. DZISIAJ PRZEMASZERUJĄ ULICAMI OLSZTYNA. |5

ISSN 0137-9127

9 770137 912057

2 6

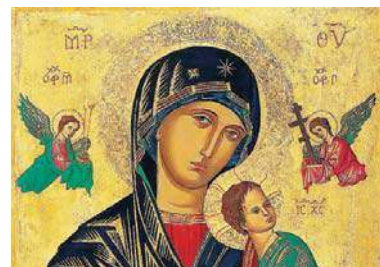
**ŚWIATOWY GIGANT
ZAINWESTUJE W POLSCE** |3

**HIT
CZY KIT?** |4

**W POZNANIU KOMUNISCI
STRZELALI DO ROBOTNIKÓW** |9

**MATKA, KTÓRA BIEGNIE
NA POMOC** |11

W DZISIEJSZYM
WYDANIU ZNAJDZIECIE

**SPECJALNY
DODATEK**

**#FundUszE
NaZmiany**

Fundusze Europejskie

KREML NEGOCJUJE Z „KUCHARZEM PUTINA”?

Spekulacje na temat Jewgienija Prigożyna i sytuacji Grupy Wagnera sugerują, że szczegóły porozumienia pomiędzy buntownikami a rosyjskimi władzami wciąż są wypracowywane – ocenia Instytut Badań nad Wojną. Rosyjskie źródła donoszą nieoficjalnie o czystkach w rosyjskiej armii.

W najnowszym raporcie ISW analizuje szereg nieoficjalnych doniesień na temat losów Prigożyna i jego najemników, konstatując, że „pewne aspekty porozumienia wciąż mogą być ustalane”. M.in. analitycy przytaczają nieoficjalne źródła, że samolot Prigożyna we wtorek wyleciał z Białorusi do Moskwy, a następnie do Petersburga, a także – że w Rosji miał on kontynuować rozmowy z władzami. ISW odnotowuje, że wobec braku jasnych informacji o ustaleniach pomiędzy Prigożynem i Kremlm mnożą się spekulacje, w tym dotyczące przemieszczenia części najemników na terytorium Białorusi, budowy nowego obiektu wojskowego pod Osipowiczami (na co miałyby wskazywać

Maski Ramzana Kadyrowa, Jewgienija Prigożyna i Władimira Putina sprzedawane w Petersburgu

zdjęcia satelitarne, chociaż nie wiadomo, czy obiekt ten ma związek z Grupą Wagnera). ISW zaznacza jednak, że nie jest w stanie zweryfikować wiarygodności tych informacji.

W rosyjskich źródłach mnożą się spekulacje o „dużych czystkach” w strukturach dowódczych armii, które miałyby być konsekwencją buntu Prigożyna.

Pojawiła się nieoficjalna informacja o aresztowaniu uważanego za bliskiego Prigożynowi gen. Siergieja Surowikina, atakże o zmianach w dowództwie na froncie w Ukrainie i karaniu wojskowych, którzy nie dość zdecydowanie reagowali na bunt. Również w tych przypadkach ISW zaznacza, że nie jest w stanie tych informacji zweryfikować.

Z kolei „Wall Street Journal” podoaje, powołując się na zachodnich oficjeli, że plan szefa Grupy Wagnera polegał na schwytaniu ministra obrony Siergieja Szojgu i szefa Sztabu Generalnego gen. Walerija Gierasimowa, jednak o jego zamiarach dowiedziała się wcześniej FSB.

Po tym, gdy Prigożyn ogłosił swój „marsz sprawiedliwości”, w publikowanych nagraniach audio mówił, że „Szojgu uciekł z Rostowa jak pies”. Po zajęciu kwatery głównej Południowego Okręgu Wojskowego w tym mieście domagał się też „rozmowy” z ministrem obrony i Gierasimowem.

Cytowani przez gazetę zachodni przedstawiciele oceniali, że początkowy plan Prigożyna miał duże szanse powodzenia, lecz pogrzył go przeciek

do FSB. Jednak fakt, że mimo uprzedniej wiedzy rosyjskich służb, szef Grupy Wagnera był w stanie zająć Rostów i dotrzeć aż pod Moskwę, „stawia pytania na temat zakresu władzy Putina”.

Dziennik podaje, że plan oligarchy, zwanego „kucharzem Putina”, opierał się na przeświadczeniu, że część rosyjskiego wojska dołączy się do rebelii. Podobnie jak wcześniej „New York Times”, „WSJ” podaje, że Prigożyn poinformował o swoich planach zwierzchnika rosyjskich sił powietrznych generała Siergieja Surowikina, uważanego za bliskiego wagnerowcom.

Nie jest jasne, czy Surowikin, który przez pewien czas był naczelnym dowódcą rosyjskich wojsk na Ukrainie, przekazał wiedzę o tym rosyjskim służbom. Lecz był on pierwszym,

który w opublikowanym nagraniu wideo zaapelował do Prigożyna, by powstrzymał swój marsz.

Gazeta cytuje byłego przedstawiciela rosyjskiego resortu obrony, a obecnie blogera Michaiła Zwinczuka znanego jako „Rybar”, który stwierdził, że bunt Wagnera spowodował duże czystki wewnątrz rosyjskiej armii.

Według cytowanych zachodnich oficjeli marsz zakończyłby się zbrojną konfrontacją w Moskwie, gdyby nie mediacja Aleksandra Łukaszenki. Białoruski dyktator miał zaoferować wagnerowcom stacjonowanie w jego kraju, „częściowo po to, by wzmocnić własne bezpieczeństwo przeciwko możliwemu wtargnięciu Rosji” i by służyli oni jako jego „osobista gwarancja bezpieczeństwa”.

ŹRÓDŁO: PAP

TAK DLA MURU NA GRANICY. NIE DLA BEZPRAWNYCH UCHODźCÓW

Wszyscy wiemy o tym, że jeżeli nie zapewnimy sobie podstawowego poczucia bezpieczeństwa, nasze funkcjonowanie stanie się trudne. W tym celu zwołano konferencję dotyczącą muru, który stanął na granicy polsko-białoruskiej.

Czy Donald Tusk i PO chcieliby zburzyć mur, aby emigranci mogli do nas bez kontroli przyjeżdżać? — spytała posłanka PiS Iwona Arent.

— Przed wojną w Ukrainie, gdzie obecnie Rosjanie mordują kobiety i dzieci, atak na naszą granicę i sytuację związane z uchodźcami stanowiły wojnę hybrydową przygotowującą agresję na naszych wschodnich sąsiadów. Wszystko po to, by zdestabilizować sytuację w naszym kraju, tak żebyśmy nie mieli możliwości pomocy, a zajmowali się jedynie obroną i bezpieczeństwem naszego kraju — powiedziała Iwona Arent, po czym dodała: — Polska emigrantów przyjmuje, ale pod kontrolą. Każdy

To co się działo na granicy z Białorusią, to była wojna hybrydowa - powiedziała Iwona Arent

spoza naszego kraju może złożyć deklarację, aby zostać pełnoprawnie przyjętym. Dzięki temu wiemy, kto do nas przyjeżdża. Nie zgadzamy się jednak na bezprawne przedzieranie granicy.

Konferencja odbyła się w Olszynie, ponieważ stanowimy Polskę Wschod-

nią. Jesteśmy jedynym województwem, które graniczy ze zbrodniczym krajem, jakim jest Rosja.

— Podstawowe cechy państwa to terytorium, naród i granica. Prywatnie również się zabezpieczamy. Zamkami, kamerami czy służbami. Podobnie jest w przypadku państwa.

Destabilizacja Polski spowoduje upadek Ukrainy. Państwo polskie jest głównym hubem zaopatrzeniowym wschodniego sąsiada. Róbmy więc wszystko, aby nasza granica była strzeżona. Jako obywatele nie zapraszamy do swojego mieszkania wszystkich. Podobnie w państwie, zapraszamy tych, którzy chcą z nami współpracować, chcą budować Polskę silną i bezpieczną — mówi Henryk Żuchowski, radny sejmiku wojewódzkiego.

— Czy prawdziwi uchodźcy chowają się po krzakach, rzucają kamieniami i prowokują naszych pograniczników tylko po to, aby dostać się do rajów — do Niemiec? Nie zgadzamy się na to, aby niekontrolowany napływ uchodźców przeszedł

przez Polskę — stwierdził Marcin Jastrzębski, koordynator do spraw kontroli wyborów PiS w Olsztynie.

— Nielegalni emigranci, uchodźcy, uciekinierzy są to ludzie, którzy nie mają nic wspólnego z naszą kulturą. Oni się nie asymilują, są daleko od nas, wręcz utrzymują swego typu enklawy, co jest niebezpieczne — podkreśla doradca wojewody do spraw kultury Maciej Tobiszewski.

— Mam wrażenie, że budowlę takie jak mur przede wszystkim służą, by uchronić się przed osobnikami, którzy wpłynęli do pracy i normalnego życia państwa. Wszelkie zapory i zabezpieczające konstrukcje powstają w miejscach, gdzie dla drugiej strony

również mogłoby istnieć zagrożenie — mówi Piotr Czuryło, niezależny ekspert do spraw bezpieczeństwa. — Jako obywatele oczekujemy od władz, aby zapewnili nam bezpieczeństwo. Wiemy dziś, że wraz z Prigożynem na Białoruś przybyło około 8 tys. jego zwolenników, przestępców. W tej chwili niewzmacnienie granicy wydaje się być myślą samobójczą. Jako obywatele powinniśmy traktować tego typu pomysły czy działania jako destabilizację naszego kraju.

Bez względu na rządy, jakie nastaną w przyszłości, według Iwony Arent Polacy powinni mieć prawo do wypowiedzenia się, a referendum w sprawie imigrantów służyć ma bezpieczeństwu.

AG

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzadz@gazetaolsztynska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Igor Hrywna
Artur Dryhynicz
wydawca@gazetaolsztynska.pl
sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 75 04

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikelblaski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPA WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

ANDRZEJ
MIELNICKI
a.mielnicki@
gazetaolsztynska.pl

Takie pojedyncze inwestycje, na taką skalę, nie było jeszcze w historii Polski. Amerykański Intel, jeden z największych producentów półprzewodników na świecie, zapowiedział, że wybuduje koło Wrocławia zakład, gdzie będą wytwarzane mikroprocesory. Inwestycja pochłonie 4,6 mld dolarów, a prace znajdzie tu dwa tysiące osób.

— Wejście w obszar producentów mikroprocesorów, czyli krajów, które je produkują, to wejście do elitarnej grupy. Na świecie jest tylko kilka takich państw. W polskiej fabryce będzie powstawał produkt gotowy, a nie komponenty — stwierdził w mediach Paweł Kurtasz, szef Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu.

Co ważne, w polskiej fabryce Intela będzie powstawał produkt gotowy, a nie komponenty.

Pandemia koronawirusa zachwiała łańcuchami dostaw, na rynku zaczęło brakować półprzewodników, co odbijało się na produkcji w Europie. Dlatego Unia Europejska chce, żeby do roku 2030 jedna piąta światowej produkcji mikroprocesorów wytwarzana była w Europie (dziś jest to ok. 9 proc.). Zatem inwestycja Intela wpisuje się w tę politykę większego uniezależnienia się od dostaw z państw azjatyckich. Dziś wartość tego rynku na świecie ocenia się na 500 mld dolarów.

Zakład pod Wrocławiem ma ruszyć w 2027 r. Co istotne, Intel nie wyklucza jego dalszej rozbudowy.

Dlaczego koncern wybrał podwrocławską gminę, a nie inne miejsce, gdzie w Europie? W grę miało ponoć wchodzić aż 70 lokalizacji na całym naszym kontynencie.

To wyjaśniła w rozmowie z money.pl Christy Pambianchi, wiceprezes Intela. Na pytanie dziennikarza, co zdecydowało o wyborze Polski, wiceprezes Intela odparła, że firma dla każdego rodzaju inwestycji ma inne kryteria. Ikierując się nimi, zdecydowała, że będzie rozbudowywać swoje centrum badań i rozwoju we Francji, zbuduje fabry-

kę wafli krzemowych, czyli płytek do czipów w Niemczech, i rozbuduje fabrykę tego typu w Irlandii. Natomiast jeśli chodzi o budowę zakładu integracji i testowania, Polska szybko znalazła się na szczycie listy koncernu.

Nigdy nie można mówić „nigdy”

— Pierwszym i podstawowym kryterium przy wyborze lokalizacji jest dostęp-

Jak się okazuje, nie bez znaczenia było to, że Miękinia leży w powiecie średzkim, gdzie już mają swoje zakłady inne światowe marki m.in. PepsiCo, Lufthansa czy General Electric. Jak zauważyła wiceprezes Pambianchi, w okolicy powstał już cały ekosystem: baza talentów, dobry dostęp do szkół, mieszkań i wszystkich usług, które są ważne dla pracowników. Dodała, że

do lokowania wielkich inwestycji. Jest tu klimat do inwestowania. I trzeba pamiętać, że wielkie firmy, światowe marki są jak magnes, bo przyciągają innych inwestorów.

Czy Warmia i Mazury mają szansę na tak duże inwestycje, i to jeszcze z obszaru nowych technologii?

— Nigdy nie można mówić „nigdy” — podkreśla prof. Andrzej

Buszko, ekonomista z UWM. — Jednak trudno porównywać Olsztyn z Wrocławiem. To inny potencjał, inne możliwości, inna lokalizacja. Ale można też się zastanowić nad tym, co robią władze naszego regionu, żeby ściągnąć takich inwestorów do nas. Bo poza górnolotnymi słowami nie widzę konkretnych kroków, działań. Oczywiście można opowiadać, że

— Oczywiście bardzo żałuję, że Intel nie zainwestował w Olsztynie, ale trzeba się cieszyć, że wielki koncern zdecydował się na inwestycję w Polsce, a nie w innym kraju. Tu nie można być zawistnym — dodaje prof. Buszko. — Dlatego brawo Wrocław i trzeba dobre praktyki przenosić na grunt Warmii i Mazur.

Bo dziś raczej nie mamy szans na takie inwestycje, jak Dolny Śląsk.

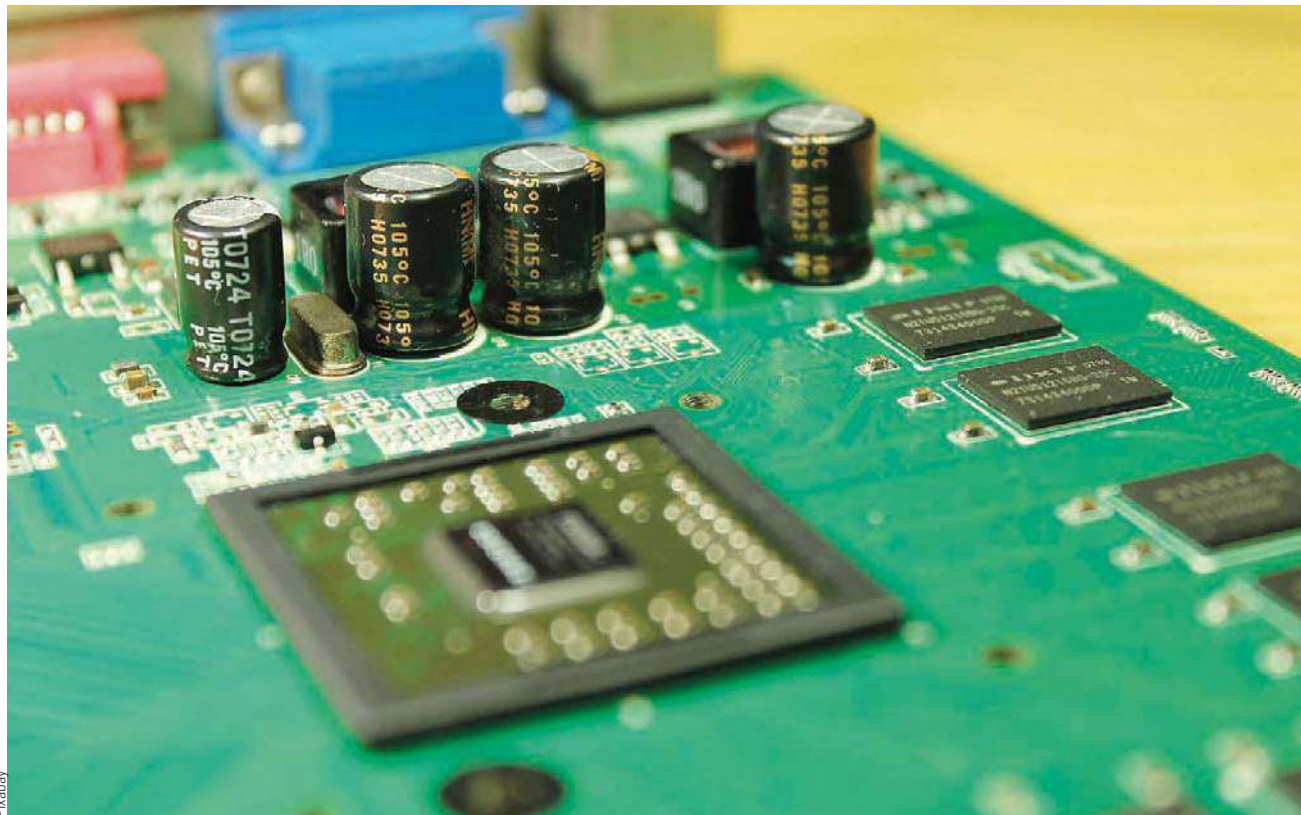
— Na taką skalę nie, chociażby ze względu na zasoby kadrowe. Nie mamy takich kadr jak Wrocław, gdzie jest dużo uczelni, ośrodków i wykształconych pracowników — mówi Krzysztof Kamiński, prezes Stowarzyszenia Wspierania Przedsiębiorczości na Warmii, Mazurach i Powiśle Inceptum. — Ale ma mniejsze inwestycje na pewno mamy szansę.

Stowarzyszenie Inceptum zabiega o powstanie nowej inteligentnej specjalizacji regionu Zielona Automatykacja i Cyfryzacja. Bo mamy w regionie coraz więcej firm, które się tym zajmują, jest też UWM, który mógłby kształcić kadry pod kątem nowej specjalizacji.

— Co istotne, mamy bardzo dobre warunki do życia — podkreśla Krzysztof Kamiński. — Nowe technologie wymagają „mózgów”, ściągnięcia do regionu mądrych ludzi, o wysokich umiejętnościach analitycznych. A gdzie mogą lepiej odpocząć po pracy, jak nie u nas?

Zdaniem przedsiębiorców nowa specjalizacja będzie nie tylko kołem zamachowym rozwoju gospodarczego regionu i ułatwi dostęp firmom do środków unijnych, ale też stanie się motorem marketingowym i napędem województwa. Przedsiębiorcy, lokując swoje biznesy, patrzą bowiem na to, w czym dany region się specjalizuje. Dlatego jeżeli dziś zaczniemy się rozwijać w tym kierunku, tym lepiej. Nowe technologie to też szansa na dużo wyższe zarobki, a tym samym zatrzymanie młodych ludzi na Warmii i Mazurach.

Gazeta Olsztynska zawsze pod ręką. Zaprenumeruj e-wydanie: kupgazete.pl

ŚWIATOWY GIGANT ZAINWESTUJE W POLSCE

ŚWIATOWY KONCERN Z BRANŻY NOWYCH TECHNOLOGII FIRMA INTEL CHCE ZBUDOWAĆ W MIĘKINI KOŁO WROCŁAWIA ZAKŁAD INTEGRACJI I TESTOWANIA PÓŁPRZEWODNIKÓW. DZIĘKI INWESTYCJI WARTEJ 4,6 MLD DOLARÓW PRACĘ ZNAJDZIE DWA TYSIĄCE OSÓB.

ność odpowiednio dużej działki, na której miałby powstać zakład — powiedziała wiceprezes Intela. — Później oceniamy, jak ta działka jest położona w regionie i skomunikowana, czy będzie możliwa wygodna współpraca z dostawcami. Sprawdzamy też zasoby surowcowe okolicy, dostęp do wody i innych mediów, ale także do bazy wykwalifikowanych pracowników. We wszystkich tych kwestiach Wrocław okazał się najlepszym wyborem. Jest on też dobrze skomunikowany z innymi naszymi europejskimi zakładami.

ważne jest też to, że polski rząd wesprze inwestycję koncernu, tak by była ona konkurencyjna.

Intel jest już obecny w Polsce, i to niemal od ćwierćwiecza. W Gdańsku znajduje się centrum badawczo-rozwojowe koncernu. Pracuje tu ok. 4 tys. osób i projektowane są mikroprocesory.

Jednak to, że Intel zainwestuje ogromne pieniądze w Polsce, jest ogromnym sukcesem gospodarczym, ale też wizyjnym naszego kraju. To pokazuje, że Polska jest dobrym miejscem

DO 2030 ROKU W EUROPIE MA BYĆ WYTWARZANYCH 20 PROC. ŚWIATOWEJ PRODUKCJI PÓŁ-PRZEWODNIKÓW

duże inwestycje zrujnują nasze środowisko, ale tu nikt nie mówi o tym, żeby budować huty, a akurat nowe technologie są przyjazne środowisku.

Nowe technologie wymagają „mózgów”

Zdaniem ekonomisty trzeba podpatrywać innych, jak udało im się ściągnąć inwestorów, a już szczególnie tych wielkich. Bo według szacunków jedna inwestycja dużego koncernu generuje od 4 do 10 dodatkowych miejsc pracy w regionie.

Konwencje wyborcze

– generalnie to pragniemy przypomnieć naszym Kochanym Czytelnikom, że w tym roku mają się odbyć wybory do parlamentu, i to naszego polskiego, tego, co od przed wojny obraduje w Warszawie na ul. Wiejskiej. Dawniej były momenty w naszej historii, że Sejm obradował w różnych miejscach, chociażby w XV wieku w Piotrkowie, po II wojnie nazwanym Trybunalskim. Było to miasto królewskie położone centralnie w ówczesnej Rzeczypospolitej. Dzisiaj powiedzielibyśmy, że król o nie dbał, bo zwołując tam obrady Sejmu, powodował, że szlachta mogła zostawić tam trochę grosza w oberżach, zajazdach, sklepach i korzystając z innych usług. Król znalazł się na marketingu i zarządzaniu i dywersyfikował wpływy na różne miejsca w kraju. W latach 1469-1470 wielcy mistrzowie Zakonu Krzyżackiego składali w Piotrkowie hołdy lenne Kazimierzowi Jagiellończykowi. Takie to były czasy. A propos hołdów lennych, to dwie partie przodujące od kilku lat w polskiej polityce mają na ten temat zgoła odmienne zdanie. Jedna by chciała, żeby to nam ktoś z Zachodu składał taki hołd, druga odwrotnie, ma posłów prześcigających się w składaniu quasi hołdów w obecnym centrum decyzyjnym Europy. Oczywiście regularnie otrzymują wysokie wynagrodzenia adekwatne do ich mądrości z tego centrum decyzyjnego za mądre decyzje w Parlamencie Europejskim. A może znajdzie się jakaś trzecia siła, która pogodzi te dwie postawy, i hołdy lenne będą się odbywać na przemian? To byłby hit.

Konwencje wyborcze

cd. – PiS przegrupował wojska i wódz naczelny musiał wejść do rządu, a do operacyjnego zarządzania kampanią wyborczą desygnował Joachima szczecińskiego. Już jest ciekawie, bo ten zrobił konwencję w tym samym czasie blisko konkurencji. Są więc jedni we Wrocławiu, a drudzy w Bogatyni koło Turowa. Joachim zmienił konwencję konwencji i wyprowadził ją na zewnątrz. Na świeżym

powietrzu lepiej się myśli i jest się bliżej ludzi, a więc ok. 14 tys. członków partii i zwolenników przyjechało. Donald wypowiadał się na rynku we Wrocławiu – dawnym hubie przeladunkowym bursztynu, gdy jeszcze państwa polskiego nie było. Ekipy dziennikarzy z jednej strony były zadowolone, bo np. z takiej Warszawy telewizje jechały w jedną stronę Polski i chwaliły Joachima, że ten, zmieniając miejsce konwencji z Łodzi na Bogatynię, umożliwił jednej ekipie relację z obu. W końcu ktoś w Polsce musi dbać o kasę. W końcu w logistyce nasz kraj jest mistrzem Europy. Wystarczy popatrzeć, ile skarg i pretensji mają o to do nas Francja i Niemcy. To jest ciekawe intelektualnie, że jeśli w jakiejś dziedzinie stajemy się mistrzami, to od razu rządy pewnych krajów mają do nas o to pretensje. Azatem rano pojechały telewizje do Wrocławia na PO, a po południu ci sami byli na PiS-ie. To nam się podoba. Hit. Nie podoba nam się to, że z góry, programowo jedna ekipa rano chwaliła PO – i to wiadomo jaka – a po południu ganiła PiS, i odwrotnie – druga ekipa, też z góry wiadomo jaka, rano ganiła PO, a po południu chwaliła PiS. I to obojętnie, co kto by powiedział i zrobił. To jest profesjonalizm dopiero – tak wszystko przewidzieć, co się sta-

nie na świecie! Dlatego ludzie mówiący politykę w telewizorach tak dużo muszą zarabiać. Bo muszą posiadać wielki dar profetyczny. Dziennikarze tych ekip przez to się nie nudzą, widzowie przed telewizorami – owszem, tak. Większość już w Polsce nie ogląda polityki w telewizorze, bo i po co, sko-

tów, ale czy tak jest, tego nie sposób sprawdzić. Generalnie konwencje to raczej kit. To trochę jak pierwsza runda zawodowych bokserów, którzy się sprawdzają i „macają”. Władek z chłopami i Szymon z mieszczanami też konwencjonowali, a i grupy doborowego pospolitego ruszenia spod czer-

– kto ma komu „ustąpić”, za ile i w jakiej formule miejsca jako „car” – że to, kto zastąpi Putina, rozegra się w „negocjacjach” wewnętrznych na Kremlu. Przypomnijmy sobie Jelcyna, a wcześniej pucz Janajewa. Pamiętajmy, że z Rosji wywodzi się takie nazwisko, jak Sergiej Eisenstein. Rosjanie w propagandzie i teatrze politycznym dla swoich, jak sami nazywają, „mas” są mistrzami. Co do potrzeby wsparcia zewnętrznego do diametralnej zmiany władzy, jak było za Rewolucji Październikowej (skrząc wątki historyczne), to Niemcy są jednak za słabe – to nie te czasy, aby sfinansowali i wymyślali jakąś rewolucję w Rosji. A Chiny mają inne know-how w podbijaniu krajów. Tak więc generalnie kit ludziom w ślip, jeśli ktoś wierzy w to, co mówi w telewizorach Putin czy Prigożyn.

Weber Manfred – cóż, możemy powiedzieć, że ten niemiecki polityk, następca Tuska w Partii Ludowej, chce „budować zaporę ogniową przeciwko PiS”. Śmieszne? Dla Polaków czy Żydów polskich nie bardzo. W naszej podświadomości tkwią obrazy palonych przez Niemców ludzi, zapory ogniowe niemieckich miotaczy ognia w czasie Powstania Warszawskiego czy Powstania w Getcie Warszawskim. Wystarczy? Polskie MSZ

powinno zwrócić się z apelem do tego człowieka, żeby odszedł raz na zawsze z polityki i zrezygnował ze wszystkich stanowisk politycznych. Panie Weber – ty chcesz czegośkolwiek uczyć Polaków? Jak w twojej podświadomości tkwi obraz rozwiązywania różnic politycznych w krajach demokratycznych przez palenie przeciwników politycznych? Czekamy na reakcję polskiego MSZ. Czy starczy im odwagi? Panie Donaldzie Tusk, czy pan te słowa Webera potępi?

Prigożyn cd. – cała akcja z Prigożynem i jego oddziałami najemników w pierwszej odsłonie skończyła się 200 km od naszej granicy na Białorusi. Niektórzy mówią, że ta grupa liczy 45 tys. najemników (na Białorusi ma być podobno 8 tys.), czyli ok. jednej trzeciej naszego. Jeśli ta grupa de facto Spółka z o.o. zaatakowałby jakiś kraj NATO, to czy zadziała paragraf 5? Nie wiadomo, jak traktować atak Spółki z o.o. na teren innego kraju. Czy jak atak zbrojny innego kraju, z którego ta spółka pochodzi, czy jak atak terrorystyczny? Bo przecież to tylko pracownicy normalnej firmy, dajmy na to ochroniarze, a nie wojsko obcego kraju. No i jak widać, przecież było w telewizji, że Putin stracił nad nimi kontrolę, bo się mu przeciwstawili. Tak nie było? No przecież wszyscy widzieli w telewizji, że tak było. Z Białorusi Grupa Wagnera ma (oczywiście ewentualnie) kilka kierunków do zaatakowania: Ukrainę – marsz na Kijów, kraje bałtyckie, przebiecie korytarza do Królewca i Polskę. To zaczyna być już sytuacja bardzo niebezpieczna. Wicepremier Kaczyński natychmiast kazał wzmocnić wschodnią flankę. Generalnie historia z Prigożynem i Grupą Wagnera to dla nas czerwona lampka. To nie mieści się w naszej kategorii hitu czy kitu. Tak jak zaczęliśmy narrację od roli centralnych mediów telewizyjnych w polityce, tak na tym nam się to kończy. Czy ta rola jest stanowiskiem po stronie widzów, którzy przecież to opłacają, czy jest po stronie polityków w kreowaniu polityki?

HITY I KITY

KONTYNUUJEMY NASZĄ
RUBRYKĘ, W KTÓREJ
Z LEKKIM PRZYMRUŻENIEM
OKA KOMENTUJEMY BIEŻĄCE
WYDARZENIA SPOŁECZNO-
POLITYCZNE.

ro wszystko tam jest już z góry wiadome? Mamy zatem demokrację i różnorodność, tzw. pluralizm (pamiętam, że to był jeden z pierwszych wyrazów, którego nauczył się Lech Wałęsa, podczas gdy był jeszcze na początku kariery medialnej i politycznej). Czy o „take Polskę żeśmy walczyli”, Panie Prezydencie? Dlatego też czy kogoś interesuje, co było na tych konwencjach? To za bardzo nie rusza wyborców. Oni jeszcze się nie interesują wyborami i obietnicami obydwu stron nie trafiają do nich. Publikowane sondaże mają niby pokazywać przepływy elektorat-

wonej flagi też zaistnieli. Wynik wyborów staje się coraz trudniejszy do przewidzenia. Dla akcji i fabuły to oczywiście dobrze. Odcinków będzie jeszcze sporo – jest miejsce na telenowelę. Generalnie demokracja działa. Każdy mówi, co chce, a że ludzie nie chcą tego słuchać, to już inne zagadnienie.

Prigożyn i Grupa Wagnera – ten to dopiero się zgłosił do rządu Rosja. My raczej myślimy, że bez wsparcia zewnętrznego, tak jak w czasach Rewolucji Październikowej, Rosja ma na tyle stabilne „procedury” wewnętrzne od lat

IDZIE NOWE POKOLENIE

W RYBAKACH NIE DALEKO OLSZTYNA OD PONIEDZIAŁKU TRWA LETNIA AKADEMIA SCHUMANA. TO WYJĄTKOWE WYDARZENIE, KTÓRE PRZYCIĄGNĘŁO KILKASET MŁODYCH OSÓB Z CAŁEJ POLSKI. WCZORAJ UCZESTNICY ZŁOTU OBCHODZILI 137. ROCZNICĘ URODZIN CZCIGODNEGO SŁUGI ROBERTA SCHUMANA. DZISIAJ PRZEMASZERUJĄ ULICAMI OLSZTYNA.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI
s.kryscinski@gazetaolsztynska.pl

Ośrodek Caritas w Rybakach jest znany w całej Polsce. Latem najczęściej spotykają się tu harcerze. Do 1 lipca opalniali go jednak młodzi, którzy chcą szlifować swoje umiejętności dla dobra Ojczyzny i Europy, a za swojego patrona przyjęli Roberta Schumana. To jeden z ojców założycieli Unii Europejskiej, a w Kościele katolickim kandydat na ołtarze, który patronuje politykom.

— Głównym celem Akademii jest budowanie wspólnoty młodego pokolenia w Polsce i Europie wokół Czcigodnego Sługi Bożego Roberta Schumana oraz ukazanie jego bogatej myśli społecznej i patriotycznej. Jego mądrość i spuścizna nie tylko mogą pomóc w przywróceniu wartości chrześcijańskich,

Fot. Zbigniew Wozniak

na jakich Europa była budowana przez 2000 lat, ale także w tworzeniu Wspólnoty Narodów Europy opartej na jedności, solidarności i pokoju — mówi prof. Zbigniew Krysiak, przewodniczący Rady Programowej i fundator Instytutu Myśli Schumana.

Warsztaty

Jak to wygląda w praktyce? Kilkuset młodych z całej Polski, w tym liderzy lokalnych grup, stowarzyszeń oraz organizacji nieformalnych uczestniczy we wspólnych warsztatach, otwartych dyskusjach, aktywności intelektualnej i fizycznej. Młodzi od poniedziałku mieli okazję spotkać się też z całą listą ważnych osób o imponującym dorobku zawodowym, którzy dzieli się z nimi swoim doświadczeniem oraz poglądem na bieżące wydarzenia w Polsce, Europie i na świecie.

We wtorek gościem specjalnym był Lucjusz Nadberezny, prezydent Stalowej Woli, który dzielił się swoimi doświadczeniami w zakresie budowania silnej gospodarki na podstawie solidaryzmu społeczno-gospodarczego. Tego samego dnia adepci LAS mogli nawiązać kontakty potrzebne do praktyk dla młodych w instytucjach międzynarodowych. Zadbali o to obecni na zlocie przedstawiciele MSZ. Dużym zainteresowaniem cieszyły się też warsztaty związane ze zintegrowanym produktem turystycz-

nym w rozwoju gospodarki regionu, a dyskusje o tym, jak skutecznie działać na rynku kapitałowym i GPW w Warszawie, chwilami nabierały niespodziewanie wysokiej temperatury.

Rekordy popularności były warsztaty, jak przemawiać publicznie. Hitem okazały się dyskusje na temat kształcenie konserwatywnych elit we współczesnym świecie, które prowadzili dr Filip Ludwin i dr Bartosz Lewandowski, rektor i prorektor Międzynarodowej Uczelni w Trójmorzu, Collegium Intermarium. Uczestnicy LAS poznali też tajniki zakładania NGO.

Pod znakiem patriotyzmu

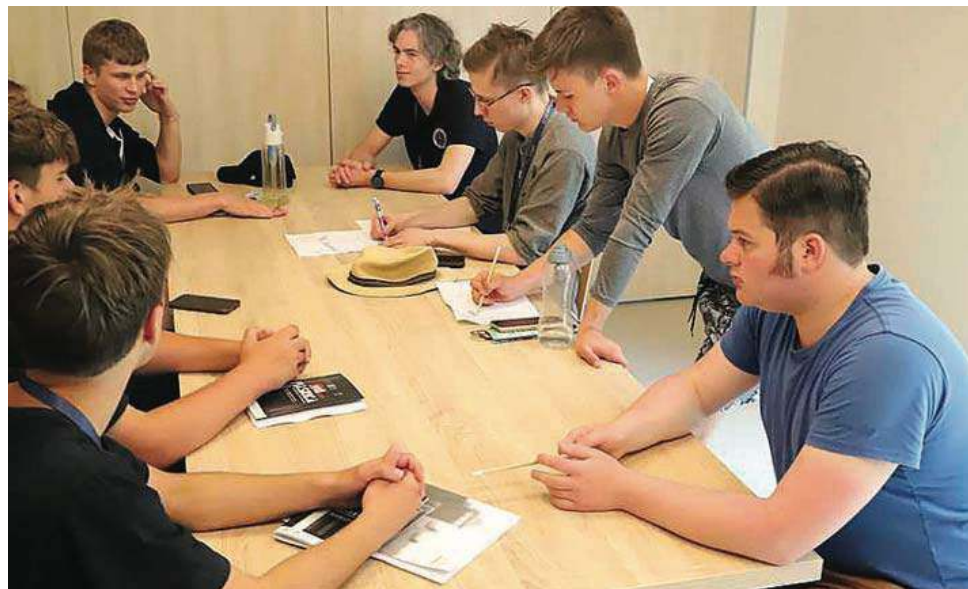
Środa w Rybakach minęła pod znakiem patriotyzmu ze Schumanem oraz służbami mundurowymi. Gościem specjalnym był generał Leon Komornicki. Wieczorem atmosfera zmieniła się na po-

dobną do tej, która panuje na rynkach finansowych. A to za sprawą spotkania z prof. Henrykiem Wnorowskim, członkiem Rady Polityki Pieniężnej. Okazało się, że wśród młodych uczestników LAS wielu pasjonuje sposób funkcjonowania NBP, a dyskusje na temat stóp procentowych, inflacji, bezrobocia i znaczenia własnej waluty można prowadzić do późnych godzin nocnych.

— Wypada pogratulować pomysłodawcom i organizatorom Akademii. To świetny pomysł na spotkanie wielu wspaniałych młodych ludzi, a także udana od swojej pierwszej, tegorocznej edycji impreza. Instytut Myśli Schumana zlecił nam przygotowania do tego ważnego wydarzenia. I tu bardzo chcę podziękować generałowi Wojciechowi Ziółkowskiemu, Dowódcy 16 Dywizji Zmechanizowanej i wszystkim służbom mundurowym, które zaan-

gażowały się w wydarzenie z 9 Batalionem Dowodzenia na czele. Zainteresowania młodych mogą wnioskować, że co najmniej kilku z nich wybierze karierę wojskową — mówi Jerzy Szmit, prezes Fundacji im. Piotra Poleckiego.

Według relacji uczestników wyjątkowo wzruszające momenty były związane z projekcją filmu o historii męczeństwa i beatyfikacji rodziny Ulmów, czwartkowym wyjazdem do Gietrzwałdu i wspólnym przeżywaniem przypadającej tego dnia 137. Rocznic Urodzin Czcigodnego Sługi Roberta Schumana. W czwartek gościem LAS była minister Justyna Orłowska, pełnomocnik prezesa Rady Ministrów ds. GovTech. W piątek rano uczestnicy LAS będą gościli prof. Andrzeja Zybortowicza, doradcę Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Możliwość towarzyszenia młodym, którzy za dekadę lub dwie będą sprawowali najwyższe funkcje w naszej Ojczyźnie, to ważny moment, a więzi, które powstają podczas takich spotkań, procentują przez całe dziesięciolecie. Uczestnicy Akademii w piątek przyjadą do Olsztyna i odbędą się uroczysta parada ulicami miasta.

PROGRAM FESTIWALU SCHUMANA W OLSZTYNIE (30 CZERWCA):

16:30-18:30 Festiwal na Placu Solidarności pt. „Schuman dla Warmii i Mazur”

18:30-19:00 Marsz Schumana ulicami Olsztyna do Katedry na starym mieście prowadzony na czele przez zespół Sanockiej Młodzieżowej Orkiestry Dętej Avanti
19:00-20:00 Recital Poezji o Schumanie i Podsumowanie Letniej Akademii

Robert Schuman 9 maja 1950 roku przedstawił głośną Deklarację Schumana. We współpracy z Jeanem Monnetem i Konradem Adenauerem doprowadził do porozumienia między Francją a Niemcami w sprawie wspólnego zarządzania przemysłami stalowymi i węglowymi na terenie Zagłębia Ruhry. Konsekwencją było powstanie w 1952 roku Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, którą uznaje się za początek procesu integracji europejskiej. Dla upamiętnienia tego wydarzenia 9 maja świętowany jest jako Dzień Europy, nazywany oficjalnie Dniem Schumana. Francuski polityk, uważany za jednego z ojców Europy, pełnił w latach 1958-1960 funkcję przewodniczącego Parlamentu Europejskiego.

Robert Szuman był także człowiekiem wielkiej wiary. Jego życie jest dowodem praktykowania cnót chrześcijańskich także w środowisku osób związanych z wielką polityką. Proces beatyfikacyjny Sługi Bożego Roberta Schumana został otwarty 9 czerwca 1990 roku przez biskupa Metz Pierre'a Raffina. Obecnie trwa rzymski etap tego procesu po zatwierdzeniu 10 lutego 2006 roku dekretu o ważności etapu diecezjalnego. 19 czerwca 2021 roku papież Franciszek podpisał dekret o heroiczności cnót i odtąd przysługuje mu tytuł Czcigodnego Sługi Bożego.

W listopadzie Europejska Agencja Kosmiczna ogłosiła nazwiska astronautów podstawowego i rezerwowego składu. Wśród grona 11 rezerwowych astronautów znalazł się polski naukowiec Sławosz Uznański, na co dzień pracujący w CERN w Szwajcarii. W rozmowie z PAP powiedział wprost, że jego lot w kosmos jest uzależniony od podjęcia kroków dyplomatycznych i zbudowania strategii pomiędzy Polską a Europejską Agencją Kosmiczną.

Uznański specjalizuje się w badaniu wpływu promieniowania kosmicznego na człowieka. To jedno z największych wyzwań, z jakim mierzy się astronautyka.

„Myślę, że to jest jeden z aspektów mojego wykształcenia i doświadczenia (badanie wpływu promieniowania kosmicznego na człowieka – PAP), które są cenne dla agencji – także mam nadzieję, że Europejska Agencja Kosmiczna będzie je wykorzystywać” – powiedział Uznański.

Wyjaśnił też, dlaczego ten temat jest tak ważny.

„WPŁYW PROMIENIOWANIA KOSMICZNEGO NA CZŁOWIEKA TO JEST OGROMNE WYZWANIE. WIADOMO, ŻE JESTEŚMY W STANIE PODTRZYMAĆ ŻYCIE NA NISKIEJ ORBICIE OKOŁOZIEMSKIEJ. W PRZESZŁOŚCI MIELIŚMY WSPÓLNIE Z NASA MISJE EKSPLORACYJNE NA KSIĘŻYCU, ALE JEŻELI MÓWIMY O PODRÓŻY NA MARS – TE DAWKI SĄ BARDZO, BARDZO DUŻE – NA DZIŚ LIMITUJĄCE, GDZIE MOŻEMY POLECIEĆ W KOSMOS. TAK ŻE TU MAMY DUŻO PRACY DO WYKONANIA OD STRONY TECHNOLOGICZNEJ I MEDYCZNEJ – I DUŻĄ CZĘŚĆ BADAŃ NAUKOWYCH, KTÓRE SĄ POTRZEBNE, BY MÓC ZAPLANOWAĆ MISJĘ I MÓC POLECIEĆ” – MÓWIŁ UZNAŃSKI.

Na pytanie, czego mogłaby dotyczyć misja kosmiczna, w której mógłby odegrać ważną rolę, po-

Astronauta ESA
Sławosz Uznański

POLAK POLECI W KOSMOS?

OD ZBUDOWANIA STRATEGII POMIĘDZY POLSKĄ A EUROPEJSKĄ AGENCJĄ KOSMICZNĄ ZALEŻY, CZY SŁAWOSZ UZNAŃSKI POLECI W KOSMOS. „TU LICZY SIĘ DYPLMACJA” – POWIEDZIAŁ W ROZMOWIE Z PAP POLSKI ASTRONAUTA WYBRANY DO REZERWY W EUROPEJSKIEJ AGENCJI KOSMICZNEJ.

wiedział o eksperymencie naukowym z detektorem AMS.

„Mamy duży eksperyment naukowy na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej, który nazywa się AMS – i przygotowuje się udoskonalenie tego eksperymentu. Będziemy instalować nową wersję detektora, i na dziś byłbym naprawdę dobrym kandydatem, żeby takiej misji dokonać” – powiedział astronauta. I podkreślił: – „Trzeba zbudować strategię”.

Co to jest ciemna materia?

Detektor AMS został wyniesiony w 2011 roku. Był to jeden z ostatnich startów wahadłowca kosmicznego Endeavour. Sam detektor prowadzi badania naukowe z zakresu promieniowania kosmicznego, międzygalaktycznego, jak również szuka ciemnej materii.

„To są duże pytania w fizyce: co to jest ciemna materia i jak wpływa na rozszerzanie naszego Wszechświata. Nie potrafimy odpowiedzieć na te pytania. Detektor trzeba udoskonalić, bo jego funkcje nie są już wystarczające. Chcielibyśmy mieć lepszą rozdzielczość tego detektora, więc będzie on rozbudowywany. Oczywiście będzie to wymagało lotu na Międzynarodową Stację Kosmiczną, dostarczenie sprzętu i spacerów kosmicznych, które pozwolą manualnie zainstalować nowe systemy do tego detektora” – opowiadał Uznański.

Zapytany, gdzie w hierarchii ważności misji kosmicznych leży detektor AMS, Uznański powiedział: „Ze strony CERN-u, jako organizacji w fizyce cząsteczek, jest to jeden z naszych głów-

nych detektorów w przestrzeni kosmicznej. Jest widoczny i ważny dla organizacji. Dla ESA jest to oczywiście jeden z eksperymentów w przestrzeni kosmicznej – na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej jest natomiast jednym z głównych i największych”.

Mówiąc o procesie decyzyjnym, dotyczącym nowych misji kosmicznych i ich tematów, podkreślił: „Jest to długa strategia ze strony Europy i międzynarodowa strategia ze strony Międzynarodowej Stacji Kosmicznej. Mieliliśmy bardzo pozytywną informację z ostatniej rady ministerialnej w listopadzie, na której też zostaliśmy ogłoszeni jako astronauta, ale również finansowanie Międzynarodowej Stacji Kosmicznej zostało przedłużone do 2030 r.”.

Co, gdy kolega zniknie z pola widzenia?

Pytany o wspomnienia z rekrutacji astronautów (która trwała półtora roku), Uznański powiedział, że jednym z ciekawszych etapów były testy komunikacyjne i psychologiczne. W ich trakcie był on poproszony o wyobrażenie sobie, że jest w przestrzeni kosmicznej i dostaje rozkaz powrotu do bazy. Pytanie brzmiało: co pan robi, wiedząc, że razem z panem jest kolega, który zniknął z pola widzenia?

„Tam był cały panel psychologów i psychiatrów, który mnie obserwował, a osobą, która zadała to pytanie, był emerytowany astronauta, który prawdopodobnie był w takiej sytuacji w przeszłości. Mocną stroną mojej odpowiedzi było po pierwsze wyrażenie moich uczuć w danym momencie – że czuję się niekomfortowo

i nie jestem gotowy na przyjęcie tego rozkazu, żeby zostawić kogoś na zewnątrz. Potrzebowałem kilku minut i pewnej analizy, żeby zadać pytania, zebrać informacje i móc podjąć decyzję. Zawalczyłem o czas na podjęcie decyzji” – wspominał Uznański.

Cel misji jest drugorzędny

Astronauta nie ukrywa, że podejmowanie decyzji dotyczących pracy w grupie i pod presją czasu ćwiczy na bieżąco podczas pracy w CERN.

„Myślę, że praca w centrum kontroli CERN przyzwyczaiła mnie do koordynacji wielu zadań w tym samym momencie; do podejmowania szybkich decyzji. Czuję się pewnie w dynamice grupy i pod presją czasu i emocji, które te sytuacje generują” – przyznaje.

Jednocześnie podkreśla, że bezpieczeństwo astronautów jest priorytetem o statusie wyższym nawet od samej misji kosmicznej. „Tak naprawdę sam cel misji jest drugorzędny, jeśli zestawimy ją z bezpieczeństwem naszego zespołu. Priorytetem jest bezpieczeństwo astronautów. To nie jest tylko gra w grupie osób, które są w statku kosmicznym czy na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej – ale chodzi również o ekspertów i lekarzy na Ziemi. Komunikacja jest niesamowicie ważna. Tak naprawdę sam cel misji jest drugorzędny, jeśli zestawimy ją z bezpieczeństwem naszego zespołu. Priorytetem jest bezpieczeństwo astronautów” – powiedział Uznański.

Tuż po ogłoszeniu nazwisk nowych astronautów ESA prezes Polskiej Agencji Kosmicznej POLSA prof. Grzegorz Wrochna zadeklarował, że Polska Agencja Kosmiczna „będzie bardzo intensywnie pracowała nad tym, żeby powstał pomysł misji, w której nasz astronauta byłby niezbędny”. „Żebyśmy opracowali takie eksperymenty i zadania, które moglibyśmy zaproponować Europejskiej Agencji Kosmicznej – żeby nasz astronauta mógł na stację międzynarodową polecieć i te eksperymenty przeprowadzić” – mówił.

ŹRÓDŁO: PAP

W CZYM POMAGA CI TWÓJ BANK?

Dokonanie opłaty czy przelewu, złożenie wniosku o kredyt czy otwarcie lokaty – wszystkie te sprawy możemy załatwić dzięki bankowości internetowej czy aplikacji mobilnej, przy wykorzystaniu laptopa czy smartfona.

Przed wyjazdem na wakacje dzięki urządzeniom mobilnym możemy wykupić ubezpieczenie podróżne, założyć konto walutowe i kupić walutę obcą w kantorze. Możemy też poprzez bank załatwiać sprawy urzędowe, opłacić parkowanie czy chociażby dostać zniżkę na różne towary i usługi. To różnorodny zakres usług dodatkowych tzw. VAS (ang. value added services) dostępnych w bankach, które cały czas pracują nad poszerzeniem swojej oferty. Usługi dodatkowe to sposób na wyróżnienie się na konkurencyjnym rynku finansowym i odpowiedź na zmieniające się potrzeby młodych klientów.

Szczególnie aktywny na tym polu jest największy bank w Polsce, czyli PKO Bank Polski, który jako pierwszy bank w naszym kraju, rozwija innowacyjny system usług pozabankowych.

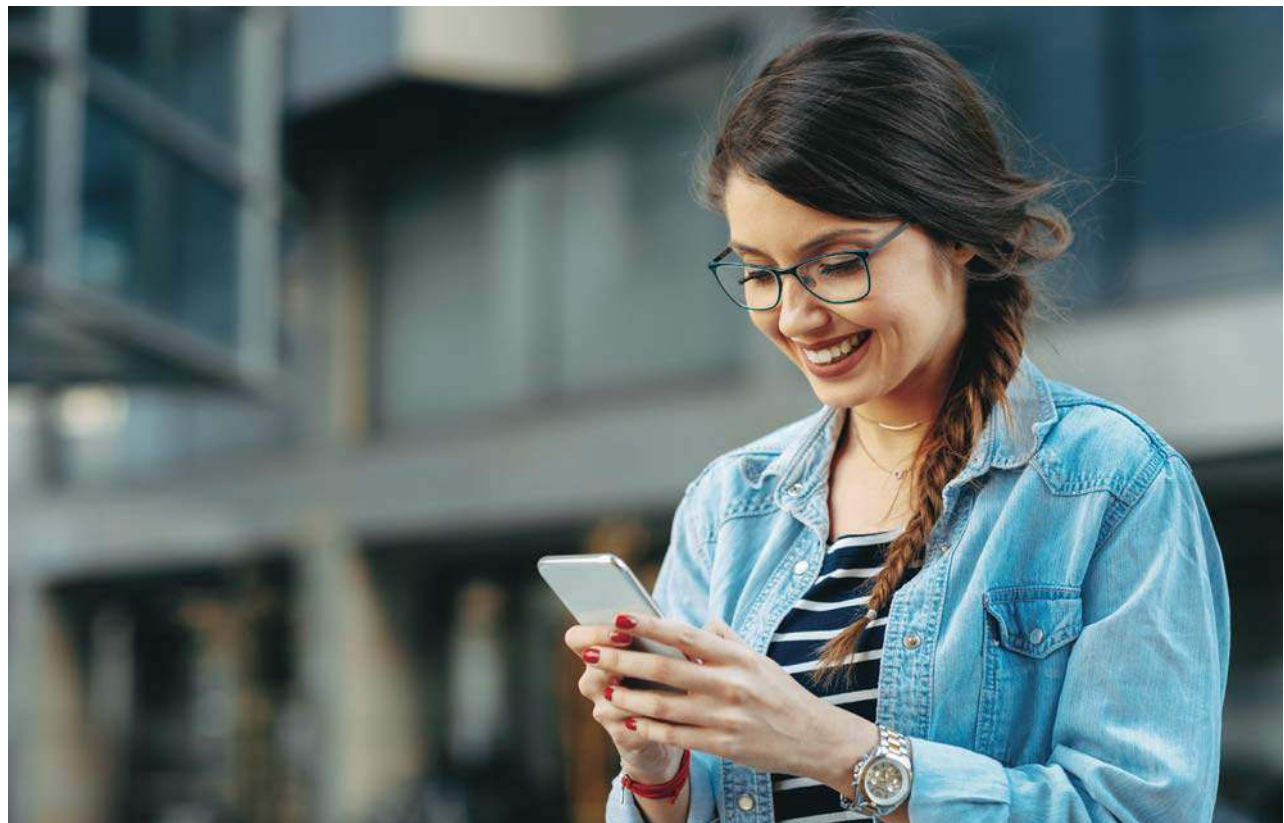
Dzięki unikalnej na skalę światową platformie usług dodatkowych PKO start-upy oraz dostawcy z różnych branż mogą w łatwy sposób zaoferować swoje usługi klientom banku.

PKO Bank Polski, jako pierwszy bank w Polsce, rozwija system usług pozabankowych w formie ogólnodostępnego i łatwego API. W ten sposób chce poszerzyć ofertę VAS dostępną w aplikacji mobilnej IKO i serwisie internetowym iPKO.

Korzystając z aplikacji mobilnej czy z serwisu internetowego, klienci banku już teraz mogą kupić bilety komunikacyjne, zapłacić za autostradę czy umówić wizytę lekarską. Bank planuje współpracę z kolejnymi dostawcami z branż audiobooków, obsługi nieruchomości czy z serwisami streamingowymi, by dostarczać klientom nowe usługi cyfrowe. Dostawcy będą mogli w łatwy sposób połączyć się z bankiem, dzięki innowacyjnej platformie usług dodatkowych. Usługi VAS to element realizacji strategii banku, przyjętej pod koniec ubiegłego roku, która zakłada nowoczesną akwizycję klientów i rozwój usług pozabankowych.

Usługi dodatkowe, to usługi pochodzące spoza podstawowej działalności danego biznesu. Z danych PKO Banku Polskiego wynika, że już teraz klienci kupują średnio 3,5 mln usług dodatkowych miesięcznie.

Katarzyna Dziwulska, dyrektor Pionu Strategii i Transformacji Cyfrowej w PKO Banku

Polskim podkreśla, że „rozwój kanałów cyfrowych i nowe technologie dają zupełnie nowe możliwości tworzenia oferty dopasowanej do stylu życia klientów”. „Banki, dzięki wiedzy na temat możliwości finansowych i skłonności zakupowych klientów, mają wyjątkową pozycję na rynku i mogą oferować usługi odpowiadające na ich konkretne potrzeby” – dodaje.

W opinii Dziwulskiej, usługi dodatkowe, „są przyszłością bankowości, pozwolą nam odpowiadać na zmieniające się potrzeby konsumentów, a docelowo spowodują wzrost bazy młodych klientów”.

ATRAKCYJNA OFERTA DLA DOSTAWCÓW

PKO Bank Polski poprzez swoją spółkę zależną PKO Finat udostępnił innowacyjną platformę usług dodatkowych PKO w chmurze, w formie API, za pomocą którego zewnętrznym dostawcy będą łączyć się z systemami Finat, a za ich pośrednictwem – banku. To rozwiązanie ułatwiające i przyspieszające integrację oraz wdrożenie. Platforma pozwala w powtarzalny sposób dodawać kolejne niefinansowe usługi i produkty. Umożliwia także różne modele płatności, w tym opłatę jednorazową i subskrypcyjną, oraz sposoby sprzedaży – pojedynczo lub w pakiecie. Stanowi podwaliny pod marketplace usług dodatkowych, osadzony w aplikacji mobilnej IKO i serwisie internetowym iPKO, który będzie szybko rozbudowywać ofertę usług dodatkowych.

Jak mówi Radosław Janusz, dyrektor Biura Rozwoju Usług Dodanych i E-commerce w PKO BP, rozwiązanie technologiczne, które zostały zastosowane, aby ułatwić dostawcom podłączenie się z produktem lub usługą do systemu banku, jest unikalne na skalę światową.

„Dzięki otwartej platformie API w chmurze integracja z bankiem nie wymaga dużych

nakładów finansowych i trwa zaledwie kilka tygodni. Dzięki naszemu programowi Let's Fintech dajemy wybranym start-upom także możliwość sfinansowania kosztów integracji. Chcemy być atrakcyjnym partnerem do współpracy dla firm oferujących nowoczesne usługi z różnych branż. Dzięki skali naszej działalności i dostępie do 11 mln potencjalnych klientów stanowimy nowy rynek zbytu dla ich produktów i usług, przy zdecydowanie mniejszych kosztach pozyskania klienta” – podkreśla Janusz.

KLIENCI GOTOWI NA USŁUGI DODATKOWE

PKO Bank Polski od dawna oferuje w swoich kanałach różnego rodzaju usługi dodatkowe. Za pośrednictwem aplikacji mobilnej IKO i serwisu internetowego iPKO klienci mogą załatwiać sprawy urzędowe, doładować telefon, kupić bilety komunikacyjne czy zapłacić za parkowanie lub przejazd autostradą. We wszystkich kanałach bankowości elektronicznej bank sprzedaje miesięcznie ponad 1,5 mln doładowań telefonów. Coraz więcej klientów kupuje też bilety komunikacyjne przez IKO. Tylko w maju sprzedaż była na poziomie 1,7 mln sztuk. Dynamicznie rośnie także sprzedaż biletów parkingowych, w tempie 8 proc. miesięcznie. W tym roku klienci kupili też 800 tys. biletów autostradowych. Dużym zainteresowaniem cieszą się także karty podarunkowe (najszybciej rośnie sprzedaż Spotify, PaySafeCard, Empik GO i Xbox) oraz raporty i alerty BIK.

W ramach usług dodatkowych, wdrożonych poprzez nową platformę usług dodatkowych w serwisie internetowym iPKO i w aplikacji mobilnej IKO dostępne są już 3 kolejne usługi: Telemedycyna, czyli konsultacje lekarskie przez internet, „Bezpiecznie w Internecie” (ochrona przed cyberzagrożeniami) i „Bezpieczny ekran” (ubezpieczenie ekranu smartfona).

W Rosji trwa walka o władzę, o schedę po Władimirze Putinie. Puc z Prigożyna i jego przerwany marsz na Moskwę był pierwszym widocznym dla opinii publicznej aktem tej

walki. Nie znaczy to jednak, że był pierwszym aktem w ogóle. I prawie na pewno nie był tego dramatu aktem ostatnim. Wiele wskazuje na to, że akcja Prigożyna nie była akcją solową. Musiał mieć solidnych protektorów na Kremlu, w służbach i w armii. Generalnie we wszystkich węzłach rosyjskiego systemu władzy. Operacja o tej skali, charakterze i przebiegu byłaby bez takiego wsparcia niemożliwa. Większość protektorów rajdu Prigożyna pozostaje dla opinii publicznej nieznana. Pytanie, czy pozostaje nieznana również

dla Putina. To kluczowa kwestia, aby udzielić odpowiedzi na pytanie, czy Putin przetrwa? W 2024 roku odbędą się w Rosji wybory prezydenckie. Normalnie nie byłaby to szczególnie ciekawa wiadomość. Wszak wszyscy wiemy, że proces wyborczy w Rosji do uczciwych nie należy. Teraz jednak wiele wskazuje na to, że ta fasadowa instytucja może odegrać kluczową rolę w rosyjskiej polityce. Nie dlatego, że jakiś rosyjski demokrat wystartuje i wygra z Putinem. To się na pewno nie wydarzy. Kluczowa kwestia brzmi, czy Putin

w ogóle wystartuje. A może grupa protektorów Prigożyna przyjdzie do Putina i zasugeruje mu przejście na polityczną emeryturę. W zamian za gwarancję bezpieczeństwa. I wskazać ze swojego grona lub spoza niego nowego kandydata, który wygra wybory prezydenckie. Jedna rzecz jest raczej pewna. Nikt nie będzie miał tak silnej pozycji jak Putin w dojrzałej fazie swoich rządów. Będzie bowiem zawsze zależny do swoich protektorów. Co dalej z Prigożynem? Będzie walczył o przeżycie. Jeśli Putin odejdzie, to pewnie przeżyje.

Jeśli rosyjski przywódca wytropi faktycznych patronów spisku i będzie dość silny, aby ich rozliczyć to zapewne dni „kucharza Putina” będą policzone. Jaka rolę może odegrać na Białorusi? Uderzenie wagnerowców na Kijów jest raczej mało prawdopodobne. Chociaż najemnicy będą szachować ukraińską stolicę. Być może będą polisą ubezpieczeniową dla Łukaszenki, gdyby walczące po stronie Ukrainy oddziały złożone z Białorusinów przeszły na Białoruś. A może będą narzędziem służącym do obalenia Łukaszenki i osadzenia przywódcy

nie dość uległego aktualnemu układowi rządzącemu na Kremlu. Na pewno Łukaszenka nie był osobą, która uratowała Putina, raczej też nie uratował Prigożyna. Był medialną twarzą politycznych porozumień, które zawierali silniejsi od niego gracze z centrum rosyjskiej elity władzy. Możliwych scenariuszy jest wiele. Na pewno jednak kolejny raz okazało się, że Rosja nie jest tak silna jak by chciała, a system trzeszczy w posadach i tylko patrzeć, jak runie.

MARCIN KULASEK,
POSEŁ NOWEJ LEWICY

JAK POLSKA PRZEŚLADUJE NIEMCÓW, CZYLI ZEMSTA ZA REPARACJE

Dziś słów parę o podręcznikowej zemście na poziomie międzynarodowym. Studenci politologii mogą uczyć się na wykładach o retorsji w polityce międzynarodowej na przykładzie tego, co dostawnie w ostatniej godzinach wydarzyło się w Parlamencie Europejskim, a konkretnie na posiedzeniu Komisji Petycji – któremu zresztą przewodniczyłem. Oto bowiem cztery

związki i stowarzyszenia mniejszości niemieckiej w Polsce wystosowały do owej Komisji petycję w sprawie rzekomych prześladowań Niemców – obywateli Rzeczypospolitej. To kompletny surrealizm, ale petycja są faktem. Najważniejsza jest jednak w tej sprawie chronologia. Oto bowiem skargi na ciężki los mniejszości niemieckiej w Polsce popłynęły do Brukseli... tuż po tym, jak

rząd RP oficjalnie, 1 września 2022 roku, ogłosił żądania reparacji od Niemiec dla naszego kraju. Berlin uznał, że skoro Polska domaga się tego, co jej się należy po niemieckim ludobójstwie i totalnym zniszczeniu naszej ojczyzny, to oni zrobią nam dywersję na płaszczyźnie międzynarodowej. I tak zrobili. Wniosek został poparty przez Europejską Partię Ludową i Renew („Odrodzenie”), czyli

liberałów. Największym jednak „smaczkiem” tej ponurej historii o fałszywych ofiarach nieistniejących prześladowań jest to, że głos w tej sprawie – popierając Niemców w Polsce – zabrał jeden z głównych „bohaterów” największej w historii europejskiego afery korupcyjnej, socjalista z Belgii Marc Tarabella. Właśnie wyszedł z więzienia, wrócił do PE i, jak widać, jest

aktywny. Nie tylko zabiera głos, ale także ironicznie komentuje poza mikrofonem do polskich postów w języku... niemieckim. Jak mówi stare przysłowie: „Pokaż mi swoich przyjaciół, a powiem ci, kim jesteś”! Mniejszość niemiecka w Polsce takim sojusznikiem nie ma się co chwalić. A może: „jaka sprawa – taki sojusznik”?

RYSZARD CZARNECKI,
EUROPOSEŁ PIS

PROMOCJA

GAZETA OLSZTYŃSKA

ZRÓB PREZENT BLISKIM!

ZAPRENUMERUJ DLA NICH E-WYDANIE „GAZETY OLSZTYŃSKIEJ”

Komunistyczne groźby

„Każdy prowokator czy szaleniec, który odważy się podnieść rękę przeciw władzy ludowej, niech będzie pewny, że mu tę rękę władza ludowa odrąbie w interesie klasy robotniczej, w interesie chłopstwa pracującego i inteligencji, w interesie walki o podniesienie stopy życiowej ludności, w interesie dalszej demokratyzacji naszego życia, w interesie naszej Ojczyzny”. To bodajże najbardziej znany fragment przemówienia radiowego premiera Józefa Cyrankiewicza z 29 czerwca 1956 roku, który nie gryzł się w język i w myśl ówczesnej propagandy protestujących robotników nazwał „agentami i prowokatorami”.

Rzeczywistość była jednak zgoła odmienna, bo robotnicy z poznańskich zakładów wyszli na ulice, buntując się przeciwko skandalicznemu warunkom pracy, uwłaczającym godności zarobkom i niskiemu poziomowi życia. Blisko 100 tys. ludzi wyraziło swój sprzeciw wobec komunistycznej dyktatury, która od 1945 roku rządziła poprzez strach i terror.

Bezpośrednim powodem wybuchu „Poznańskiego Czerwca” był konflikt w Zakładach im. Stalina (wcześniej Zakłady Hipolita Cegielskiego), w których pracowało ok. 13 tys. osób. Narastająca frustracja robotników sprawiła, że 26 czerwca 1956 roku do stolicy wyjechała wybrana przez nich delegacja na rozmowy w Ministerstwie Przemysłu Metalowego i Zarządzie Głównym Związku Zawodowego Metalowców. Minister Roman Figielski w rozmowach z przedstawicielami poznańskich robotników pierwotnie zgodził się z częścią przedstawionych przez nich postulatów, ale 27 czerwca podczas wizyty w Zakładach im. Stalina w Poznaniu nie zdecydował się potwierdzić swoich wcześniejszych deklaracji.

Precz z niewolą, precz z Ruskami

28 czerwca 1956 roku robotnicy z dawnych Zakładów Hipolita Cegielskiego ogłosili strajk i wczesnym rankiem ruszyli w kierunku Miejskiej Rady Narodowej oraz Komitetu Wojewódzkiego PZPR. W trakcie

przemarszu sukcesywnie dołączali do nich pracownicy innych zakładów. Demonstranci skandowali hasła: „My chcemy chleba dla naszych dzieci”, „Precz z komunistami”, „Wolności”, „Precz z niewolą, precz z Ruskami, precz z siedemnastoma latami niewoli”, „Precz z Rokossowskim”, „Chcemy Polski katolickiej, a nie bolszewickiej”.

Wymowny był również fakt, iż kilkudziesięcioletni tłum śpiewał hymn Polski, „Rotę” oraz pieśni religijne. Sytuacja zaogniła się, gdy manifestanci weszli do budynku Komitetu Wojewódzkiego PZPR oraz Komendy Wojewódzkiej MO, z których wyrzucono czerwone flagi, a wewnątrz zburzono popiersia sowieckich przywódców. Swoistym punktem zapalnym okazała się jednak plotka o aresztowaniu delegatów, którzy w imieniu robotników prowadzili negocjacje w Warszawie. Grupa manifestantów wtargnęła do więzienia przy ul. Młyńskiej. Wypuszczono co najmniej 250 więźniów i zabrano broń. Co ciekawe, strażnicy więzienni nie stawiali oporu. Manifestanci zajęli także sąsiadujące z więzieniem budynki Sądu Rejonowego oraz prokuratury. Wyrzucaną na ulicę dokumentację – spalono. Niemalże w całym mieście rozgorzały walki, które szybko nabrały narodowego charakteru.

WRÓG BYŁ JEDEN – „CZERWONY CIEMIĘŻCA”. W POZNANIU DEMONSTRANCI, PODOBIE JAK POWSTAŃCY WARSZAWSCY, UŻYWALI BUTELEK Z BENZYNĄ I ZDOBYTEJ BRONI PALNEJ, A MŁODE DZIEWCZYNY Z BIAŁO-CZERWONYMI OPASKAMI NA RĘKAWACH UDZIELAŁY POMOCY RANNYM. SKĄDINĄD SAME NAZYWAŁY SIĘ POWSTAŃCZĄ SŁUŻBĄ MEDYCZNĄ.

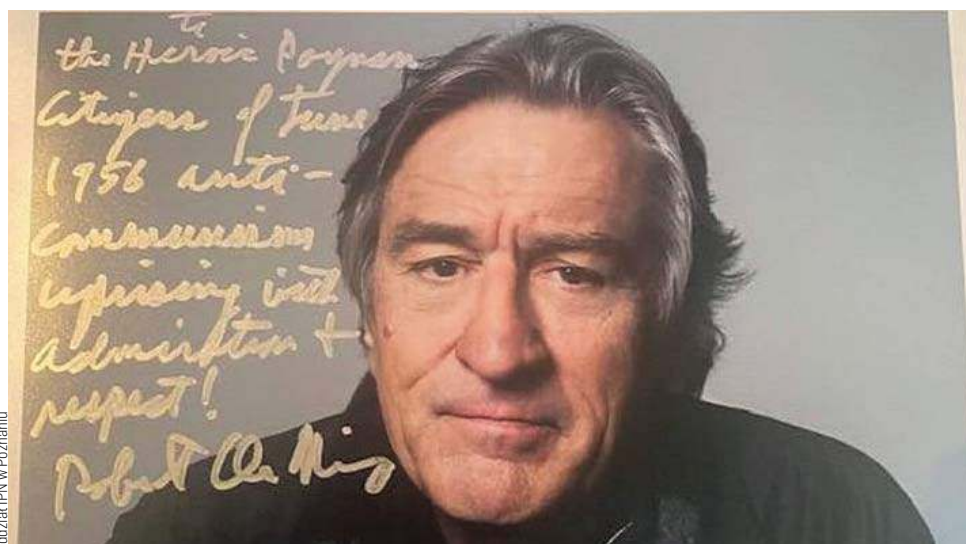
Zdezorientowana władza postanowiła odpowiedzieć siłą. Gdy siły milicji, Urzędu Bezpieczeństwa i Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego okazały się niewystarczające, do stolicy Wielkopolski

W Poznaniu komuniści zabili 58 osób

POZNAŃSKI CZERWIEC: „KOMUNIŚCI STRZELAJĄ DO ROBOTNIKÓW”

„BOHATERSKIM MIESZKAŃCOM POZNANIA, (UCZESTNIKOM) ANTYKOMUNISTYCZNEGO POWSTANIA Z CZERWCA 1956 R. Z WYRAZAMI PODZIWU ORAZ SZACUNKU! ROBERT DE NIRO” - NAPISAŁ AKTOR ROBERT DE NIRO NA ZDJĘCIU PRZEKAZANYM POZNAŃSKIEMU ODDZIAŁOWI IPŃ. 57 LAT TEMU ROZEGRAŁY SIĘ WYDARZENIA OKREŚLANE MIANEM „POZNAŃSKIEGO CZERWCA” – PIERWSZEGO W PRL ROBOTNICZEGO ZRYWU. W WYNIKU KRWAWO STŁUMIONYCH PROTESTÓW, PODCZAS KTÓRYCH WŁADZA SIĘGNĘŁA M.IN. PO 400 CZOŁGÓW, ZGINĘŁO 58 OSÓB.

Zdjęcie Roberta De Niro ze słowami skierowanymi do kombatanów Poznańskiego Czerwca 1956.

skierowano oddziały regularnego wojska. 10 tys. żołnierzy oraz blisko 400 czołgów ostatecznie przesądziło o krwawym stłumieniu wolnościowego zrywu. Śmierć 58 osób (50 cywilów, 4 żołnierzy, 1 milicjant i 3 funkcjonariuszy UB) sprawiła, że komunistyczna narracja legła w gruzach. Władza mieniąca się robotniczą, strzelała do robotników.

— Szli robotnicy w ferszalungach (czyli w kombinazonach), zrywali czerwone sztandary! Deptali je i śpiewali: „Z dymem pożarów, z kurzem krwi bratniej”. A UB do nich strzelało. Dla ojca fakt, że robotnicy niszczyli czerwone sztandary, a władza do nich strzelała, to był koniec wszystkiego. I dla mnie też — wspominał po latach Jacek Kuroń, dając jasno do zrozumienia, że dla ludzi o proweniencji lewicowej „Poznański Czerwiec” był niezbitym dowodem na upadek mitu założycielskiego komunistycznej władzy.

Polski duch wolności

Przez niemal cały okres Polski Ludowej rządowa propaganda próbowała „zamieść pod dywan” to, co wydarzyło się w ostatnich dniach czerwca 1956 roku. Mówienie o „wypadkach czerwcowych” było świadomą taktyką komunistów, którzy próbowali umniejszyć rangę tychże wydarzeń i sprowadzić je do lokalnego epizodu. „Poznański Czerwiec” w istocie był jednak pierwszym wielkim buntom robotniczym w Polsce po zakończeniu II wojny światowej. „Chwilę później” przyszedł następny – grudzień 1970, czerwiec 1976 i sierpień 1980 roku. Czerwiec 1956 roku był jednym z najważniejszych buntów wolnościowych w Europie Środkowej lat 50. XX wieku. Poznańscy robotnicy utorowali drogę przełomowi politycznemu, który przyszedł kilka miesięcy później w październiku 1956 roku i rozpoczął proces destalinizacji nad Wisłą. Naturalnie PRL w dalszym ciągu pozostał państwem opresyjnym, ale wraz z 1956 rokiem zamknięto jeden z najmroczniejszych okresów w historii Polski.

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

Syn w ataku, a ojciec filarem

Gmina Gietrzwałd // Ten sezon Klub Sportowy Rugby Gietrzwałd może zaliczyć do naprawdę udanych. Zawodnicy w siódmkach rugby wywalczyli trzecie miejsce w kraju!

Co jest takiego wyjątkowego w rugby? – Żeby to zrozumieć, trzeba zacząć grać. Nie jest to piłka nożna, której reguły są w miarę proste. Tu dużo i szybko się dzieje – odpowiada Hubert Orłowski, zawodnik Klubu Sportowego Rugby Gietrzwałd, uczeń klasy czwartej Technikum Samochodowego w Olsztynie. Hubert naprawdę jest szybki. Już w szkole podstawowej wygrywał biegi na sześćdziesiąt metrów nie trenując żadnej lekkoatletyki.

Hubert

W piłkę nożną raczej nie myślał grać. – Nawet podbijanie piłki zbytnio mi nie wychodziło – opowiada Hubert.

Dziś ze światem piłki łączy go jedynie to, że na nogach również nosi korki. Gra w ataku na skrzydle. – Na mojej pozycji chodzi o to, aby „zabiec” całą obronę drużyny przeciwnej – mówi.

I to mu wychodzi. Kiedy otrzymuje piłę, to na widowni zaraz podnosi się wrzawa. Kibice z Gietrzwałdu czy Biesala, gdzie mieści się jego macierzyste boisko, wykazują wówczas większe zainteresowanie przebiegiem spotkania. – Czasami zdarza się, że biegnę przez całe boisko – mówi Hubert i dodaje. – Kiedy się rozpędzę, to ciężko mnie złapać.

ZASADY, KTÓRYCH NIE ROZUMIAŁ

Dobrze pamięta dzień, kiedy przyszedł pierwszy raz na trening. – To był czwartek 31 lipca 2021 roku – wspomina.

Niezbyt mu się jednak spodobało. – Myślałem sobie, że sport ten rządzi się jakimiś dziwnymi zasadami – Hubert się uśmiecha.

Postanowił jednak, że przez dwa, trzy miesiące da sobie szansę i pochodzi na treningi. Tym bardziej, że kilka miesięcy wcześniej rugby zaczął trenować jego tata.

– Po jakimś czasie coś zaiskrzyło i nawet polubiłem się z chłopakami z drużyny – opowiada Hubert. Trenuje dwa razy w tygodniu, a w sezonie nawet trzy. Do tego dochodzą cotygodniowe wyjazdy na mecze i zgrupowania. – Odkąd zacząłem trenować tylko raz opuściłem trening i było to wówczas, kiedy chory nie mogłem wstać

z łóżka – opowiada. Ponieważ w czasie meczu rugby dużo się dzieje, gra w ochraniaczu głowy. – Zdarzają się siniaki – przyznaje, poza tym nie chce, aby jego uszy wyglądały jak kalafiory – uśmiecha się.

PIĘTNASTKA?

BO PASOWAŁA KOSZULKA

Hubert gra z numerem 15. – Po prostu pasował mi rozmiar koszulki, którą trener mi wręczył, więc gram z piętnastką – opowiada. – Już się do niej przyzwyczaiłem.

W ciągu całego sezonu zdobył najwięcej punktów ze wszystkich zawodników pierwszej ligi – aż 197! Czy to jest dużo? – Nie wiem

wywalczyli drugie miejsce. Niedawno zdał do czwartej klasy Technikum Samochodowego w Olsztynie. Zapytany o przyszłość, odpowiada, że być może pracował jako diagnosta samochodowy.

Na mecze jeździ z tatą Karolem. – Gra jako prawy filar – pozycję taty wyjaśnia Hubert. – Ma predyspozycje, bo waży ponad sto kilogramów. Jest bardziej od „fizycznej roboty”, czyści, broni, robi auty, młyny – wymienia Hubert, wprowadzając w tajemniczy świat rugby.

W rugby gra Hubert, jego tata i jego trzech młodszych braci: Olek, Gabrys oraz Kacper. Ten ostatni w każdym razie niedaw-

Przy piłce Hubert Orłowski

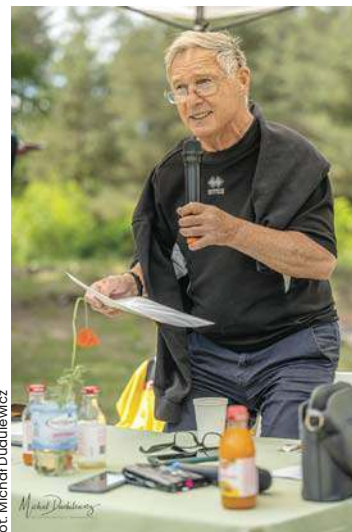

– odpowiada skromnie Hubert. – Udało mi się to po raz pierwszy. Zauważył to trener kadry narodowej i zaprosił go na turniej do Budapesztu. Tu wśród drużyn europejskich w Turnieju Nadziei Olimpijskich do lat 18. Polacy

no zaczął treningi. Kibicuje im mama Magdalena, która należy do najbardziej zagorzałych fanek.

NIE POWIEDZIELI OSTATNIEGO SŁOWA

Karol Lewkowicz, trener Klubu

Fot. Michał Dudulewicz

Sportowego Rugby Gietrzwałd: – Dla naszych chłopaków był to pierwszy, w pełni profesjonalny sezon. Mocno pracowali, choć trzeba przyznać, że nie brakowało trudnych momentów. To nie jest jednak nasze ostatnie słowo. W tym roku, w krajowych rozgrywkach siedmioosobowego rugby, Klub Sportowy Rugby Gietrzwałd wywalczył trzecie miejsce. To niejedyny sukces, bo Hubert Orłowski oraz Jakub Waśniewski zostali powołani do kadry reprezentacji Polski.

– W ten sposób tworzy się nam załazek profesjonalnej drużyny, w której z terenu gminy gra aż jedenastu mężczyzn! – mówi trener.

Trener nie ukrywa, że gra w pierwszej lidze siedmioosobowego rugby to dla nich wyzwanie oraz obciążenie fizyczne, jak i psychiczne. Na co dzień mają swoje prace, domy, rodziny.

– W czasie sezonu pokonałismy kilkanaście tysięcy kilometrów! – mówi Karol Lewkowicz. – Dlatego potrzebujemy wsparcia, szczególnie, jeżeli mamy osiągać sukcesy. Naszych trzech zawodników: Hubert Orłowski, Jakub Waśniewski oraz Piotr Ziomek znalazło się w najlepszej punktującej piątce pierwszej ligi. Nasz wiejski klub rugby to fenomen na

skalę całego kraju. Trener mówi o potrzebie wsparcia, ale docenia również to, co robi dla klubu Urząd Gminy Gietrzwałd. Pieniądze są inwestowane m.in. w pięknie położone, jeszcze przedwojenne boisko w Biesalu.

ZASADY RUGBY SIEDMIOOSOBOWEGO

W grze bierze udział 7 graczy. Drużyna może mieć maksymalnie pięciu rezerwowych, a trener może dokonać trzech zmian. Mecz trwa dwa razy po siedem minut. Żółta kartka wyklucza z gry na dwie minuty. Po zdobyciu punktów grę rozpoczyna drużyna, która je zdobyła. Formację charakterystycznego dla rugby młyna tworzy po trzech zawodników z każdej drużyny.

HISTORIA ZACZĘŁA SIĘ W SZKOCJI

Rugby siedmioosobowe narodziło się w południowej Szkocji jeszcze w XIX wieku. Na większej popularności zyskało po II wojnie światowej, jednak dopiero w 1973 r. na stadionie w Edynburgu rozegrano pierwszy międzynarodowy turniej siódmek. Dwie dekady później rozegrano pierwszy Puchar Świata, a w 2016 r. rugby siedmioosobowe zadebiutowało na igrzyskach olimpijskich. Rugby siedmioosobowe jest dyscypliną dość popularną w wielu krajach świata, m.in. w Hongkongu, Kenii, Stanach Zjednoczonych. Coraz więcej na popularności zyskuje również w Polsce. W sporcie tym coraz chętniej rywalizują również panie.

Fot. Michał Dudulewicz

Czczyciele Matki Bożej

Ojcowie redemptoryści twierdzą, że najbardziej znanym na świecie obrazem Maryi jest Ikona Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Owszem, niemal wszyscy go znają, w wielu domach był on obecny, a kult i środowowe nabożeństwo do Matki Bożej Nieustającej Pomocy również wiele osób pamięta, a może i do dziś praktykuje. W moim kościele także był ten obraz, i gdy jeszcze kościół był otwarty w ciągu dnia, to z Mamą zawsze zachodziłam do niego i przed obrazem Matki Bożej Nieustającej Pomocy mówiłyśmy pacierz. Latem, zwłaszcza w maju, nosiłyśmy z Mamą lub siostrą bukiety kwiatów, głównie róż z naszego ogrodu, które zostawialiśmy przy ołtarzu, na którym był wystawiony obraz. Ten wizerunek był też w naszym domu rodzinnym i jest też obecny w moim domu. Ciekawa rzecz, że po latach, udając się na studia do Rzymu, zamieszkałam w Międzynarodowym Kolegium dla studentek uniwersytetów pontyfikalnych w Rzymie, tuż obok Sanktuarium, gdzie znajduje się oryginalna ikona wizerunku Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Gdy otwierałam okno od swojego pokoju, to słyszałam mszę świętą z tego kościoła, który stał się moim „kościołem parafialnym” na całe życie. Matka Boża z via Merulana towarzyszyła przez cały okres moich studiów, a potem stypendium w Rzymie. Do dziś, będąc w Wiecznym Mieście, jestem zawsze na mszy świętej w tej świątyni. Igdy przekraczam próg tego miejsca, to czuję, że wracam do siebie, do domu, do Matki. A 27 czerwca lub w inne dni ważnych wydarzeń proszę zaprzyjaźnionego redemptorystę o. prof. Andrzeja Wodkę, który mieszka w klasztorze przy sanktuarium, aby przed tą cudowną ikoną zanosił moje intencje. W tym tygodniu też tak było.

Również św. Jan Paweł II był czczycielem Matki Bożej Nieustającej Pomocy. I gdy został papieżem, to jako drugi papież odwiedził rzymskie Sanktuarium 30 maja 1991 roku – wówczas mieszkałam 20 metrów od tego kościoła. I tam odprawił uroczystą Eucharystię z okazji 125. rocznicy dnia,

kiedy ojcowie redemptoryści otrzymali od Piusa IX ikonę Matki Bożej, aby się nią opiekowali. Wtedy Jan Paweł II powiedział: „pragnę podziękować Bożej Opatrzności i Matce Bożej Nieustającej Pomocy, która zawsze ukazywała się dla mnie jako »nieustająca pomoc« w trudnych chwilach, ośmielałam się powiedzieć nawet w bardzo trudnych chwilach”. Ciekawe, że wszystkie osoby znające tę ikonę mają tę samą intuicję, że spojrzenie Maryi na tym obrazie jest spojrzeniem matki, która zna cierpienie i ofiarowuje swoją pomoc bez granic.

Ikona

Co pokazuje dokładnie ten wizerunek? Otóż ikona przedstawia Matkę Boską Bolesną, Dzieciątka Jezus i dwóch Archaniołów: Michała i Gabriela. Na obrazie są także widoczne narzędzia przyszłej męki Jezusa: krzyż, włócznia, trzcina, gwoździe, gąbka. Wydaje się, że Jezus, widząc narzędzia swego cierpienia, przytula się bardziej do swej Mamy, chroniąc się przed ramionami krzyża w Jej ramiona. Ale... w tym momencie z prawej nóżki spada mu sandalek. Maryja, niemal namacalnie czując lęk Syna, przygarnia Go do siebie mocniej i czulej. Lewa ręka podtrzymuje Dziecko, a w swej prawej dłoni trzyma Jego rączki; a może nawet Jezus chwyta za kciuk swą Mamę. W tej dłoni kryje się bezpieczeństwo, spokój, siła, ochrona. Matka zna powagę sytuacji. Jej usta, oczy, spojrzenie, wyraz całej twarzy wyrażają żal i smutek z tego, co się stanie. Ona jednak wie, że muszą przez to przejść, aby wypełniło się Słowo dane przez Pana. Muszą to znieść, aby każdy z nas, dzięki ofierze Jezusa, mógł mieć życie wieczne, czyli zostać zbawiony. W spojrzeniu Maryi kryje się smutek, który zna każda matka, troszcząca się o swoje dziecko; cierpienie, które dziecko przynosi, ale przecież za nim kryje się cierpliwość i znoszenie każdego bólu, aby tylko wszystko obróciło się w dobro Jej dzieci.

Maryja ma suknię koloru czerwonego, z długimi rękawami zakończonymi złotymi podwójnymi obwódkami. Suknia pod szyją kończy się złotym obrzeżem. Ciemnonie-

MATKA, KTÓRA BIEGNI NA POMOC

ŚW. ALFONS LIGUORI, ZAŁOŻYCIEL
ZGROMADZENIA REDEMPTORYSTÓW,
TWIERDZIŁ, ŻE STAJĄC PRZED IKONĄ
MATKI BOŻEJ NIEUSTAJĄCEJ POMOCY,
TRZEBA PAMIĘTAĆ, ŻE „NAJŚWIĘTSZA
DZIEWICA NIE PRZYCHODZI,
LE CZ BIEGNI NA POMOC TEMU,
KTO JĄ WZYWA. ONA PRAGNIE
UDZIELIĆ NAM WIĘCEJ ŁASK, NIŻ MY
SAMI CHCEMY ICH OTRZYMAĆ. NIGDY
NA PRÓŻNO NIE WZYWA SIĘ MARYI”.
27 CZERWCA CZCIMO MARYJĘ W JEJ
CUDOWNEJ IKONIE MATKI BOŻEJ
NIEUSTAJĄCEJ POMOCY.

bieski welon wpadający w turkus przykrywa głowę Maryi. Jest on częścią narzuty skromnie ozdobionej refleksami w kolorze złota. Jezus ubrany jest w ciemnozieloną szatkę przepasaną czerwonym szalem i okryty brązowo-złotym płaszczkiem. Ubranie jest więc dość skromne, choć wskazuje na bizantyjski styl wschodni.

Napisy w języku greckim nad głowami Archaniołów objaśniają, kim są. Po stronie Maryi znajduje się Archanioł Michał, który trzyma naczynie wraz z włócznią, trzcina

i gąbką. Jest on Księciem Archaniołów i jako pierwszy stanął po tronie Boga przeciw zbuntowanym aniołom, których z okrzykiem „któż jak Bóg” strącił do piekieł. Po stronie Jezusa znajduje się Archanioł Gabriel trzymający w dłoniach krzyż – symbol zbawienia, który ściśle jest związany z posłannictwem Maryi Bolesnej. Obydwaj Aniołowie służą Chrystusowi i Jego Matce, podobnie jak i nam, chroniąc nas przed złem, umacniając w czynieniu dobra, zanosząc nasze prośby do Trójcy Świętej.

Ikona znajduje się w kościele na Eskwilinie, które jest największym i najwyższym z siedmiu rzymskich wzgórz, sięgającymi swymi zachodnimi zboczami aż do Forum. Gęsto zabudowane pozostało do dziś jedną z uboższych dzielnic Rzymu, choć i tu znajdują się cenne pamiątki Wiecznego Miasta, jak na przykład, niedaleko w parku Colle Oppio, ocalałe pozostałości Term Tytusa, Term Trajana, Złotego Domu Nerona. W tym parku, notabene, często uczyłam się do egzaminów, gdyż znajdował się blisko mojego domu. Jest tu też sporo ciekawych kościołów – bazylika Santa Maria Maggiore, kościół św. Prudencjany i Prakseidy, św. Piotra w Okowach, gdzie znajduje się m.in. słynny Mojżesz dłuta Michała Anioła, czy kościół św. Bibiany, gdzie można zobaczyć posąg męczennicy wykonany przez Berniniego.

Via Merulana 31

Do tych miejsc zmierzają turyści, często omijając z niewiedzy ów mój kościółek znajdujący się na początku via Merulana, która łączy bazylikę Santa Maria Maggiore z bazyliką św. Jana na Lateranie. Ten maleńki kościółek jest wkomponowany pomiędzy budynki Akademii Alfonsjańskiej aulickę San Vito, przy której mieszkałam. Niezbyt często kościół ten jest obiektem zwiedzania licznych grup pielgrzymkowych, którzy wchodzą do Santa Maria Maggiore czy do kościoła św. Prakseidy, omijając tę młodą, bo zaledwie XIX-wieczną świątynię pod wezwaniem św. Alfonsa Liguoriego. A kryje ona tę wspaniałą ikonę wykonaną techniką temperową na desce prawdopodobnie cedrowej o wymiarach 52 na 41 cm namalowaną na Krecie nad Morzem Egejskim. Jak opowiada o. Marek Kotyński: „Okolo XV w. obraz został wykradziony przez pewnego kupca z sanktuarium na Krecie i przewieziony okrętem do Rzymu. Gdy podczas podróży życie pasażerów okrętu znalazło się w niebezpieczeństwie z powodu gwałtownej burzy, niezwykła pomoc Matki Bożej ocaliła podróżników od zagłady. Po przybyciu do Rzymu cudowna ikona została umieszczona w starożytnym kościele św. Ma-

teusza na Wzgórzu Eskwilin, między bazylikami Matki Bożej Większej i św. Jana na Lateranie, gdzie przez trzy wieki ożywiła pobożność wiernych. Jednak po zburzeniu świątyni w okresie wojen napoleońskich obraz przeniesiono do innego kościoła i ślad po nim zaginął. Gdy w drugiej połowie XIX w. w pobliżu ruin bazyliki św. Mateusza redemptoryści zbudowali kościół św. Alfonsa, zaczęli szukać tej pięknej i słynącej cudami ikony. Odnaleźli ją dzięki niezwykłym i opatrznościowym wydarzeniom i poprosili ówczesnego papieża Piusa IX, aby podarował cudowny obraz redemptorystom do ich nowej świątyni. Papież przychylił się do ich prośby i 26 kwietnia 1866 r. – odnowioną przez polskiego malarza Leopolda Nowotnego – ikonę wniesiono w uroczystej procesji do kościoła św. Alfonsa na Eskwilinie przy Via Merulana 31. Zdarzyły się wtedy kolejna dwa cuda. Powierając ikonę Zgromadzeniu Redemptorystów, Pius IX wyraził pragnienie, aby rozpowszechniono ją na całym świecie. Już w kilka miesięcy po tym wydarzeniu pierwsze kopie powędrowały na różne kontynenty i odtąd do rzymskiego kościoła św. Alfonsa przybywają pielgrzymi ze wszystkich stron świata”.

W Polsce ikona ta czczona jest powszechnie. Jej kult rozwinął się bardzo szybko. W 1867 roku młody Edmund Radziwiłł prosił o uzdrowienie w Trewirze. Po wysłuchaniu prośby został księdzem. Będąc potem wikariuszem w Cieplicach, jego Ojciec książę Bogusław Radziwiłł, polecił zamówić dla niego małą kopię obrazu do ołtarzyka podróznego. Pod wpływem księcia Radziwiłła i innych członków jego rodu kult Matki Bożej Nieustającej Pomocy szerzył się najpierw w diecezji wrocławskiej, od 1872 w diecezji krakowskiej, a od 1876 roku w warszawskiej. Po powrocie oo. redemptorystów do Polski i założeniu pierwszego klasztoru w Mościskach kult ten się umacniał jeszcze bardziej, co było również zasługą Sługi Bożego o. Bernarda Łubieńskiego. Każdy kolejny nowy klasztor ojców redemptorystów był nowym centrum kultu Maryi w tym wizerunku.

ZDZISŁAWA KOBYLEŃSKA

ODBYŁA SIĘ II EDYCJA CITI WARMIA RUN CHALLENGE 2023 OLSZTYN STAŁ SIĘ NIEBIESKI

W ten weekend (24-25 czerwca) w Koszary Parku w Olsztynie odbył się niesamowity festiwal biegowy, w którym wzięła udział rekordowa liczba uczestników. 500 zawodników wystartowało w rywalizacji na różnych dystansach.

Citi Warmia Run Challenge 2023 to druga edycja zawodów. Wydarzenie ściąga nie tylko uczestników biegu, ale również kibiców, rodziny z dziećmi, mieszkańców Olsztyna i turystów. Nic dziwnego – miasteczko biegowe w Koszary Parku oferowało wiele atrakcji, od świeżo przygotowanej kawy i specjalnych stref relaksu po animacje dla dzieci. Ponad 150 dzieci wzięło udział w zawodach dla najmłodszych.

Na linii startu w ciągu dwóch dni stało 500 osób. Wśród nich w charakterystycznych niebieskich koszulkach biegnęło 100 uczestników drużyny Citi w Polsce, tegorocznego sponsora tytularnego zawodów.

— Citi obecne jest w Olsztynie od ponad 20 lat. Jesteśmy jednym z największych pracodawców w regionie, wspieramy miasto w sferze gospodarczej, współpracujemy w zakresie edukacji i przyszłości młodych ludzi. Równie aktywnie angażujemy się w sprawy lokalne. Jesteśmy partnerem wielu wydarzeń, takich jak BabaFest czy plebiscyt na Sportowca Roku Warmii i Mazur, a teraz także zawodów Citi Warmia Run Challenge, w których startuje blisko 100 zawodników drużyny Live Well at Citi. Od wielu lat promujemy aktywny styl życia i wartości, które są dla nas ważne – równość, różnorodność oraz równowagę między życiem prywatnym i zawodowym — powiedziała Katarzyna Majewska, wiceprezes Citi Handlowy.

Zmagania biegowe trwały dwa dni. Pierwszy rozegrał się na trudnym terenie w Lesie Miejskim, z licznymi podbiegami i nierównym podłożem. W niedzielę uczestnicy zawodów biegli po asfalcie. Zawodnicy mieli do wyboru trzy dystanse: 5, 10 i 21 km. Tych, którzy pokonali wszystkie dystanse – łącznie 72 kilometry w ciągu dwóch dni – nagrodzono tytułem Super Hero.

Wśród zaproszonych gości byli Prezydent Olsztyna Piotr Grzymowicz, Wicemarszałek województwa warmińsko-mazurskiego Marcin Kuchciński, wybitny trener Jerzy Litwiński oraz wiceprezes Citi Handlowy Katarzyna Majewska i Maciej Żurawek, Customer Service Hub Head w Citi Solution Center.

— Te sobota i niedziela stały się świętem biegania w Olsztynie. Wielkie słowa podziękowania dla grupy Citi. Razem z samorządem województwa i naszymi mieszkańcami rewitalizujemy Stare

Koszary. Ale to miejsce zmienia się też dzięki waszej aktywności — mówił prezydent Olsztyna, Piotr Grzymowicz.

Maciej Żurawek, Customer Service Hub Head w Citi Solution Center, przypomniał, że w ostatnich latach zawodnicy Citi są regularnie obecni na Ukiel Olsztyn Półmaratonie, gdzie również startuje liczna drużyna pod egidą Live Well at Citi.

— Tym razem jako sponsor tytularny z radością wspieramy organizację Citi Warmia Run Challenge. To wielka przyjemność uczestniczyć w imprezie, która przyciąga wielu uczestników i entuzjastów sportu. A dla niemal dwóch tysięcy pracowników Citi w Olsztynie to okazja wspólnego odpoczynku, zabawy i rywalizacji — mówił Maciej Żurawek.

Dlaczego Citi angażuje się w wydarzenia w Olsztynie?

Działająca w 160 krajach grupa zatrudnia w Olsztynie ponad dwa tysiące osób. Stawia na rozwój w tym mieście: z nawiązką zrealizowała zapowiadany w 2019 roku wzrost zatrudnienia. We współpracy z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim realizuje program studiów dualnych, które dają możliwość łączenia nauki ze zdobywaniem pierwszych doświadczeń zawodowych, a w szkołach średnich prowadzi zajęcia edukacyjne o cyberbezpieczeństwie w sieci.

— Olsztyn staje się idealnym miejscem do pracy. Można pracować w globalnej firmie, która daje możliwość rozwoju i jednocześnie korzystać z tego, że otaczają nas te piękne krajobrazy — mówi jedna z zawodniczek Citi w Olsztynie.

fol. Jarek Jaworski

fol. Zbigniew Woźniak

fol. Zbigniew Woźniak

fol. Zbigniew Woźniak

30 czerwca – 6 lipca 2023

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460. Skład komputerowy: Magraf, sp.j.

Poniedziałek

22:00

TV PULS

Commando: Ostatnia misja
akcja, USA 2021

James Baker (Michael Jai White) to były agent, który cierpi na zespół stresu pourazowego. Po nieudanej misji mężczyzna postanawia powrócić do ukochanej rodziny. Szybko okazuje się, że po powrocie do domu czeka go kolejne niebezpieczne wyzwanie. W ich domu ktoś ukrył ogromną sumę pieniędzy. Wkrótce okazuje się, że za wszystkim stoi niejaki Johnny (Mickey Rourke), który właśnie wyszedł z więzienia. Zanim tam trafił ukrył pieniądze w różnych skrytkach, a jedną z nich okazał się właśnie dom rodziny Jamesa. Teraz przy pomocy swoich znajomych po fachu próbuje odzyskać gotówkę.

Piątek

23:10

TVN 7

Amerykański gangster
Film sensacyjny, USA 2007

Oparta na faktach opowieść o walce policjanta Richiego Robertsa (Russell Crowe) z bezwzględnym handlarzem narkotyków Frankiem Lucasem (Denzel Washington). Na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych dwudziestego wieku, w Nowym Jorku zaczęła dokonywać się zmiana na rynku narkotykowym. Swoją monopol starał się narzucić czarnoskóry „przebiegłacz”, który w bezwzględny sposób walczył o przejęcie intratnego biznesu.

Sobota

21:35

TVP 1

Spectre
Film sensacyjny, Wielka Brytania, USA, 2015

Tajemnicza wiadomość na temat przeszłości Jamesa Bonda, skłania samego zainteresowanego do podjęcia kolejnej tajnej misji. Tym razem Bond wyrusza do Meksyku tropem niebezpiecznej organizacji terrorystycznej. Próbuje zapobiec wysadzeniu w powietrze wypełnionego po brzegi stadionu w stolicy, gdzie odbywa się wielka impreza w dniu zmarłych. Udając się w pościg za uciekającym członkiem organizacji Spectre, Marco Sciarra, James Bond po raz kolejny daje prawdziwy popis siły i zręczności. Po tych Wydarzenia - program informacyjnych wraca na krótko do Londynu...

Niedziela

23:10

TVP 1

Moje wielkie greckie wesele
Komedja, USA, 2002

Film, który w 2003 roku był nominowany do nagrody Oscara za najlepszy scenariusz oryginalny. Grecka rodzina Portokalos mieszka w USA, ale nadal kultywuje rodzime tradycje. Mają małą restaurację, której specjalnością są ich narodowe potrawy. Pracuje tu ich córka Toula. Wszyscy członkowie rodziny martwią się o niezbyt urodziwą dziewczynę, która w wieku 30 lat wciąż pozostaje niezamężna. Ale ona pragnie zmienić coś w swoim szarym życiu. Zmienia nie tylko pracę, ale także swój wygląd. Pewnego dnia dziewczyna poznaje w firmie przystojnego Iana Millera i zakochuje się w nim z wzajemnością.

Wtorek

22:25

POLSAT

Detonator
Akcja, USA, Rumunia, 2006

Thriller sensacyjny z Wesleyem Snipesem w roli głównej. Tajny agent CIA Sonni Griffith (Wesley Snipes) jedzie do Polski, by zdemaskować handlarza bronią i zapobiec przygotowywanej transakcji. Griffith pada ofiarą zdrady i trafia do więzienia, z którego jednak szybko uwalnia go CIA, lecz tylko po to, by natychmiast obarczyć go kolejną misją. Ma eskortować piękną Rosjankę Nadię z powrotem do USA. Wkrótce okazuje się, że na Nadię poluje nie kto inny jak właśnie ów handlarz bronią, którego Griffith miał zniszczyć. Stawką tej potyczki jest nie tylko ich życie...

Środa

20:00

TVP KULTURA

Made in Bangladesh
Dramat, Dania, Francja, 2019

Shimu pracuje jako szwaczka w fabryce ubrań w Dhace. Swoją pracą utrzymuje nie tylko siebie, ale również swojego bezrobotnego męża. Zachowanie zarządców fabryki po pożarze, w którym ginie jedna z pracownic, motywuje Shimu do udziału w spotkaniu na temat praw pracowniczych. Wspierana przez lokalną działaczkę na rzecz praw kobiet, zaczyna organizować w fabryce związek zawodowy. Jednakże, napotyka opór na każdym kroku: zarządcy fabryki grożą jej na wszystkie sposoby, współpracownicy nie chcą jej wspierać w strachu przed utratą pracy, a urzędnicy odwołują formalności.

Czwartek

1:45

POLSAT

Zimna wojna
Melodramat, Polska, Francja, Wielka Brytania, 2018

„Zimna wojna” opowiada historię trudnej miłości dwojga ludzi, którzy nie umieją żyć bez siebie, ale równocześnie nie potrafią być razem. W ich rolę wcielają się Tomasz Kot i Joanna Kulig, którym na ekranie partnerują Agata Kulesza i Borys Szyc. Wydarzenia pokazane w „Zimnej wojnie” rozgrywają się w latach 50. i 60. XX wieku, w Polsce i budzące się do życia Europie, a w ich tle wybrzmiewa wyjątkowa ścieżka dźwiękowa, będąca połączeniem polskiej muzyki ludowej z jazzem i piosenkami paryskich barów minionego wieku.

PIĄTEK • 30 czerwca

TVP 1

05:15 Dziedzictwo - serial

06:05 Klan - telenowela

06:30 Leśniczówka - serial obyczajowy TVP

07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze

07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.

08:00 Wiadomości

08:10 Kwadrans polityczny

08:25 Informacje kulturalne

08:30 Pogoda poranna

08:40 Ranczo - serial obyczajowy

09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny TVP

10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP

11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela historyczna

12:00 Wiadomości

12:10 Agrobiznes

12:30 Agropogoda - magazyn

12:35 Magazyn Rolniczy

12:50 Natura w Jedyńce - Wzduż 15. południka. Różnice i podobieństwa - cykl dokumentalny

14:00 Wspaniałe stulecie - serial

15:00 Wiadomości

15:20 ALARM! - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

16:05 Dziedzictwo - serial

17:00 Teleexpress

17:20 Jak to melodia?

18:00 Ranczo - serial obyczajowy

19:00 Jeden z dziesięciu - 19:30 Wiadomości

20:05 Pogoda, Sport

20:15 ALARM! - magazyn

20:35 Kalifat - serial

22:30 07 zgłoś się - serial TVP

23:35 Archiwista - serial TVP

01:25 Igrzyska Europy. Kraków

01:55 Droga życia - dramat

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial

05:30 M jak miłość - serial TVP

06:20 Anna Dymna - spotkajmy się - Katarzyna Sokół

06:55 Rodzinka.pl - serial

07:30 Pytanie na śniadanie

10:35 Panorama

10:45 Pytanie na śniadanie

11:15 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem Bulecką

11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial

12:30 Koło fortuny - teleturniej

13:15 Akcja 38 - serial

14:05 Va Banque - teleturniej

14:35 Na sygnale - serial

15:05 M jak miłość - serial TVP

15:50 Przepis dnia

16:00 Koło fortuny - teleturniej

16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Zakazany owoc - serial

18:00 Panorama

18:20 Va Banque - teleturniej

18:45 Akcja 38 - serial

19:30 Na sygnale - serial

20:00 Przepis dnia

20:10 Program rozrywkowy

22:30 Strzelec - film akcji, USA, 2007. Były snajper korpusu marines (Mark Wahlberg) dostaje propozycję ochrony prezydenta Stanów Zjednoczonych, który prawdopodobnie ma paść ofiarą płatnego zabójcy.

00:50 Córka prezydenta - komedia romantyczna, USA, 2004

02:45 Kwiat pustyni - film obycz., Wielka Brytania, Niemcy, Austria, 2009. Niezwykła historia życia Waris Dirie, która z ubogiej dziewczyny z plemienia nomadów, stała się światowej sławy modelką.

TVN

05:50 Uwaga! - program interwencyjny

06:05 Kto to wie?

07:00 Doradca smaku - Makaron z kurczakiem, ogórkami i pieprzem cytrynowym - program kulinarny

07:05 SOS Ekipy w akcji

08:00 Kuchenne rewolucje

08:55 Osadzone. Blok F - program obyczajowy

09:30 Sekrety życia

10:30 Kuchenne rewolucje

11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy

13:40 Szpital - program obyczajowy

15:50 Kuchenne rewolucje

16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

19:00 Fakty

19:30 Sport

19:40 Pogoda

19:50 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 300 - film przygodowy, USA 2006. Ekranizacja znanego komiksu Franka Millera, opowiadającego legendę o tryście Spartanach broniących kraju przed inwazją obcych wojsk.

22:30 Zakonnica - film horror, USA 2018. Watykan wysłał księdza (Demian Bichir) i nowicjuszkę u progu złożenia ślubów wieczystych (Taissa Farmiga), by zbadać sprawę samobójstwa zakonnicy.

00:30 Kuba Wojewódzki

01:40 Na granicy światów - serial

02:40 Szpital - program obycz.

03:40 Uwaga! - program interw.

04:00 Zamieszkać na plaży

04:30 Recepta na stary dom

05:00 Jak to jest zrobione

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News

08:40 Malanowski i Partnerzy

09:40 Sekrety rodziny

10:40 Dlaczego ja?

11:40 Gliniarze - serial parodokumentalny

12:50 Wydarzenia - program informacyjny

13:20 Interwencja

13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy

14:40 Dlaczego ja?

15:50 Wydarzenia - program informacyjny

16:10 Pogoda

16:15 Interwencja

16:45 Gliniarze - serial parodokumentalny

17:45 Sekrety rodziny - program obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:25 Gość Wydarzeń

19:45 Sport

19:55 Pogoda

20:00 Epoka lodowcowa 3 - Era dinozaurów - film anim., USA 2009. Zwierzaki z epoki lodowcowej - mamut Maniek, leniwiec Sid, tygrys szablozębny Diego oraz opsy Dżdżich i Edek - próbują znaleźć swoje miejsce do życia.

22:05 Świat w płomieniach - sens., USA, 2013. Policjant John Cale (Channing Tatum) zabiera córkę na wycieczkę po Białym Domu. Nieoczekiwanie to miejsce zostaje zaatakowane przez dobrze zorganizowanych, bezwzględnych terrorystów.

01:00 Conan barbarzyńca

03:55 Zjedz Alaskę

04:40 Disco Gramy

05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki

07:40 Zaginione Skarby - „Leżąc lwica” - film animowany

07:50 Przestrzeń pamięci - Muzeum im. Kazimierza Pułaskiego w Warce

08:20 Szlakiem Kolberga - Wojtek Mazolewski

08:55 Informacje kulturalne

09:25 Robin z Sherwood - serial

10:30 Pestka - melodramat, Polska, 1995

12:15 Pogranicze w ogniu - serial

13:25 Klient nasz pan - film anim.

13:50 Ursula von Rydingsvard: artystka niezależna - film dokumentalny

14:55 Łazuka dzieckiem podszty - film dokument.

16:10 Złote koło - film krym., Polska, 1971

18:00 Jazz.pl Polskie Radio - Adzik Sendecki + Atom String Quartet - koncert

20:00 Komedie lato - Skapiec - komedia, Francja, 1980. Brawurowa adaptacja nieśmiertelnej komedii Moliera z Louisem de Funes w roli tytułowej.

22:10 Informacje kulturalne

22:40 Serialowa nostalgia - Pitbull - serial policyjny TVP, Polska, 2005, reż. Patryk Vega

23:35 Zama - dramat, Brazylia, Argentyna, Meksyk, Hiszpania, 2017

01:45 Kino krótkich filmów - Rodzina 2 - film dok.

02:25 Kino nocne - Bar pod młynkiem - film TVP, Polska, 2004, reż. Andrzej Kondratiuk

03:55 Informacje kulturalne

04:25 Połączeni - film dok.

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny

08:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny

09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

10:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny

11:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny

13:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy

14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

15:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny

16:00 Prawdziwe motywy

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny

19:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny

20:00 Commando: Ostatnia misja - akcja, USA 2021. James Baker (Michael Jai White) to były agent. Po nieudanej misji mężczyzna wraca do rodziny. Szybko okazuje się, że po powrocie do domu czeka go kolejne wyzwanie, aby odzyskać swoją córkę.

21:55 Gotowy na wszystko - akcja, Francja, Belgia 2018. Jean-Claude Van Damme wcieli się w samotnego ojca, który musi wejść w świat gangsterów, aby odzyskać swoją córkę.

23:45 Largo Winch 2: Spisek - akcja, Francja 2011

02:10 Z archiwum policji

02:50 Dyżur

03:25 Menu na miarę

04:35 Z archiwum policji - serial

TVN 7

05:00 Szkoła - program obycz.

06:55 Szpital - program obycz.

07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

11:00 Idealna niania - program obyczajowy

11:45 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy

12:45 Szpital - program obyczajowy

13:45 Sąd rodzinny - program sądowy

14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska

15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

17:00 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy

18:00 Szybka zmiana - program lifestyleowy

18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy

21:00 Miłość bez końca - film obyczajowy, USA 2014. Film opowiada o burzliwym romansie nastolatków Jade Butterfield (Gabriella Wilde) i Davida Axelroda (Alex Pettyfer). Zamożni rodzice Jade nie akceptują związku córki ze skromnym Davidem i próbują zniszczyć ich miłość.

23:10 Amerykański gangster - film sensacyjny, USA 2007. Oparta na faktach opowieść o walce policjanta (Crowe) z bezwzględnym handlarzem narkotyków (Washington).

02:35 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy

03:35 Nagi instynkt przetrwania

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Policjantki i Policjanci 12:55 Detektywi w Akcji 13:55 STOP Drogówka

15:55 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny

00:05 Laleczka Chucky: Następne pokolenie. W Hollywood ma powstać film o laleczce Chucky. Zapowiedź tego projektu oglądałka z cyrku, która w zrekonstruowanych ze szczątków Chucky i Tiffany rozpoznaje swoich rodziców i wyrusza do Los Angeles, by ich poznać.

01:55 Śmierć na 1000 sposobów 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów

TV Trwam

10:00 Informacje 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Głos Polski 11:35 Cichy bohater z Puszczy Białowieskiej 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacja 12:20 Lotte - małopolska lanka wczoraj i dzisiaj 13:30 Msza święta 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacja 16:10 Siódmy Sakrament 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Sekrety mnichów 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacja 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu 19:30 Brat Franciszek 20:00 Informacja 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

SOBOTA • 1 lipca	
TVP 1	TVP 2
05:10 Siedem życzeń - serial 06:20 Balans bieli - magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:40 Rok w ogrodzie 08:20 wojsko-polskie.pl - reportaż 08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 09:15 Sprawa dla reportera 10:15 Fascynujący świat - Teleskop Hubble'a i cuda wszechświata - film dok. 11:20 Sanatorium miłości 12:20 Gwiazdy w południe - Rudzielec z Wyoming - western, USA, 1953, reż. Lee Sholem 14:10 Z pamięci - Irena Kwiatkowska - felieton 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 14:55 60. KFPP w Opolu	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial 07:55 Pytanie na śniadanie 12:15 Medjugorje - reportaż 12:50 60. KFPP w Opolu - Wielka Gala - Od Opola do Opola 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Kolo fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne 16:15 Na dobre i na złe - serial 17:15 Natura bez granic - cykl dokumentalny 17:45 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 U Pana Boga w ogródku - serial komediowy TVP 19:35 Informacje kulturalne 20:00 Polskie Biesiady - Warszawska - koncert,
15:25 Lalka - serial TVP 17:00 Teleexpress 17:25 Igrzyska Europejskie Kraków - Małopolska 2023 - skoki narciarskie na igielicie 19:30 Wiadomości 20:10 Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Komisarz Alex - serial krym. 21:35 Hit na sobotę - Spectre - film sens., Wielka Brytania, USA, 201 00:05 Igrzyska Europejskie Kraków - Małopolska 2023 00:35 Krag - film fab., USA, 2017. Mae (Emma Watson) zostaje zatrudniona w Kregu - najpotężniejszej na świecie firmie internetowej. 02:30 Nie wysiadaj! - film fab., Niemcy, 2017	22:00 Nigdy nie mów nigdy - komedia, Polska, 2009. Piękna Ama wiedzie żywot typowej bogatej singielki, bez oporów demonstrując swoją władzę i niezależność. Wychcenie od stresującej pracy znajduje w nocnych klubach. 24:00 Zniewolona: Felix Austria - dramat, Ukraina, 2020. Film utrzymany w baśniowej konwencji. Doktor Anger traci w pożarze ukochaną żonę. Udaje mu się jednak uratować swoją córkę oraz Stefanię Czornienko, dziecko służących. 01:55 Strzelec - film akcji, USA, 2007, wyk. Mark Wahlberg, 04:10 Prodigy. Opętany - film horror, USA, 2019

NIEDZIELA • 2 lipca	
TVP 1	TVP 2
05:05 Sprawa dla reportera 06:00 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka 06:25 wojsko-polskie.pl 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:35 Zakochać się w Polsce 09:10 Napoleon - film familijny 10:45 Janosik - serial TVP 11:40 Wspólny dom - Przytulisko 11:55 Słowo na niedzielę 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem 12:50 Wspólny dom - Rzeka - serial TVP 13:15 BBC w Jedyńce - Planeta doskonała - Słońce 14:10 Z pamięci - Irena Kwiatkowska - felieton 14:25 Daleko od szosy - serial 15:50 Alternatywy 4 - serial 17:00 Teleexpress 17:35 Rolnik szuka żony	05:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial. Modrzycki i zaczyna obserwować mieszkanie Sadowskich, polując na Anitę. Gdy Łukasz i Kasia zmuszają dziewczynę, by w końcu porozmawiała z inwestorami, na spotkaniu jawia się także wścibski reporter. 07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial TVP 07:55 Pytanie na śniadanie 11:50 Polskie Biesiady - Warszawska - koncert 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Kolo fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muz. 16:15 Tak to leciało! - teleturniej 17:15 Na sygnale - serial 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Wiadomości 20:10 Sport 20:25 Igrzyska Europejskie Kraków - Małopolska 2023 23:10 Zakochana Jedynka - Moje wielkie greckie wesele - komedia, USA, 2002, 00:50 Igrzyska Europejskie Kraków - Małopolska 2023 - Podsumowanie dnia 01:20 Spectre - film sensacyjny, Wielka Brytania, USA, 2015, reż. Sam Mendes, wyk. Daniel Craig, Christoph Waltz, Lea Seydoux 03:55 60. KFPP w Opolu - Debiuty, reż. Mikołaj Dobrowolski 04:55 Z pamięci - Irena Kwiatkowska - felieton	18:55 Na sygnale - serial fabularzowany 20:00 Nie lubię poniedziałku - komedia, Polska, 1971. 21:55 Kino bez granic - Kwiat pustyni - film obyczajowy, Wielka Brytania, Niemcy, Austria, 2009. Niezwykła historia życia modelki Waris Dirie. 00:10 Chce się żyć - film obyczajowy, Polska, 2013. Poruszający obraz dedykowany pamięci przedwcześnie zmarłej dokumentalistki Ewy Pięty. 02:15 Oko na Julię - dramat, Kanada, Szwajcaria, 2016. Gordon pracuje dla firmy naftowej, strzeże rurociągu na północy Afryki. 03:50 Rodzinka.pl - serial

TVN
05:50 Uwaga! - program interwencyjny   06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy   07:00 Kobieta na krańcu świata   07:30 Polowanie na ogród - program ogrodniczy   08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy   09:00 Dzień Dobry Wakacje   11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial, Polska   13:30 Polowanie na ogród - program ogrodniczy   14:05 MasterChef Junior   15:45 Zakup w ciemno   16:50 Ciężarówka przez Stany - program rozrywkowy   17:55 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy   19:00 Fakty   19:25 Sport   19:35 Pogoda   19:45 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Kobiety pragną bardziej - film komedia, USA, Niemcy, Holandia 2009. Znudzona żona (Jennifer Connelly) rozważa, czy nie odejść od męża (Bradley Cooper), który ma romans z inną kobietą...   22:40 Okrucieństwo nie do przyjęcia - film komedia, USA 2003. Adwokat Miles Ravenna (Charlize Theron) specjalizuje się w sprawach rozwodowych. Pewnego dnia zgłasza się do niego klient... i to jest początek kłopotów.   00:50 Koniec przyjaźni - film horror, USA 2014   02:35 Kwatery Hitlera - program dokumentalny   03:40 Uwaga! - program interw.   04:00 Zamieszkać na plaży

TVN
05:50 Uwaga! - program interwencyjny   06:05 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA   06:30 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA   07:00 Nastolatki rządzą... kasą   08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy   09:00 Dzień Dobry Wakacje   11:30 Weekendowa metamorfoza - program rozrywkowy   12:35 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy   13:20 Ugotowani w parach   14:25 Ostatni smok - film przygodowy, USA 1996   16:45 Bardzo Dzikie Zachód - film western, USA 1999.   19:00 Fakty   19:25 Sport   19:35 Pogoda   19:45 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Siódmy syn - film przygodowy, Chiny, Kanada, USA, Wielka Brytania 2014.   22:15 Mumia - film przygodowy, USA, Japonia, Chiny 2017. Starożytna księżniczka, której przeznaczenie nie zdążyło się wypełnić, budzi się w dzisiejszych czasach.   00:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy   01:35 Wewnętrzny wróg - serial, USA   02:35 Szpital - program obycz.   03:35 Uwaga! - program interw.   03:55 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny   04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News   08:50 Doktor Dollittle   - W pogoni za błahostkami - Plejada zwierzęcych gwiazd przewodzi szybkiej i futurzaney przygodzie rozgrywającej się w ekscytującym Hollywood   10:40 Bogate dzieciaki bez kasy   11:40 Bogaty Dom - Biedny Dom   12:40 Polacy za granicą - odwiedzamy Polaków, których losy rzuciły w różne zakątki świata   13:40 Miasto Wieś   14:40 Rolnicy. Podlasie   15:45 Wzięcie   17:45 Chłopaki do wzięcia   18:50 Wydarzenia - program informacyjny   19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały   19:45 Sport, Pogoda
20:05 Piraci z Karaibów - Na krańcu świata - USA 2007. Elizabeth i Will, wraz z kapitanem Barbossą, udają się w kolejną podróż, by uwolnić Jacka Sparrowa. W drodze zmagają się z trudami rejsu oraz ze straszliwym Davym Jonesem.   23:45 Łowca i Królowa Lodu - USA, 2016. Zła królowa Ravenna (Charlize Theron) zdradza swoją dobrą siostrę Freyę (Emily Blunt), zamrażając jej serce i uwalniając jej mrozącą moc   02:10 Nasz Nowy Dom   03:20 Świat według Kiepskich - serial   04:25 Kabaretowa Ekstraklasa   04:40 Disco Gramy   05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:00 21. MFP Sopot 84. Krystyna Prońko - koncert   07:35 Tamte lata, tamte dni - Krzysztof Zanussi   08:10 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Kertu Orro   08:45 Wydarzenie aktualne   09:40 Informacje kulturalne   10:10 Kromer Festival Biecz 2021 - koncert   11:35 Serialowa nostalgia - Daleko od szosy - serial   13:05 Alice Guy   14:10 Komediove lato - Skapiec - komedia, Francja, 1980   16:20 Mieszczanie żywieccy - Grzegorz ojciec i Grzegorz syn - cykl dok.   17:00 Retro kino - Maroko - melodramat, USA, 1930, reż. Josef Von Sternberg, wyk. Marlene Dietrich, Gary Cooper   18:45 Serialowa nostalgia - Zmiennicy - serial TVP
20:00 Bilet do kina - Tulipanowa gorączka - film fab., Wielka Brytania, USA, 2017. Akcja filmu rozgrywa się w XVII-wiecznej Holandii, ogarniętej wówczas tzw. tulipanową gorączką.   21:50 Informacje kulturalne   22:15 Wschód Kultury - widowisko   23:55 Seans kultowy - Szkarłatna ulica - dramat, USA, 1945,   01:50 Kino nocne - Zabić Sekala - dramat obycz., Polska, Czechy, Francja, Słowacja, 1998.   03:55 Prawie człowiek - film dokumentalny, Chiny   05:00 Tamte lata, tamte dni - Krzysztof Zanussi   05:35 Jeszcze więcej kultury

TVN 7
05:00 Szkoła - program obycz.   06:05 Wiza na miłość   07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA   07:35 Lou! Codziennik - film komedia, Francja, Belgia 201.   Nastoletnia Lou spędza swój czas na jedzeniu posiłków na wynos, zabawie z kotem i szpiegowaniu sąsiada.   09:40 Szybka zmiana - program lifestyleowy   10:40 Mieszkanie na miarę - program lifestyleowy   11:40 Ten moment - program obyczajowy   12:10 Ukryta prawda   15:20 Goście, goście III: Rewolucja - film komedia, Francja, Belgia, Czechy 2016.   17:40 Błękitna fala II - film obyczajowy, USA, RPA 2011. Dana, surferka z Kalifornii, mierzy się z niesamowitymi falami, mieszkańcami wybrzeża i własnymi lękami.
20:00 Ocean's Eleven: Rzykowna gra - film sensacyjny, USA 2001. Dżentelmen włamywacz, Danny Ocean (George Clooney) wychodzi z więzienia. Zamierza włamać się do seifu trzech największych kasyn w Las Vegas.   22:30 Bracia Sisters - western, Francja, Hiszpania, Rumunia, Belgia, USA 2018. Brutalni zabójcy, bracia Charlie (John C. Reilly) i Eli (Joaquin Phoenix) ścigają poszukiwacza złota   01:00 Człowiek z magicznym pudełkiem - film obyczajowy, Polska 2017.   03:15 Hotel Paradise All Stars - wygnanie z raj

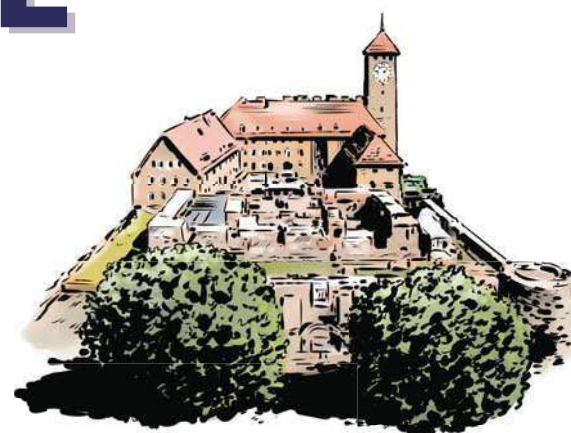
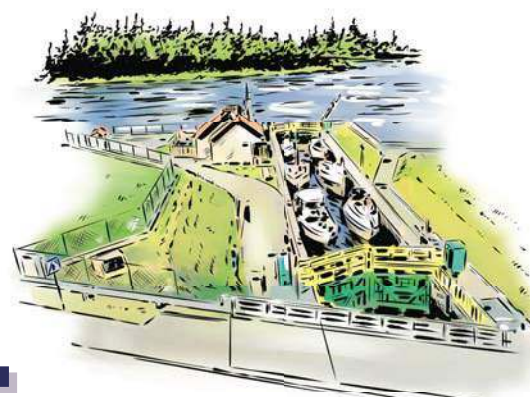
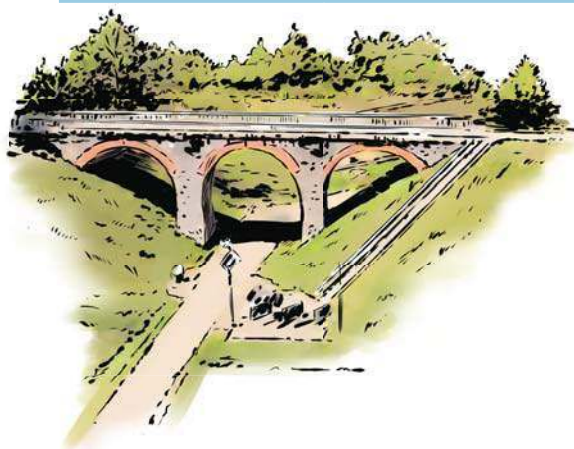
TVN 7
05:00 Szkoła - program obycz.   06:05 Wiza na miłość   07:00 Wyluzuj, Scooby Doo!   07:35 Pana Magorium cudowne emporium - film rodzinny.   09:30 Ten moment - program obyczajowy   10:05 Ukryta prawda   15:30 Kłamstwo ma krótsze nogi - film komedia, USA 2017. Przebiegły producent Larry Wolf (Barry Bostwick) kradnie Kevinowi Shepherdowi (Ricky Garcia) pomysły na nową grę wideo.   17:35 Ocean's Eleven: Rzykowna gra - film sensacyjny, USA 2001   20:00 Jack, pogromca olbrzymów - film przyg., USA 2013. Pradawny spór ożywa, kiedy Jack (Nicholas Hoult) tiedy bramę między światem ludzi, a światem olbrzymów.
22:30 Co z oczu, to z serca - film sensacyjny, USA 1998. Chociaż ucieczki nie są mocną stroną Jack Foley'a (George Clooney), perspektywa trzydziestu lat odsiadki dodaje mu skrzydeł. Niektórzy jednak uzdłrili się niełatomi i nic tego nie zmieni.   01:00 Pasażer 57 - film sensacyjny, USA 1992. Na pokładzie samolotu lecącego z Florydy do Los Angeles rozgrywa się dramat. Kontrolę nad lotem przejmuje terrorysta, całkowicie nieprzewidywalny Charles Rane (Bruce Payne).   02:45 Nagi instykt przetrwania   03:50 Mój sąsiad morderca

TV 4
06:00 Galileo 11:05 I kto to mówił 3 13:05 Ninja Warrior Polska 15:00 STOP Drogówka 16:00 STOP Drogówka 17:00 Policjantki i Policjanci 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 23:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny   00:00 American Pie. Cieszący się sympatią widzów i przychylnością krytyki, przebój lata 1999. Czterech amerykańskich licealistów - Jim, Kevin, Finch i Oz - za punkt honoru odbiera sobie utratę dziewictwa jeszcze przed ukończeniem szkoły. Do balu maturalnego pozostali zaledwie trzy tygodnie... 02:00 Interwencja 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam
10:00 Informacje 10:15 Retrospekcja 10:20 Marianie w Kazachstanie 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta   14:20 Muzyczne chwile 14:30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela” 14:35 Orleńta Lwowskie 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Muzyczne chwile 16:00 Informacje 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:25 Święty na każdy dzień 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje 18:15 W naszej Rodzinie 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z dziełem dzieci 20:00 Informacje 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna

TV 4
06:00 Interwencja 06:15 Interwencja 06:40 Wielkie tajemnice historii 07:35 Najśłynniejsze ucieczki, odc.3 El Chapo 08:35 Galileo 10:40 Królewskie święta 12:35 Mission: Impossible 2. Ethan po raz kolejny staje przed „niemożliwym do wykonania” zadaniem. Sean Ambrose, były agent rządowy, wykrada z laboratorium firmy farmaceutycznej próbki śmiertelnego wirusa zwanego Chimera.   15:05 Magnum: Detektyw z Hawajów 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej   20:00 Błękitna głębia 22:25 Linia ryzyka 00:10 Wielkie tajemnice historii 02:05 SuperLudzie Extra 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów

TV Trwam
09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza święta 10:35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela” 10:40 Dominum montes - góry Jana Pawła II 11:40 Skrzydła miłości   12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:15 U źródeł Wielkanocy 12:50 Muzyczne chwile 13:00 Nędzarczy i Madame 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Informacje 16:10 Koncert zyczeń 16:45 Sekrety mnichów 17:00 Zostań Żołnierzem RP 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Polonijna Pielgrzymka Rodziny Radia Maryja do Amerykańskiej Częstochowy 21:20 Informacje 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezpieczeństwa Państwa 21:55 Święty na każdy dzień 22:00 Wolniewicz. Zdanie własne 23:00 Jak my to widzimy

FUNDUSZE EUROPEJSKIE ZMIENIAJĄ NASZ REGION

O Funduszach Europejskich dla Warmii i Mazur przeczytasz na stronie
www.funduszeuropejskie.warmia.mazury.pl

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAJĄ SIŁĘ WIELKICH ZMIAN

Na każdym kroku i w każdej dziedzinie widzimy, że nasz region się rozwija, a katalizatorem postępu są Fundusze Europejskie. Co udało się zrealizować dzięki nim na Warmii i Mazurach w latach 2014-2020?

Warmia i Mazury w dużej mierze rozwijają się w oparciu o Fundusze Europejskie. Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 opiewał na kwotę 1 mld 728 mln euro. I tak naprawdę nie ma obszaru naszego życia, gdzie nie trafiłyby te ogromne pieniądze, nie ma gminy, która nie skorzystała z unijnego wsparcia, czy to w formie dotacji do inwestycji, czy ze środków przeznaczonych, np. na aktywizację osób bezrobotnych.

Z raportu „Wpływ polityki spójności na rozwój społeczno-gospodarczy Polski i regionów w latach 2004-2019”, opracowanego na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, wynika, że województwo warmińsko-mazurskie systematycznie nadrabia dystans do średniej unijnej. Widać to po wzroście produktu krajowego brutto na mieszkańca. W raporcie podkreślono, że fundusze w regionie warmińsko-mazurskim przyczyniają się do znacznego ożywienia działalności inwestycyjnej przedsiębiorstw,

Kortosfera

wzrostu zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat, tworzenia nowych miejsc pracy i spadku bezrobocia.

Pokazuje to, jak ogromny wpływ na rozwój województwa miały w tym okresie fundusze oraz jak skutecznie zostały wykorzystane. Bez wątplenia przyczynił się do tego fakt, że w latach 2004-2019 udało się doprowadzić do sytuacji, że na jednego mieszkańca naszego województwa przypadła największa kwota funduszy unijnych w skali kraju.

Fundusze na inwestycje

Bez tych pieniędzy tempo zmian byłoby dużo niższe, nie byłoby też pewnie wielu inwestycji, chociażby modernizacji hali widowiskowo-sportowej Urania w Olsztynie, której przebudowa ma zakończyć się w połowie października tego roku. Urania powstała w 1978 roku i lata świetności miała już za sobą, stąd decyzja o jej modernizacji. A inwestycja warta 195 mln zł była możliwa, bo Olsztyn otrzymał na swój projekt 116 mln zł dofinansowania z RPO WiM na lata 2014-2020. Prace ruszyły w lipcu 2021 roku.

— Hala Urania to jedna z wizytówek Olsztyna, prawdziwa perełka modernistycznej architektury w Polsce — mówi Piotr Grzymowicz, prezydent Olsztyna. — Dlatego nieźmiernie cieszę się, że wspólnymi siłami, przy ogromnym wsparciu Gustawa Marka Brzezina, marszałka

województwa warmińsko-mazurskiego, udało nam się uzyskać przychylność Komisji Europejskiej, która zdecydowała się na przyznanie nam dofinansowania. Bez tej pomocy nie byłibyśmy w stanie zmodernizować hali, która była już bardzo wysłużona i od lat nie spełniała swoich funkcji.

Pewnie każdy, kto był w Centrum Nauki Kopernik, nieco zadrżał stolicy takiego miejsca, bo mało gdzie pozwalają dotykać eksponatów, a nawet zachęcają do wspólnych doświadczeń. Teraz w Olsztynie będziemy mieli takie centrum popularyzacji nauki. Po wakacjach swoje podwoje otwiera Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji UWM „Kortosfera”. Ma służyć zarówno dzieciom i młodzieży, jak też dorosłym mieszkańcom z całego regionu.

Koszt budowy Kortosfery wyniósł 32,9 mln zł, z tego 16,6 mln zł to dofinansowanie z Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Przestrzeń wystawiennicza zajmuje powierzchnię prawie 1700 metrów kwadratowych. Wśród 140 eksponatów wielkie wrażenie robi 15-metrowe wahadło Foucaulta, które zajmuje trzy piętra budynku i demonstruje ruch obrotowy Ziemi wokół własnej osi. Takich atrakcji

Guzianka II

To tylko przykłady kilku dużych inwestycji, które udało się zrealizować w ostatnich latach przy wsparciu Unii Europejskiej. Ile było tych mniejszych? Setki, tysiące... Siłą gospodarczą każdego regionu są przedsiębiorcy, dlatego w regio-

Dobry prognostyk

Na co dzień o Funduszach Europejskich przypominają nam tablice informujące o tym, że projekt został dofinansowany przez Unię Europejską. Już przywykliśmy do ich widoku i mało kto roztrząsa, że droga, po której jedziemy, została przebudowana dzięki Fundusom Europejskim. Jednak fakt, że poradziły sobie z zainwestowaniem unijnych pieniędzy, dobrze wróży w przypadku obecnej perspektywy finansowej na lata 2021-2027.

— Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, o wartości blisko 1,8 mld euro, niepodważalnie przyczynił się do rozwoju tego regionu — podkreśla Angela Martinez-Sarasola, kierownik Polskiego Wydziału w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej. — Inwestycje w ochronę środowiska, infrastrukturę komunikacyjną, gospodarkę i przede wszystkim w rozwój kompetencji przyniosły wymierne korzyści całemu województwu. Od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 roku regionalny PKB na mieszkańca województwa warmińsko-mazurskiego wzrósł o 11 punktów procentowych, z 39 proc. średniej unijnej w 2004 r. do 50 proc. w 2020 r. Dotychczasowe wykorzystanie funduszy europejskich jest dobrym prognostykiem, jeśli chodzi o kolejną perspektywę finansową i kontynuację rozwoju regionu dzięki polityce spójności.

Andrzej Mielnicki

będzie dużo więcej, bo na każdej z pięciu kondygnacji będą wystawy na inny temat — od Ziemi po kosmos.

Na żeglarskich, choć pewnie nie tylko na nich, wrażenie robi Guzianka II, która na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich, która łączy jezioro Beldany z jeziorem Guzianka Mała i dalej z Jeziorem Nidzkim. Pozwala przepłynąć między akwenami o różnicy poziomów wód ok. 2 metrów. Inwestycja kosztowała 38,6 mln zł, z czego dofinansowanie z RPO wyniosło 23,1 mln zł. Służa została oddana do użytku trzy lata temu i — co warto podkreślić — to pierwszy tego typu obiekt na Mazurach zbudowany po II wojnie światowej.

nalnym programie operacyjnym znaczne wsparcie popłynęło do biznesu. Dzięki funduszom unijnym firmy na Warmii i Mazurach stają się coraz bardziej nowoczesne i są w stanie konkurować z innymi. I co istotne, są miejsca pracy.

Jednak w latach 2014-2020 nie tylko przedsiębiorcy skorzystali z Funduszy Europejskich. Tu grono beneficjentów jest bardzo szerokie, bo poza firmami były to również jednostki samorządu terytorialnego, szpitale, szkoły, instytucje kultury, organizacje pozarządowe.

RPO WiM 2014-2020 w pigułce

1. Ogłoszono **583 nabory** o wartości ponad **13,6 mld zł**, co stanowi około **165 proc.** alokacji programu
2. Podpisano **5 253 umowy** na kwotę ponad **7,8 mld zł**, co stanowi **94,8 proc.** budżetu programu
3. Beneficjentom wypłacono około **6,3 mld zł**, co stanowi **75,7 proc.** budżetu programu
4. Komisja Europejska zatwierdziła około **7 mld zł**, co stanowi **84,4 proc.** budżetu programu

Nowa Urania

OPTYMALNIE WYKORZYSTAĆ KAŻDE EURO

Pierwsze nabory wniosków o dofinansowanie z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur zostały już ogłoszone. Jak będzie wyglądać podział pieniędzy w obecnej perspektywie, o tym rozmawiamy z Gustawem Markiem Brzezinem, marszałkiem województwa.

— Niemal 1,8 mld euro, które nasz region ma dostać z unijnej polityki spójności na lata 2021-2027, ma szansę odmienić Warmię i Mazury czy tylko przypudruje nieco nasze problemy — wysokie bezrobocie, niskie płace czy postępująca depopulację regionu?

— Patrząc na dotychczasowe doświadczenia w wydatkowaniu funduszy europejskich, widzimy ich duży i wyraźny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy naszego województwa. Dzięki nim efektywnie rozwiązujemy problemy trapiące region. W ostatnich latach województwo warmińsko-mazurskie bardzo się zmieniło. Wystarczy spojrzeć dookoła, aby dostrzec, jak wypiękniały wsie, miasta i miasteczka, jak poprawiła się infrastruktura transportowa, dzięki czemu do różnych zakątków naszego województwa napływają inwestorzy zewnątrz, tworzący nowe miejsca pracy. Szacuje się, że w latach 2004-2020 na Warmii i Mazurach środki europejskiej polityki spójności przyspieszyły tempo wzrostu gospodarczego o blisko 25 proc. A zatem gdyby nie środki unijne, wzrost gospodarczy w naszym regionie byłby zdecydowanie niższy. Pozytywny wpływ wykorzystania fundu-

Gustaw Marek Brzezin, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego

szy unijnych widoczny jest również w tworzeniu nowych miejsc pracy i redukcji bezrobocia. Ocenia się, że dzięki środkom unijnym wskaźnik zatrudnienia jest wyższy o ok. 16 proc., a stopa bezrobocia niższa o ok. 30 proc.

Warto także przypomnieć, że w latach 2020-2021 środki RPO WiM 2014-2020 pozwoliły efektywnie przeciwdziałać skutkom pandemii koronawirusa. Na ten cel z programu wydzielono 201 mln zł, które przeznaczono na wsparcie przedsiębiorstw i miejsc pracy, a także na zakup aparatury medycznej i środków higieny oraz dofinansowanie placówek sprawujących opiekę nad osobami potrzebującymi. Widzimy zatem, że wykorzystanie funduszy unijnych na Warmii i Mazurach przynosi realne efekty, przekładając się na zwiększenie tempa wzrostu gospodarczego, poprawę jakości życia mieszkańców, zwiększenie liczby miejsc pracy oraz poprawę infrastruktury. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego dokłada wszelkich starań, aby optymalnie wykorzystać każde euro, które napływa do naszego regionu. Perspektywa budżetowa UE 2021-2027 przyniesie naszemu regionowi kolejne 1,8 mld euro, które niewątpliwie istotnie wpłynie na dalszy rozwój wojewódz-

stwa warmińsko-mazurskiego. Środki te zapewne nie rozwiążą wszystkich problemów, takich jak np. depopulacja, która jest bolączką większości regionów w kraju i wymaga rozwiązań systemowych.

— Wydaliliśmy wszystkie pieniądze, które dostaliśmy w poprzedniej perspektywie, bo pamiętam, jak niektórzy politycy w regionie wieszczili, że nie poradzimy sobie z wydawaniem unijnych pieniędzy i trzeba będzie oddawać miliony do Brukseli.

— Początki wdrażania RPO WiM na lata 2014-2020 były trudne dla beneficjentów. Jednak nie ma sfery społecznej czy gospodarczej, gdzie nie zostałyby wydatkowane pieniądze z RPO WiM 2014-2020. Środki z poprzedniej puli, czyli na lata 2014-2020, wykorzystaliśmy już prawie w całości, obecnie realizujemy projekty z list rezerwowych, trwają dosłownie ostatnie konkursy. Sukces pełnego wykorzystania środków z RPO WiM 2014-2020 pokazuje, że jesteśmy skuteczni i dobrze znamy potrzeby województwa.

— Czy już wiemy, na co trafią Fundusze Europejskie na lata 2021-2027, jaki będzie ich podział?

— Jest to wynik negocjacji pomiędzy samorządem woje-

wództwa a Komisją Europejską i uwzględnienia zarówno celów Unii Europejskiej na lata 2021-2027, jak i potrzeb województwa. Z kwoty 1 mld 785 mln euro, która stanowi całkowitą wartość programu, 1 mld 297 mln euro pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, finansującego projekty inwestycyjne, infrastrukturalne. Określone na poziomie europejskim priorytety w wydatkowaniu pieniędzy w najbliższych latach musiały zostać odzwierciedlone w programie regionalnym. Mając na uwadze, że jednym z najważniejszych jest tzw. Zielony Ład, najwięcej środków EFRR zostanie skierowanych na poprawę efektywności energetycznej budynków i przedsiębiorstw, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz szeroko pojęte inwestycje środowiskowe. Na ten cel w programie przeznaczono prawie 391 mln euro, co stanowi ok. 34,3 proc. środków z EFRR. Bardzo ważnym kierunkiem inwestowania środków unijnych jest dla nas również gospodarka. Blisko 245 mln euro zostanie skierowanych do przedsiębiorców, instytucji okołobiznesowych, jednostek naukowo-badawczych na działania podnoszące konkurencyjność Warmii i Mazur na rynku krajowym i międzynarodowym. W RPO

WiM 2014-2020 większość środków przeznaczonych na rozwój przedsiębiorczości trafiła do firm wpisujących się w nasze cztery inteligentne specjalizacje (około 90 proc.), a środki na badania są przekazywane w 100 proc. na rozwój inteligentnych specjalizacji. Zakładamy, że w perspektywie finansowej 2021-2027 będzie podobnie.

Z tej puli funduszy skorzystają także jednostki samorządu terytorialnego inwestujące w rozwój e-usług. Ponad 21 proc. EFRR przeznaczono natomiast na rozwój transportu, w tym dróg, ścieżek rowerowych, obiektów park & ride, wzrost bezpieczeństwa mieszkańców. Oczywiście nie zapominamy o ważnej dla rozwoju społecznego infrastrukturze edukacyjnej, zdrowotnej czy kulturalnej. Te obszary także znalazły przestrzeń w programie regionalnym.

— A co z tzw. kapitałem ludzkim?

— Projekty tzw. miękkie, czyli podnoszące kompetencje mieszkańców, poprawiające ich sytuację na rynku pracy oraz te, których celem jest włączenie i integracja społeczna, finansowane będą z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. W ramach EFS + region dysponuje kwotą 488 mln euro. To środki przeznaczone

dla mieszkańców Warmii i Mazur, wyrównujące dysproporcje społeczne, poprawiające sytuację osób w trudniejszej sytuacji, zagrożonych dyskryminacją o różnym podłożu.

Dodam, że znacząca pula środków z programu regionalnego zostanie przeznaczona na projekty strategiczne o szczególnym znaczeniu dla rozwoju województwa. Należą do nich m.in. inwestycje infrastrukturalne, w tym zabezpieczenie szlaków wodnych Kanału Elbląskiego i Wielkich Jezior Mazurskich, budowa Północnego Centrum Psychiatrii Dziecięcej, rozwój szlaków rowerowych i turystycznych (w tym Szlak Kopernikowski) oraz przedsięwzięcia poprawiające dostępność transportową, ale także projekty miękkie, jak rozwój systemu pieczy zastępczej czy wsparcie partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

— Kiedy pierwsze pieniądze z nowej perspektywy mogą trafić do beneficjentów: przedsiębiorców, samorządów?

— Pierwsze nabory wniosków o dofinansowanie z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur zostały już ogłoszone. Do 3 lipca można aplikować o 15,5 mln zł na tworzenie nowych miejsc edukacji przedszkolnej oraz zwiększenie jej atrakcyjności. W ciągu 12 miesięcy ogłoszonych zostanie co najmniej 19 naborów na projekty wybierane w sposób konkurencyjny, o łącznej alokacji ponad 711 mln zł najbliższe jeszcze w czerwcu i na początku lipca. Kolejnym krokiem będzie ocena projektów, a po jej zakończeniu podpisanie umów. Na ich podstawie zostaną wypłacone pierwsze zaliczki. Szacujemy, że nastąpi to w czwartym kwartale tego roku.

— Co będzie, jak te wielkie pieniądze z Brukseli przestaną już płynąć tak szerokim strumieniem na Warmię i Mazury?

— Rozwój Warmii i Mazur w dużym stopniu opiera się na Funduszach Europejskich. Ich ograniczenie z pewnością skutkowałoby niższym tempem rozwoju gospodarczego. Nie oznacza to, że nasz region przestalby się rozwijać. Nadal widoczny byłby wzrost gospodarczy, ale jego tempo byłoby niższe — jak pokazują badania, mniej więcej o około jedną czwartą. To dużo.

ROWEREM DOOKOŁA WIELKICH JEZIOR

Do tej pory Warmia i Mazury kojarzyły się z jeziorami i żaglówkami, ale wyrasta nam inna atrakcja Krainy Tysiąca Jezior. To licząca 300 km Mazurska Pętla Rowerowa, która — jak żagle — może stać się znakiem firmowym naszego regionu.

Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 wyniosło 47,1 mln zł.

Kilometry ścieżek

Pętla to prawie 310 km urozmaiconej trasy. Każdy rowerzysta znajdzie tu coś dla siebie, niezależnie od tego, jaki preferuje rower. Na MPR składają się zarówno trasy szutrowe, asfaltowe, gruntowe, ale są i tzw. kociołki. Na całej długości przygotowano 18 miejsc obsługi rowerzystów wyposażonych w infrastrukturę potrzebną do wypoczynku, a więc wiaty, stojaki na rowery, toalety i dostęp do prądu. Jest też 9 wież widokowych, które pozwalają podziwiać krajobraz z perspektywy wyższej niż siodełko roweru.

— Już bardzo dużo rowerzystów jeździ tą trasą, mimo że pętla w niektórych

— dodaje burmistrz Giżycka Wojciech Karol Iwaszkiewicz, członek zarządu Stowarzyszenia Wielkie Jeziora Mazurskie 2020. — Rower stał się bardzo praktycznym, wygodnym i tanim środkiem transportu, a turystyka rowerowa kwitnie. To będzie uzupełnienie dotychczasowej naszej oferty turystycznej, szansa dla regionu i musimy ją wykorzystać, budując infrastrukturę rowerową. To jest ten czas.

Planowany termin oddania do użytku wszystkich elementów MPR to koniec 2023 roku. Ale już teraz można pokonać Pętlę. Dlatego 2 czerwca przy wieży widokowej na Wzgórzu św. Brunona w Giżycku, odbyła się uroczysta inauguracja MPR. W ten sposób partnerzy projektu wraz z Zarządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego zaprosili do korzystania z dostępnych już elementów Pętli.

— mogli nie tylko podziwiać piękną przyrodę, wspaniałe krajobrazy, ale korzystać też z innych atrakcji, które oferuje nasz region, np. przepłynąć się statkiem, zwiedzić fortyfikacje i inne historyczne budowle czy posmakować specjałów regionalnej kuchni.

Fot. Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020

Fot. Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020

Zdaniem wicemarszałka województwa warmińsko-mazurskiego Marcina Kuchcińskiego to będzie ogromna atrakcja turystyczna regionu. — Wielka atrakcja, która znakomicie wpisuje się w rozwój turystyki, ale też komunikacji w naszym regionie — podkreśla wicemarszałek Kuchciński.

Samorządowcy zwracają bowiem uwagę jeszcze na jeden aspekt MPR. Otóż szlak powstał z myślą o turystach, ma przyciągnąć do regionu fanów dwóch kolek. Ale przecież codziennie z tych tras, kilometrów ścieżek korzystają też mieszkańcy regionu w drodze do pracy, szkoły czy jadąc z rodziną nad jezioro

na odpoczynek. To ważny element naszej infrastruktury komunikacyjnej, bezpieczny, odseparowany od dróg, ulic.

Są plany na przyszłość

Stowarzyszenie, do którego należy 14 mazurskich gmin i 3 powiaty, planuje kolejne inwestycje o wartości ponad 700 mln. złotych. Pieniądze na nie będą pochodzić z funduszy unijnych przyznanych Warmii i Mazurom na lata 2021-2027. Większość z tych inwestycji dotyczy ochrony środowiska, przede wszystkim jezior, poprzez np. budowę systemu odprowadzania nieczystości płynnych z jachtów, modernizację czy rozbudowę systemów dys-

trybucji, uzdatniania wody i oczyszczania ścieków. W planach Stowarzyszenia jest też budowa kolejnych ścieżek rowerowych, które będą się łączyć z MPR.

— Będziemy rozbudowywać Pętlę o kolejne odcinki, jak też wymieniali nawierzchnię na bardziej przyjazną rowerzystom, czyli bitumiczną albo z kostki brukowej — dodaje burmistrz Jakubowski.

— Bez środków unijnych nie poradziłibyśmy sobie — Burmistrz Giżycka nie ma wątpliwości. — Nie powstałoby to, co powstało, bo nie można powiedzieć, że MPR jest ukończonym dziełem. To jest koło zamachowe, które powinno dać impuls do budowy kolejnych odcinków, podnoszenia standardu już istniejących, rozwijania usług turystycznych. To jest początek, ale bez tego nie byłoby nic.

Pieniądze na ścieżki rowerowe będą pochodzić z Funduszy Europejskich dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027.

— W nowym programie regionalnym przewidzieliśmy kolejne ścieżki rowerowe, kolejne trasy turystyczne. Będzie kontynuacja Mazurskiej Pętli Rowerowej na kwotę ok. 40 mln zł, kolejne kilometry szlaku jako połączenie pomiędzy ścieżkami, które powstają w różnych gminach — zapowiedziała Jolanta Piotrowska, członek Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego podczas inauguracji MPR.

Fot. Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020

Choć nie jest jeszcze gotowa w stu procentach, to Mazurska Pętla Rowerowa jest już dostępna dla miłośników rowerów. I przyciąga coraz więcej turystów. Nie dziwi więc głosy, że nowy produkt będzie hitem turystycznym Mazur, wspaniałym uzupełnieniem dotychczasowej oferty turystycznej, co ważne także poza sezonem. Słowem to nowa wizytówka Krainy Wielkich Jezior Mazurskich.

Projekt MPR zrodził się z inicjatywy Stowarzyszenia Wielkie Jeziora Mazurskie 2020 i uzyskał unijne dofinansowanie. Całkowity koszt inwestycji to 81,5 mln zł, z czego dofinansowanie z Regionalnego Programu

mięscach jest jeszcze w budowie. Brakuje nam pewnych połączeń, miejsc obsługi rowerzystów, bo w 12 MOR trwają prace, które mają być zakończone do jesieni — mówi burmistrz Mikołajek Piotr Jakubowski, prezes Stowarzyszenia Wielkie Jeziora Mazurskie 2020. — Jest to bardzo duża atrakcja, bo część turystów zabiera ze sobą na Mazury też rowery. Trasa łączy się ze szlakiem Green Velo i innymi, mniejszymi trasami rowerowymi. Biegnie przez miejscowości turystyczne, które są bardzo ładnie położone nad jeziorami. Są tu kwatery, hotele, restauracje. Wszystko to, czego potrzebuje turysta.

— To będzie hit, tylko wszystko wymaga ewolucji

Wielka atrakcja Mazur

Szlak oplota Wielkie Jeziora, a został tak wytyczony, żeby turyści jadąc rowerem

Fot. Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020

Mazurska Pętla Rowerowa w liczbach

1. Długość szlaku — ok. **310 km**.
2. Nawierzchnia — zróżnicowana (asfaltowa, szutrowa, gruntowa).
3. Miejsca obsługi rowerzystów — **18** (Świdry, Wilkasy, Bogacko, Giżycko, Kleszczewo, Okartowo, Kwik, Wiartel, Karwica, Ruciane-Nida, Mikołajki, Probark, Góra Czterech Wiatrów, Mrągowo, Ryn, Trygort, Ogonki, Pozezdrze).
4. Wieże widokowe — **9** (Giżycko, Marcinowa Wola, Nowe Guty, Krzyże, Probark, Mrągowo, Góra Czterech Wiatrów, Kal, Węgorzewo).
5. Pętla biegnie przez **12** gmin, a w Węgorzewie spotyka się ze szlakiem Green Velo.
6. Inwestycja realizowana jest w partnerstwie przez **12** gmin, **3** powiaty, **5** nadleśnictw oraz zarządców dróg krajowych i wojewódzkich.

PONIEDZIAŁEK • 3 lipca		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:50 Uwaga! - program interwencyjny 06:05 Kto to wie? 06:30 S05 Ekipy w akcji 08:00 Kuchenne rewolucje 08:55 Osadzone. Blok F - program obyczajowy 09:30 Sekrety życia 10:30 Kuchenne rewolucje 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:40 Szpital - program obyczajowy 15:50 Kuchenne rewolucje 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - Racuchy z ricotty na słono - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial, 20:55 Milionerzy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 17:40 Sekrety rodziny 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda	07:00 Muzyczne poranki 07:25 Słowobranie - magazyn 08:05 Wędrówiec Polski - Żuławy - cykl reportaży 08:40 Informacje kulturalne 09:10 Czeskie śniadanie - Szpital na peryferiach 10:25 Złote koło - film krym. 12:15 Pogranicze w ogniu 13:20 Reżyserzy - Francis Ford Coppola - cykl dok. 14:25 Drabina - film anim., 14:30 W samo południe - film anim., Czechosłowacja, 1988 14:33 Józio człowiekiem interesu 14:50 Cała zima bez ognia - dramat obyczajowy 16:30 Retro kino - Maroko - melodramat, USA, 1930 18:15 Trzeci punkt widzenia 18:55 Robin z Sherwood - serial 20:00 Kino Mistrzów - Flic Story - film fab., Francja, 1975, reż. Jacques Deray. 22:00 Informacje kulturalne	06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 11:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 13:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Prawdziwe motywy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 19:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	05:00 Szkoła - program obycz. 06:55 Papierzy na szczęcie - serial 07:55 Ukryta prawda 11:00 Idealna niania - program obyczajowy 11:45 Rozwód. Walka o wszystko 12:45 Szpital - program obycz. 13:45 Sąd rodzinny - program sądowy 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska 15:50 Ukryta prawda 16:55 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy 17:55 Szpital - program obycz. 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Świadek koronny - film sensacyjny, Polska 2007. Gangster z miłości do kobiety porzuca świat zbrodni i wypowiada wojnę swoim byłym mafijnym kolegom.	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Policjantki i Policjanci 12:55 Detektywi w Akcji 13:55 STOP Drogówka 15:55 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Underworld. Na Ziemi w ciągu wieków, niezaawżane przez ludzi, wyrosły dwie rywalizujące ze sobą rasy: arystokratyczne, dobrze wykształcone Wampiry oraz brutalni i siejący grozę Lykanie (wilkołaki). 23:25 Seksualni, niebezpieczni 01:35 Food Factory 02:05 Śmierć na 1000 sposobów 02:30 SuperLudzie Extra 02:50 SuperLudzie 03:50 Trans World Sport 2023
15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 18:00 Ranczo - serial obyczajowy 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Velvet - serial obyczajowy 21:30 Reset - film dokumentalny 22:30 Arena poglądów - debata 23:35 Balans bieli - magazyn 00:15 Hrabina z Hongkongu - komedia, USA, 1967, reż. Charles Chaplin, wyk. Sophia Loren, Sydney Chaplin, Marlon Brando 02:15 Moje wielkie greckie wesele - komedia, USA 04:00 Duchy Afganistanu - film dokumentalny, Kanada, 2021	19:30 Na sygnale - serial 20:00 Przepis dnia 20:10 Postaw na milion 21:00 Nigdy nie mów nigdy - komedia. Piękna Ama wie dzie żywot typowej bogatej singielki, bez oporów demonstując swoją władzę i niezależność. Wytchnienie od stresującej pracy znajduje w nocnych klubach. 22:50 Śmiertelne sekrety - serial 24:00 Oko na Julię - dramat, Kanada, Szwajcaria, 2016. Gordon pracuje dla firmy naftowej, strzeże rurociągu na północny Afryki. 01:40 Bolivar - serial kostiumowy 02:40 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP 03:40 Rodzinka.pl - serial	21:35 Zabójcza broń - film sensacyjny, USA 1987. Martin Riggs (Mel Gibson) i Roger Murtaugh (Danny Glover) to weterani wojny w Wietnamie. Obydwaj zostają policjantami w Los Angeles. Wkrótce otrzymują pierwsze, z pozoru banalne zadanie. 23:45 Do ostatniej kropli 01:20 Na granicy światów - serial, USA, Wlk. Brytania 02:25 Szpital - program obyczajowy 03:25 Uwaga! - program interw. 03:45 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 04:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 05:15 Kto was tak urządził	20:00 Mega hit - Armageddon - akcja, USA, 1998. Naukowcy NASA odkrywają, że za osiemnaście dni zderzy się z Ziemią ogromna asteroida dorównująca wielkością stanowi Teksas. Rozpoczyna się wyścig z czasem. 23:20 Alfa - przygodowy, USA, Kanada, 2018. Ranny młody mężczyzna zostaje porzucony przez towarzyszy, co skazuje go na pewną śmierć. Trwa walka o przetrwanie. 01:45 Aniołki Charliego: Zawrotna szybkość akcja, USA, 2003. 04:00 Zjedz Kambodżę 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	22:30 Panorama kina polskiego - Wielki Szu - film sens., reż. Sylwester Chęciński. W poszukiwaniu spokojnego przystani Szu dociera do miasteczka Lutyn, gdzie chce wziąć udział w licytacji domu. Taksówkarz, Jurek, zawozi go do Mikuna, który sam zamierza nabyć licytowaną posiadłość. Przy okazji gość rozgrywa z nim partię bilarda i przegrywa parę tysięcy złotych. 00:20 Kino nocne - Za kilka dolarów więcej - western, Włochy, Niemcy, Hiszpania, 1966 02:40 Scena muzyczna - Cztery Pory Roku - koncert 03:40 Informacje kulturalne	20:00 Poniedziałkowy hit - Odwet - akcja, USA 2018. Bruce Wills i Frank Grillo będą musieli połączyć swoje siły, aby złapać przestępcę i wymierzyć sprawiedliwość. 22:00 Commando: Ostatnia misja - akcja, USA 2021 23:55 Dzielnica strachu - fabularny, Polska 2022 01:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 02:00 Zobacz to! Blok powtórkowy - Taki jest świat 02:55 Z archiwum policji 03:30 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy	22:15 Ostatni gwizdek - film obyczajowy, USA 2014. „Draft day” czyli coroczny moment naboru młodych zawodników do klubów Ligi Futbolu Amerykańskiego NFL dla wielu początkujących graczy znaczący być albo nie być w profesjonalnym sporcie. Dla klubów zaś jest okazją do wyłowienia największych talentów. 00:35 Jack, pogromca olbrzymów - film przyg., USA 201. Pradawny spór ożywa, kiedy Jack (Nicholas Hoult) przypadkowo otwiera bramę między światem ludzi, a przerażającym światem olbrzymów. 02:55 Nagi instykt przetrwania 03:55 Mój sąsiad morderca	09:15 Słowo życia 09:20 Muzyczne chwile 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa 11:30 Polskie dziedzictwo 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje 12:20 Inna Teresa 13:15 Jerash - starożytne miasto Jordanii 13:30 Msza święta 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Lalka 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:20 Muzyczne chwile 17:30 Zbrodnia z rosyjskiego scenariusza - tzw. pogrom kielecki 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści Theo 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje 20:20 Różaniec

WTOREK • 4 lipca		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:50 Uwaga! - program interw. 06:05 Kto to wie? 07:00 Doradca smaku - Racuchy z ricotty na słono 07:05 SOS Ekipy w akcji 08:00 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 08:55 Osadzone. Blok F - program obyczajowy 09:30 Sekrety życia 10:30 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:40 Szpital - program obycz. 15:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - serial paradokumentalny 16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 17:40 Sekrety rodziny 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda	07:00 Zaginione - odnalezione - Obraz Maksymiliana Gierymskiego „Zima w małym miasteczku” 07:25 Wydarzenie aktualne 07:55 Owszem Mazowsze 08:35 Informacje kulturalne 09:05 Robin z Sherwood - serial 10:10 Legenda Tatr - dramat, reż. Wojciech Solarz 12:15 Pogranicze w ogniu - serial TVP 13:25 Tydzień z życia mężczyzny - film obyczajowy, reż. Jerzy Stuhr, wyk. Jerzy Stuhr, Gosia Dobrowolska 15:10 James Tissot, portrecista neoklasycyzmu - film dok., Francja, 2020, reż. Pascale Bounhic 16:15 Szatan z siódmej klasy - film fabularny 18:15 Mazurki nad Wisłą - Maria Świwiec - reportaż 18:55 Robin z Sherwood - serial	06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 11:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 13:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Prawdziwe motywy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 19:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	05:00 Szkoła - program obycz. 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Idealna niania - program obyczajowy 11:45 Rozwód. Walka o wszystko 12:45 Szpital - program obycz. 13:45 Sąd rodzinny - program sądowy 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska 15:50 Ukryta prawda 16:55 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy 17:55 Szpital - program obycz. 19:00 Ukryta prawda 20:00 Ogłaszam was Chuckiem i Larrym - film komedia, USA 2007. Z powodu bzdurnych procedur Larry nie może zapisać swojej policy ubezpieczeniowej na życie na dzieci. Potrzebuje pomocy Chucka.	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Policjantki i Policjanci 12:55 Detektywi w Akcji 13:55 STOP Drogówka 15:55 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Underworld. Na Ziemi w ciągu wieków, niezaawżane przez ludzi, wyrosły dwie rywalizujące ze sobą rasy: arystokratyczne, dobrze wykształcone Wampiry oraz brutalni i siejący grozę Lykanie (wilkołaki). 23:25 Seksualni, niebezpieczni 01:35 Food Factory 02:05 Śmierć na 1000 sposobów 02:30 SuperLudzie 03:55 Trans World Sport 2023
 12:50 Natura w Jedyńce - Wzdłuż 15. południka. Różnice i podobieństwa 14:00 Wspaniałe stulecie - serial 15:00 Wiadomości 15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 18:00 Ranczo - serial obyczajowy 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Velvet - serial obyczajowy 21:30 Stulecie Winnych - serial 22:30 Osiecka - Odc. 5 - serial 23:30 Legioniści - chwala bohaterom! - film dok. 00:30 Magazyn śledczy A. Gargas 01:05 Ciao Italia! - film fabularny	 20:10 Postaw na milion - teleturniej 21:00 Nie lubię poniedziałku - komedia. Bohaterem filmu jest zbiorowość - kilkanaście osób, których pechowe i skomplikowane perypetie słabiej lub silniej zazębiają się ze sobą. 22:40 Gloria - serial kryminalny, Belgia, Francja, 2021 23:50 Morderstwa w Berry - dramat, Francja, 2021, 01:40 Bolivar - serial kostiumowy 02:40 Billy Wilder - nikt nie jest doskonały , USA, 2016. W Diabelskim Stawie w lesie koło Chanteloube zostają znalezione zwłoki znanego onkologa. 03:50 Rodzinka.pl - serial	 20:15 Na Wspólnej - serial 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Krwawy diament - film sensacyjny, USA, Niemcy, 2006. Zmuszony do niewolniczej pracy w kopalni diamentów, Solomon (Hounsou), znajduje bardzo cenny diament i go ukrywa. Potem ucieka z kopalni i wraca się o pomoc do dziennikarki (Connelly) oraz byłego najemnika, Archera (DiCaprio). 00:30 Kuba Wojewódzki 01:35 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 02:20 Wewnętrzny wróg - serial 03:25 Uwaga! - program interw. 03:45 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 04:15 Recepta na stary dom	 20:00 Bumblebee - akcja/SF, Chiny, USA, 2018. Ten film to opowieść o przyjaźni dzielnej i mądrej dziewczyny z walecznym, choć zagubionym robotem, osadzona w latach lat osiemdziesiątych. 22:25 Detonator - akcja, USA, Rumunia, 2006. Tajny agent CIA Sonni Griffith (Wesley Snipes) jedzie do Polski, by zdemaskować handlarza bronią i zapobiec przysiężonej transakcji. 00:45 Armageddon - akcja, USA, 1998. Do Ziemi zbliża się ogromna asteroida. Trwa wyścig z czasem. 04:00 Zjedz Kambodżę 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	 20:00 Lekkie obyczaje - Sofia - film fab., Katar, Francja, 2018. 20-letnia Sofia mieszkająca z rodzicami w Casablance. Jest w ciąży. Obawia się konsekwencji, jakie ją czekają. 21:35 Informacje kulturalne 22:00 Genialna przyjaciółka - serial 23:10 Flic Story - film fabularny, Francja, 1975 01:10 Panorama kina polskiego - Wielki Szu - film sensacyjny 03:00 Informacje kulturalne 03:30 Aalto: z miłości do architektury - film dok., Finlandia, 2020 05:25 Afisz kulturalny 05:40 Kultura 2 - Jeszcze więcej kultury	 20:00 Niebezpieczna dzielnica - akcja, USA 2010. Kiedy pewnego dnia Bobby staje w obronie żony i zabija właściciela lokalnego baru, zaczynają się ich kłopoty. 21:45 Demonstracja siły - akcja, USA 2013. Alexander Coates (Steven Seagal) bez rozwija swoje kryminalne imperium. Do czasu... 23:45 Dzielnica strachu - fabularny, Polska 2022 00:45 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 01:40 Zobacz to! Blok powtórkowy 02:05 Dyżur 03:25 Menu na miarę 05:00 Rodzinny interes	 22:30 Wojna Charliego Wilsona - film obyczajowy, USA, Niemcy 2007. Charlie Wilson (Tom Hanks) był amerykańskim senatorem, który angażuje się w amerykańską obecność w Afganistanie. Dzieje jego działania budżet przeznaczony na działanie przeciwko Związkowi Radzieckiemu wzrósł z 5 milionów dolarów do 1 miliarda. 00:40 Ocean's Eleven: Rzykowna gra - film sens., USA 2001. Dżentelmen włamywacz, Danny Ocean (George Clooney) wychodzi z więzienia z gotowym planem kolejnego skoku. 03:05 Nagi instykt przetrwania 04:10 Druga strona medalu	10:00 Informacje 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje 12:20 Kobiety wolności 13:00 Pielgrzym Miłości 13:30 Msza święta 14:30 Niewiezirunkowy 15:00 Ikona Miłości 15:40 Muzyczne chwile 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie według świętego Jana Pawła II 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje 20:20 Różaniec

ŚRODA • 5 lipca

TVP 1	TVP 2
05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Klan - telenowela TVP 06:30 Leśniczówka - serial 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Żywione wybory - Aborcja - telenowela dokumentalna 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:50 Siatkówka mężczyzn - Polska - Słowenia 15:00 Wiadomości 15:20 ALARM! - magazyn	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial TVP 06:25 Pozyteczni.pl 06:55 Rodzinka.pl - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:10 Wędrowiec Polski - Pogórze Dynowskie - cykl reportaży 11:40 W Bogu życie i nasza nadzieja! - nabożeństwo metodystyczne 12:35 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:05 M jak miłość - serial TVP 15:50 Przepis dnia 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial 18:00 Panorama

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
18:00 Ranczo - serial obyczajowy
19:00 Jeden z dziesięciu - 19:30 Wiadomości
20:10 Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Velvet - serial obyczajowy
21:30 Stulecie Winych - serial
22:30 Osiecka - serial TVP
23:30 Książę - thriller, USA, 2014, reż. Brian A. Miller
01:10 Medyceusze Wspaniali - serial kostiumowy
03:15 wojsko-polskie.pl - reportaż
03:45 Mołdawia - kraj niepewności - film dok., Hiszpania, 2022

18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Na sygnale - serial
20:00 Przepis dnia
20:10 Postaw na milion - teleturniej
21:00 Kino relaks - Bez pamięci - komedia, USA, 200. Film z gatunku romantycznej komedii, która została dodatkowo wzbogacona o wątek sensacyjny.
22:40 Gloria - serial kryminalny, Belgia, Francja, 2021
23:40 Ilu miałaś facetów? - komedia, USA, 2011. Ally jest atrakcyjną blondynką, która do tej pory w pełni korzystała z uroków młodości.
01:40 Bolivar - serial kostiumowy
02:40 Syn - serial
03:40 Echo serca - serial

TVN

05:50 Uwaga! - program interw.
06:05 Kto to wie?
07:00 Doradca smaku - Pulpeciki rybne w sosie szpinakowym - program kulinarny
07:05 SOS Ekipy w akcji
08:00 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
08:55 Osadzone. Blok F - program obyczajowy
09:30 Sekrety życia
10:30 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:40 Szpital - program obycz.
15:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy
21:35 Podwodna pułapka - film sensacyjny, USA, Wielka Brytania 2017. Dwie siostry spędzające wakacje w Meksyku zostają uwięzione na dnie oceanu w klatce do obserwowania rekinów.
23:20 Zakonnica - film horror, USA, 2018.
01:20 Kwatery Hitlera - program dokumentalny
02:30 Szpital - program obycz.
03:30 Uwaga! - program interw.
03:50 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny
04:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:50 Jak to jest zrobione

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
17:40 Sekrety rodziny
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport, Pogoda
20:00 Poznaj moich rodziców

22:30 Agenci bardzo specjali - komedia, USA, 2004. Dwaj bracia, Afro-Amerykanie (Shawn i Marlon Wayans), agenci FBI po niedużej obławie na dilerów narkotyków dostają zadanie ochrony przed porwaniem siostr Wilton - Britnany i Tiffany - spadkobierczyni sieci hoteli.
01:05 Ostrożnie z dziewczynami - kom. romantyczna USA, 2002. Piękna Christina Walters (Cameron Diaz) nigdy nie traktowała mężczyzn poważnie i bez skrępowań korzystała z oferowanych przez nich przyjemności.
03:05 Nasz Nowy Dom
04:00 Zjedz Kambodzę

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:20 Vistuliada 4
07:55 Niedziela z...
08:45 Informacje kulturalne
09:10 Robin z Sherwood - serial
10:15 Szatan z siódmej klasy - film fabularny
12:15 Pogranicze w ogniu - serial
13:30 Na północ od Kalabrii - film dokumentalny
14:55 Śniąc o Murakamim - film dok., Dania, 2017
16:05 Cwał - komediodramat, reż. Krzysztof Zanussi
18:05 Zaginionie Skarby - Sztandar Szwoleżerów - film animowany, reż. Beata Szuszwedyk - Sadurska
18:15 Przestrzeń pamięci - Muzeum Centralnego Okręgu Przemysłowego w Stalowej Woli - magazyn
18:50 Robin z Sherwood - serial

20:00 W trzy miesiące dookoła świata - Made in Bangladesh - dramat, Dania, Francja, 2019. Shimu pracuje jako szwaczka w fabryce ubrań w Dhace. W pożarze w fabryce ginie jedna z pracownic...
21:45 Informacje kulturalne
22:15 Więcej niż fikcja - Mroczne oblicze Hollywood - serial dok.
23:20 Jazz.pl - Adzik Sendecki + Atom String Quartet - koncert
00:40 Lekkie obyczaje - Sofia - film fab., Katar, Francja, 2018
02:20 Kino nocne - Chaos - film obyczajowy, reż. Xawery Żuławski
04:35 Informacje kulturalne
05:05 Teledyski

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
11:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Prawdziwe motywy - serial fabularny

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Igrzyska śmierci - akcja, Polska. 2012. Stany Zjednoczone przestały istnieć, a w ich miejscu powstał kraj Panem...
23:00 Kuloodporny - akcja, USA 2003. Pewien tybetański mnich od wielu lat chroni tajemniczy zwój, dający temu, kto go posiędzie, ogromną władzę.
01:10 Dzielnica strachu - fabularny, Polska 2022
02:10 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
03:05 Zobacz to! Blok powtórkowy
03:55 Z archiwum policji

TVN 7

05:00 Szkoła - program
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
08:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Idealna niania - program obyczajowy
11:45 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
12:45 Szpital - program obyczajowy
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Bracia Sisters - western, Francja, Hiszpania, Rumunia, Belgia, USA 2018.
22:35 Wataha - miniserial, Polska. Prokurator Iga Dobosz zjawia się na miejscu nocnej strzelaniny ze Strażą Graniczną.
23:50 Człowiek z magicznym pudełkiem - film obycz., Polska 2017. Dotknięty zanikiem pamięci Adam (Piotr Polak) musi zacząć wszystko od nowa. Przeprowadza się i rozpoczyna pracę w potężnej korporacji.
02:05 Teoria wszystkiego - film obyczajowy, Japonia/ Wielka Brytania/USA 2014. Historia związku wybitnego fizyka Stephena Hawkinga i Jane Wilde.

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Policjantki i Policjanci 12:55 Detektywi w Akcji 13:55 STOP Drogówka
15:55 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Nieuchwytni. Cam, młody kurier rowerowy, na skutek serii niefortunnych wydarzeń, stał się dłużnikiem niebezpiecznych ludzi. Teraz rozpaczliwie próbuje zdobyć jak najwięcej pieniędzy, by spłacić długi, naprawić samochód, wyjechać z miasta i rozpocząć nowe życie. 23:00 Walkiria 01:30 Food Factory 02:00 Interwencja 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów

TV Trwam

09:00 Niewizerunkowy 09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu 11:00 Marianie w Kazachstanie 11:20 Muzyczne chwile 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje 12:20 Savionalia 13:20 Krwawy poniedziałek 13:30 Msza święta 14:20 Muzyczne chwile 14:35 Katownie Praskie 15:20 Pędzelkiem z ogona wiewiórki pisane 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje 16:10 Na zdrowie 16:30 Danuta Siedziakówna „Inka”
17:00 Po stronie prawdy 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Informacje 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna

CZWARTEK • 6 lipca

TVP 1	TVP 2
05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Klan - telenowela TVP 06:30 Leśniczówka - serial 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Dobre historie - Piękno na warsztacie - magazyn, 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obyczajowy 09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny TVP 10:40 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:35 Agropogoda - magazyn 12:40 To się opłaca - magazyn 13:00 Natura w Jedynce - Pireneje - piękne i dzikie - film dokumentalny	05:30 M jak miłość - serial TVP 06:20 Tańcząca ze światem - Tunezja - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Przyrodnik na tropie - Konik polski - cykl dok. 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:05 M jak miłość - serial TVP 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Na sygnale - serial 20:10 Postaw na milion

14:00 Wspaniałe stulecie - serial
15:00 Wiadomości
15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
18:00 Ranczo - serial obyczajowy
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Ojciec Mateusz - serial krym.
21:30 Sprawa dla reportera
22:30 Magazyn śledczy A. Gargas
23:10 Resortowe Dzieci - rep.
23:40 Oceleni; reality show,
00:45 Medyceusze Wspaniali - serial kostiumowy
03:00 Żeniac - film TVP

21:10 Przyrzeczenie - dramat, USA, Hiszpania, 201. Akcja filmu rozgrywa się u schyłku Imperium Osmańskiego. Opowiada o miłosnym trójkącie, łączącym ormiańskiego studenta Michaela, amerykańskiego dziennikarza Chrisa i piękną Anę
23:35 Pitbull. Ostatni pies - film akcji. Film jest kontynuacją kinowego przeboju o perypetiach warszawskich policjantów z wydziału zabójstw.
01:45 Idealny ślub - film obyczajowy, USA. Na rajską plażę w Acapulco zjeżdżają liczni weselni goście. Tymczasem nie ma żadnych wieści od młodej pary.
03:25 Trzy dni Kondora - serial

TVN

05:50 Uwaga! - program interw.
06:05 Kto to wie?
07:00 Doradca smaku - program kulinarny
07:05 SOS Ekipy w akcji
08:00 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
08:55 Osadzone. Blok F - program obyczajowy
09:30 Sekrety życia
10:30 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:40 Szpital - program obycz.
15:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
22:40 Gruby i chudszy II: Rodzina Klumpów - film komedia, USA 2000. Znany naukowiec, profesor Sherman Klump (Eddie Murphy), który wynalazł eliksir na otyłość, zamierza się ożenić.
00:50 300 - film przygodowy, USA 2006.
03:20 Uwaga! - program interw.
03:40 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny
04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:40 Jak to jest zrobione

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
17:40 Sekrety rodziny
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport, Pogoda

20:00 Pokojówka na Manhattanie - komedia romantyczna USA, 2002. Zmagająca się z codziennymi trudnościami Marisa Ventura (Lopez) pracuje jako pokojówka w luksusowym hotelu na Manhattanie. Pewnego dnia poznaje...
22:20 Służące - USA, 2011. Piękna, inspirująca opowieść o potęgę odwagi i nadziei, dzięki którym wszystko staje się możliwe.
01:45 Zimna Wojna - melodramat, Polska, Francja, Wielka Brytania, 2018. Historia trudnej miłości dwojga ludzi.
03:40 Nasz Nowy Dom
04:45 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:20 Trzeci punkt widzenia
08:00 Mazurki nad Wisłą - Maria Siwiec - cykl rep.
08:40 Informacje kulturalne
09:10 Robin z Sherwood - serial
10:15 Cwał - komediodramat, reż. K. Zanussi. „Cwał” to komedia, dotycząca okresu stalinowskiego.
12:15 Pogranicze w ogniu - serial
13:20 Kocham radio - Japonia, Francja, 2012
15:15 Klucz do Salvadora Dalego - film dok., Hiszpania, 2016
16:25 Parę osób, mały czas - dramat, reż. Andrzej Barański. Akcja filmu obejmuje lata 1975-1982 i ukazuje złożone relacje Mirona Białoszewskiego i Jadwigi Stańczakowej
18:25 Wydarzenie aktualne
18:55 Robin z Sherwood - serial

20:00 Teatr Telewizji. Amadeusz. Część 2 - spektakl teatralny, reż. Maciej Wojtyczko, wyk. Zbigniew Zapasiewicz, Zbigniew Zamachowski, Edyta Jungowska, Jan Englert, Henryk Machalica, Henryk Bista, Gustaw Lutkiewicz, Artur Barciś
21:35 Informacje kulturalne
22:05 Serialowa nostalgia - Głina - serial kryminalny TVP
23:10 W trzy miesiące dookoła świata - Made in Bangladesh - dramat, Dania, Francja, 2019
01:00 Kino nocne - Jak narkotyk - dramat, reż. Barbara Sass
03:30 Informacje kulturalne
04:00 Kobra/Strzeżniński.

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
11:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Prawdziwe motywy - serial fabularny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Dublerka - komedia, 2020. Była gwiazda komedii Candy (Drew Barrymore), skazana za unikanie podatków, zatrudnia swoją dublerkę Paulę (Drew Barrymore), by trafiła na nią do ośrodka odwykowego.
22:05 Dziewczyna z sąsiedztwa - komedia, USA 2004
00:15 Dzielnica strachu - fabularny, Polska 2022
01:15 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
02:10 Zobacz to! Blok powtórkowy
03:00 Menu na miarę - program kulinarny
03:40 Taki jest świat
04:20 Z archiwum policji
05:00 Rodzinny interes

TVN 7

05:00 Szkoła - program
06:55 Szpital - program obyczajowy
07:55 Ukryta prawda
11:00 Idealna niania - program obyczajowy
11:45 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
12:45 Szpital - program obyczajowy
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
17:55 Mieszkanie na miarę - program lifestyleowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
20:00 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy

21:00 Amerykański gangster - film sensacyjny, USA 2007. Oparta na faktach opowieść o walce policjanta (Crowe) z bezwzględnym handlarzem narkotyków (Washington).
00:15 Nieznajomi. Ofiarowanie - film horror, USA/Wielka Brytania 2018. 4-osobowa rodzina Jamesonów mieszka w odludnej okolicy. Pewnej nocy rozlega się pukanie do drzwi...
02:00 Pasażer 57 - film sensacyjny, USA 1992. Na pokładzie samolotu lecącego z Florydy do Los Angeles rozgrywa się dramat.
03:40 Nagi instynkt przetrwania

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu 07:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:20 Policjantki i Policjanci 12:55 Detektywi w Akcji 13:55 STOP Drogówka
15:55 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 American Pie 23:00 Laleczka Chucky: Następne pokolenie 00:55 W zakamarkach mózgu 01:55 Śmierć na 1000 sposobów 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:00 Na zdrowie 09:20 Opowieści z Księgi Cnót 09:45 Święty na każdy dzień 09:50 Muzyczne chwile 10:00 Informacje 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje 12:20 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 13:15 Słowo życia 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Polka 15:00 O. Wenanty Katarzyniec 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje 16:10 Z wędka nad wodę w Polskę i Świat 16:35 Żew natury 17:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19:25 Akademia pro-life 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Informacje 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Nędzarz i Madame

BIEGUNKA? NIE DAJMY SOBIE ZEPSUĆ LATA!

ZASADNICZO BIEGUNKA SAMA W SOBIE JEST SCHORZENIEM NIEMIŁYM I UCIAŻLIWYM. JEŚLI DODATKOWO PRZYDARZA SIĘ W PODRÓŻY — ŚWIAT, A JUŻ NA PEWNO POZNAWANIE NOWEGO JEGO KAWAŁKA — MOGĄ KOMPLETNIE STRACIĆ NA KOLORACH I WARTOŚCI. TYMCZASEM ZACZĘŁY SIĘ WAKACJE...

MAGDALENA MARIA
BUKOWIECKA
m.bukowiecka@
gazetaolsztynska.pl

Biegunka podróży to najczęstszy problem zdrowotny u turystów, szczególnie tych zwiedzających tropiki i kraje, gdzie panują złe warunki sanitarne. Przed każdą egzotyczną wycieczką warto więc poznać zasady zapobiegania oraz zwalczania jej objawów, które czasem mogą być naprawdę groźne, szczególnie u dzieci i osób starszych.

Co to jest i jakie są przyczyny?

Biegunka podróży to zespół objawów żołądkowo-jelitowych, najczęściej związany z zakażeniem przewodu pokarmowego. Dochodzi do niego po spożyciu mikrobiologicznie zanieczyszczonych pokarmów lub napojów. W rejonach, gdzie warunki sanitarne są naprawdę kiepskie oraz w tropikach wywołuje ją infekcja bakteryjna, głównie bakterie z gatunku *Escherichia coli*, ale też bakterie *Campylobacter*, *Shigella* (ta, która powoduje czerwonkę),

Salmonella, *Aeromonas* i *Vibrio*. Jedynie ok. 5-10 proc. przypadków wywołują zakażenia wirusowe, a kolejne 5 proc. — pasożyty. Zdarza się, że biegunka podróży występuje także u osób podróżujących w umiarkowanej strefie klimatycznej, w krajach rozwiniętych, w których standardy higieny są dobre, a nawet wysokie.

Jak często występuje? Kto jest najbardziej narażony?

Przeciętnie w ciągu miesiąca pobytu w krajach rozwijających się na biegunkę skarży się 20-50 proc. podróżnych. Co gorsza, zagrożenie biegunką w ostatnich kilkudziesięciu latach nie zmieniło się — i to mimo wielu działań na rzecz poprawy warunków sanitarnych, choćby tych wynikających z zapobiegania zachorowaniom na COVID-19. Największe ryzyko zachorowania występuje w Indiach i w państwach sąsiednich, w krajach Afryki, Azji Południowo-Wschodniej oraz Ameryki Łacińskiej. Powszechność tego problemu wśród turystów wymownie obrazują lokalne nazwy, nadawane w różnych częściach świata, jak choćby „kłatwa Faraona”, „zemsta Montezumy”, „Delhi-belly” lub „galop gringo”.

Objawy

Dolegliwości zazwyczaj pojawiają się nagle, w ciągu pierwszych dwóch tygodni podróży. Turysta skarży się na liczne wodniste wypróżnienia, ból brzucha, a niekiedy ma także gorączkę, nudności i wymioty. Takie objawy mogą wystąpić także bezpośrednio po powrocie z podróży. Rzadziej obserwuje się stopniowe narastanie objawów biegunki. Niekiedy pojawiają się wzdęcia brzucha czy krew lub śluz w stolcu. Takie dolegliwości mogą być związane z zarażeniem pasożytniczym, np. amebą. Z kolei objawy odwodnienia to m.in. wzmożone pragnienie, zmniejszone wydzielanie śliny i potu, przyspieszony oddech, nudności i wymioty, bóle i zawroty głowy, zmęczenie, senność i omdlenia.

W większości przypadków biegunka podróży ma charakter łagodny,

Freepik

a dolegliwości w ciągu kilku dni ustępują. Jednak niemal połowa chorych zmuszona jest do zmiany planów turystycznych lub służbowych w podróży z ich powodu.

Co robić, gdy objawy już wystąpią?

Większość dorosłych turystów jest w stanie poradzić sobie z objawami biegunki samodzielnie. W przypadku wystąpienia niepokojących dolegliwości, mogących świadczyć o poważnej chorobie i zagrożeniu zdrowia, należy jednak pilnie skontaktować się z lekarzem. Konsultacja lekarska z powodu biegunki podróży może okazać się konieczna również u podróżujących dzieci, turystów w podeszłym wieku oraz osób przewlekle chorych, np. na cukrzycę lub choroby układu pokarmowego. U takich turystów biegunka podróży w większym stopniu grozi odwodnieniem, powikłaniami lub zaostrzeniem przebiegu choroby przewlekłej.

Zwykle badania laboratoryjne nie są potrzebne, ale przydają się do ustalenia rozpoznania w tych rzadkich przypadkach, gdy leczenie i zastosowanie odpowiedniego leku napotyka pewne trudności.

Na wszystko jest sposób!

W każdym przypadku biegunki należy dbać o nawodnienie organizmu: wypijać duże ilości bezpiecznych pod wzglę-

dem mikrobiologicznym napojów, np. butelkowanej wody mineralnej albo świeżo przygotowanych płynów. Można również zastosować doustne preparaty nawadniające zawierające glukozę i elektrolity (sole mineralne), które organizm podczas biegunki traci. W takie środki, w postaci saszetek z proszkiem do rozpuszczenia w wodzie, warto zaopatrzyć się jeszcze przed podróżą. W razie potrzeby w wielu krajach rozwijających się są one dostępne w miejscowych aptekach — farmaceuta należy prosić o ORS (oral rehydration salts).

Z wyjątkiem groźnych objawów wymienionych powyżej oraz innych szczególnych sytuacji, np. podróży w okresie ciąży — dorośli mogą łagodzić dolegliwości biegunkowe samodzielnie, stosując leki hamujące perystaltykę jelitową (np. loperamid). W krajach rozwijających się i w tropiku najlepsze efekty daje połączenie takich środków z antybiotykiem. Antybiotyk powinien przed wyjazdem dobrać lekarz, stosownie do wrażliwości bakterii najczęściej wywołujących biegunkę w rejonie planowanej podróży. Zwykle w tym celu zaleca się pełnoletnim turystom cyprofloksacynę (lub inne antybiotyki z tej samej grupy farmakologicznej), azytromycynę lub ryfaksyminę. Łączne użycie loperamidu i właściwych leków przeciwbakteryjnych umożliwia szybkie wylecze-

nie. Objawy biegunki ustępują wówczas nawet w ciągu jednej doby. Turysta, który chciałby wyposażyć swoją apteczkę podróżną w leki przeciwbiegunkowe, może otrzymać zalecenia dotyczące ich stosowania podczas konsultacji w poradni medycyny podróży.

Profilaktyka najlepsza

Podstawowym sposobem zapobiegania biegunce podróży jest przestrzeganie zasad higieny oraz bezpiecznego żywienia. W celu ochrony przed zakażeniami pokarmowymi w podróży do krajów o złych warunkach sanitarnych zalecane są szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu A (WZW typu A), durowi brzuszemu, poliomyelitis oraz cholerze. Szczepionka zabezpieczająca przed typową bakteryjną biegunką podróży jednak nie istnieje. Częściową odporność przed zachorowaniem na biegunkę wywołaną przez niektóre szczepy *E. coli* zapewnia doustna szczepionka przeciwko cholerze.

W wyjątkowych sytuacjach lekarz może zalecić krótkoterminową profilaktykę biegunki w podróży przy użyciu leków przeciwbakteryjnych (ryfaksyminy lub antybiotyków z grupy fluorochinolonów). Dotyczy to zwłaszcza osób z chorobami przewlekłymi, których objawy mogą ulec pogorszeniu z powodu biegunki. Farmakologiczną profilaktykę biegunki podróży zalecana się także u osób, u których łatwiej dochodzi do zakażeń przewodu pokarmowego, np. z powodu przyjmowanych na co dzień określonych leków. Nie jest to jednak rozwiązanie polecane rutynowo i przed wyjazdem wymaga konsultacji lekarskiej.

ALARMUJĄCE OBJAWY U CHORYCH Z BIEGUNKĄ PODRÓŻNYCH:

— bardzo liczne (więcej niż 10 razy na dobę), wodniste wypróżnienia, zwłaszcza w rejonach zagrożonych cholerą — krew i/lub śluz w stolcu, wysoka gorączka, zwłaszcza w rejonach zagrożonych malarią — uporczywe wymioty lub ciężkie odwodnienie wymagające leczenia kroplówkami nawadniającymi

4 proste kroki walki z biegunką w podróży!

1. Dużo odpoczywaj: podróżowanie w takim stanie nie przyniesie ci żadnej radości.
2. Dużo pij: wody butelkowanej zawsze z czymś, np. cytryną, solą, cukrem, elektrolitami.
3. Węgiel aktywny: taniocha jakich mało. Kup w tabletkach i miej zawsze przy sobie.
4. Lek na biegunkę: medycyna poszła do przodu, skorzystaj z tych dobroci i kup jakiś lek. No i miej go w podróży! Zapobiegamy!

Na wakacjach używaj tylko wody butelkowanej: najlepiej myć nią całe ciało i używać także do mycia zębów. Pij wyłącznie napoje butelkowane. Owoce i warzywa wybieraj ze skórki, ewentualnie sparz wodą mineralną. Unikaj surowych produktów. Myj ręce tak często, jak to możliwe. Zabierz ze sobą żel lub chusteczki antybakteryjne. Sprawdzaj źródło spożywanych pokarmów. Nie korzystaj z oferty ulicznych straganów. Nie korzystaj z toalet i basenów poza swoim hotelem. Wybierając się w podróż, zaopatr się w środki nawadniające i probiotyki.

REKLAMA

NEUROLOG

BEATA NOWAK

specjalista neurolog

**poniedziałek 10:00-13:00
czwartek 10:00-13:00**

**Rejestracja tel. 89 534 23 33
w godz. 10:00-18:00**

**Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6
PANTAMED**

**Dr n. med.
JACEK NOWAK**

specjalista chirurgii ogólnej
i naczyniowej

PRZYJMUJE: poniedziałek-piątek 16.00-18.30

**REJESTRACJA TEL. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰
tel. 89 534 23 33**

**Olsztyn
ul. Pana Tadeusza 6 (PANTAMED)**

33723otr-a -P

33723otr-b-P

JULIUSZ CEZAR NIE URODZIŁ SIĘ JAKO WZBUDZAJĄCY TRWOGĘ I RESPEKT WŁADCA RZYMSKIEGO IMPERIUM, JAKIM ZAPAMIĘTAŁA GO HISTORIA. KIEDY BYŁ MŁODYM MĘŻCZYZNĄ, JEGO CHARAKTER PRZESZEDŁ WAŻNĄ PRÓBĘ ODWAGI, I TO W SPOSÓB GODNY MĘŻA STANU. MOWA O PORWANIU PÓŹNIEJSZEGO WŁADCY RZYMU PRZEZ... PIRATÓW!

Problem obecności morskich rozbójników w basenie Morza Śródziemnego dawał się mocno we znaki dumnym Rzymianom, ponieważ niejednokrotnie upokarzali i niewolili znaczne figury życia politycznego Imperium, jak też bogatych kupców czy podróżników. Dość wspomnieć, że Publiusz Klaudiusz Pulcher, jeden z najbardziej wpływowych konsulów w okresie późnej republiki został porwany przez morskich rozbójników, a ci za uwolnienie zażądali... jego analnego dziewictwa, czemu podobno stało się zadość i takim to sposobem zasłużony obywatel Rzymu odzyskał wolność. Problem morskiego łupiestwa i zagrożeń z tym związanych poruszył także Ciceron, który stwierdził, iż „piractwo nie jest związane prawami wojny, ani też jakimikolwiek umowami, a stanowi zagrożenie dla wszystkich i z tego względu nie można ufać morskim rozbójnikom”.

Żądni łupów wodni bandyci terroryzowali wszystkich, którzy nie potrafili dać im odporu. Ich ofiarą padali zniewoleni plebejusze, jednakże najłustszym kąskiem byli przedstawiciele możnych rodów rzymskich, za których uwolnienie można było życzyć sobie sowitego okupu. I taka przygoda spotkała za młodu samego Juliusza Cezara. Co ważne, w jej trakcie wykazał zestaw cech, które w naturalny sposób obrazują, że „kimś” naprawdę wielkim nie zostaje się przypadkiem.

TWARDE POCZĄTKI

Przyszły władca Imperium już w wieku 16 lat został postawiony przed trudnym zadaniem zostania przywódcą, kiedy to nagle zmarł jego ojciec i jako głowa rodziny młody obywatel musiał zadbać o jej dobre imię i po-

wodzenie. Kiedy wybuchła wojna domowa pomiędzy jego wujem Mariuszem a Lucjuszem Sullą, zwycięski krewny Juliusza uczynił Juliusza najwyższym kapłanem Jupitera.

Jednakże po śmierci wuja do władzy doszedł pokonany wcześniej Sulla, a ten błyskawicznie oczyścił struktury władzy z wszystkich związanych ze zmarłym adwersarzem. Juliusz Cezar uciekł wtedy do Azji Mniejszej, gdzie dołączając do armii, szlifował swój kunszt wojenny. Powrócił do Rzymu już po śmierci Sulli i został popularnym prawnikiem w biednym dystrykcie miasta. Uczyniło go to bardzo znanym obywatelem, zwłaszcza wśród plebsu i to pomimo tego, iż sam pochodził z rodziny arystokratycznej.

W PIRACKICH ŁAPACH

Kilka lat później doświadczony praktyką prawniczą i szanowany Juliusz Cezar postanowił udać się na wyspę Rodos, najprawdopodobniej w celach biznesowych, chociaż niektórzy badacze twierdzą, iż wybrał się tam w celu pobierania nauki retoryki od sławnego w owych czasach Molona z Rodos. Podróżując drogą morską wraz ze służbą i oficjelnymi późniejszy dumny władca Rzymu padł ofiarą piratów cylicyjskich. Patrolujący Morze Śródziemne w poszukiwaniu łupów i niewolników rozbójnicy mieli swoją siedzibę na południu Azji Mniejszej i od wielu lat siali zamęt i strach wśród podróżników.

I tak było i tym razem. Cały orszak Juliusza wraz z towarzyszącą mu świtą został pojmany na morskich wodach. Brutalni piraci dali swoim ofiarom wybór pomiędzy zaplaceniem okupu a zostaniem niewolnikami na jednym z rozlicznych targów żywej siły roboczej. Cezar wybrał to pierwsze.

Pomnik Juliusza Cezara w Rzymie

ANTYCZNY SAMIEC ALFA

JULIUSZ PODBIJA STAWKĘ

Piraci wyznaczyli za jego głowę okup w wysokości 20 talentów srebra, co obecnie odpowiadałoby sumie 600 tys. USD, jednak sam Juliusz po wysłuchaniu oferty morskich

zbojów... roześmiał się im w twarz! Hardy rzymski obywatel był oburzony tak niską ceną za swoją głowę. On, dumny syn Julii i potomek bogini Wenus miał się zhańbić tak żalosnym okupem? Noszący głowę

wysoko Juliusz sam go podwyższył do 50 talentów srebra!

Naturalnie piraci się zgodzili, a nawet uwolnili kilku towarzyszy Juliusza, aby ci udali się zebrać za niego okup. Sam przyszły władca Imperium zażądał przecięcia pętających go więzów i wolnego poruszania się pośród porywaczy, aby mogła mu usługiwać jego, również pojmana przez zbójów, świta. Jednakże odważny Rzymianin ostrzegł jednocześnie swoich porywaczy, że po wniesieniu okupu i odzyskaniu wolności powróci, aby ich pojmać i ukrzyżować! Brutalni morscy zbójcy oczywiście wysmiali butne zapowiedzi pozostającego w ich łapskach zakładnika.

Co porabiał pojmany Juliusz w niewoli piratów? Najwyraźniej nie robił z tego wielkiego problemu. Wolny czas spędzał, pisząc poezję i układając mowy, a do ich wysłuchiwanie zmuszał nawet swoich porywaczy. Jeżeli nie doczekał się pochwał, wyzywał ich od niewiedukowanych prostaków i dzikusów. Był na tyle dumny i butny, że gdy udawał się na spoczynek, nakazywał swoim prześladowcom zachowywać ciszę nocną! Zaskoczonym odwagą swojego jeńca piratom takie zachowanie w pewien sposób imponowało, a nawet dopuszczali późniejszego cesarza do wspólnych gier i zabaw, cały czas naśmiewając się z jego zapowiedzi o ich późniejszym ukrzyżowaniu. Prości bandyci nie rozumieli, że zachowanie ich zakładnika wynikało z dumy i honoru, jakim charakteryzował się Juliusz. Oni natomiast odbierali jego słowa o karze jako prymitywne zabawy dowodzące dziecięcej natury przyszłego władcy Imperium Rzymskiego.

Po 38 dniach cesarz doczekał się dowiezienia okupu za jego osobę, w postaci wspomnianych 50 talentów srebra i po opłaceniu się morskim porywaczom został uwolniony wraz z towarzyszami. Niektórzy jednak z chytřejszych wilków morskich mieli nadal w tyle głowy słowa ich niedawnego zakładnika, mówiące o zemście za porwanie.

Juliusz Cezar był człowiekiem honoru i skoro dał im słowo, że poniosą karę za jego niewolę i postanowił spełnić swe przyrzeczenie, nie cierpiąc zbędnej zwłoki. Już po przybyciu do Miletu

zgromadził wielkim wysiłkiem sporą flotę i postanowił odwdziżyć się owym morskim bandytom za to, iż odważyli się podnieść rękę na rzymskiego obywatela.

Z takim bojowym orszakiem morskim Juliusz wrócił na wyspę, gdzie spodziewał się zastać wcześniejszych porywaczy. Okazało się, że rozbójnicze niedowiarki nadal na niej rezydowali! Siłom Juliusza udało się pojmać większość szurów morskich oraz odzyskać zapłacony im wcześniej wysoki okup.

ŁASKAWY PAN

Przerażeni i zaskoczeni bandyci błagali swojego niedawnego jeńca o litość, przywołując z jego pamięci momenty wspólnych zabaw i żartów, i aczkolwiek Juliuszowi było żal niektórych swoich niedawnych przymusowych „towarzyszy” niewoli, to jako człowiek honoru nie mógł cofnąć danego im przyrzeczenia o obiecanej ukrzyżowaniu. Jednakże „litościwy” przyszły pogromca Galów po przybyciu do Pergamonu, gdzie wtrącił piratów do więzienia, zmodyfikował nieco czekającą ich okrutną karę. Otóż w przypływie ludzkich uczuć kazał wszystkim wilkom morskim poderżnąć gardła, a dopiero następnie przybić ich zimne już lub dogorywające trupy do krzyży. Zaiste, wyrozumiałość godna męża stanu!

Wymierzenie przez Juliusza Cezara sprawiedliwej i obiecanej kary przy jednoczesnym kierowaniu się przeblaskami wspólnałości zapewniło jego osobie wielki szacunek wśród współczesnych mu ludzi epoki, a ów jakże ciekawy epizod w jego życiu przeszedł do legendy opowiadanej i kultywowanej aż do czasów ostatecznych Imperium Rzymskiego.

A co do samych piratów – ostatecznie ich kwestię rozwiązał Pompeusz Wielki, który zebrał potężną flotę 500 statków i utemperował niepokornych morskich rozbójników w 67 r. p.n.e. Jednakże, zamiast wytepić ich do nogi, Pompeusz postąpił nietypowo, ponieważ podarował im polacie ziemi i pomógł „przebranżowić” się krewkim kryminalistom na... rolników.

Zaiste, niezbadane były w owych zamierzchłych czasach wyroki bogów rzymskich...

MACIEJ CHROŚCIELEWSKI

JAK MOŻNA WSPOMÓC ORGANIZACJĘ CHARYTATYWNĄ?

WIELE OSÓB CHCIAŁOBY POMÓC
DRUGIEMU CZŁOWIEKOWI,
ALE NAJZWYCZAJNIEJ
W ŚWIECIE NIE WIE JAK. DAWANIE
PIENIĘDZY LUDZIOM NA ULICY JEST
NAJPROSTSZĄ FORMĄ POMOCY...
ALE NIEJEDNOKROTNIENIE POMOCY
W UTRZYMANIU NAŁOGU. O WIELE
BEZPIECZNIEJ JEST DOTRZEĆ
DO POTRZEBUJĄCYCH PRZEZ
ORGANIZACJĘ CHARYTATYWNĄ.
JAK EFEKTYWNIENIE POMAGAĆ,
OPOWIADA MARIUSZ KOWALSKI,
PREZES FUNDACJI POMOC PATRIOTY.

Są trzy obszary, w których nasi sympatyczni przyjaciele fundacji mogą wspomóc naszą działalność. Pierwszym sposobem jest finansowe wsparcie fundacji, poprzez wpłacenie darowizny na cele statutowe. Można zrobić to za pomocą witryny internetowej, Facebooka lub bezpośrednio zrobić przelew stały czy jednorazowy. Wszystko według uznania i możliwości finansowych danej osoby.

— Do czego są potrzebne środki?

— W szczególności do utrzymania infrastruktury. W przypadku Fundacji Pomoc Patrioty to utrzymanie dwóch pojazdów, ich naprawy, przeglądy i ubezpieczenia; utrzymanie punktu przyjęć dla potrzebujących, opłacenie rachunków za prąd i ogrzewanie. Do tego dochodzą wydatki na utrzymanie podopiecznych. Chodzi m.in. opłacenie niektórych rachunków, kupienie butli z gazem,

zakup leków i artykułów pierwszej pomocy.

— Kolejnym obszarem pomocy jest...?

— Przekazanie artykułów pierwszej potrzeby. Tutaj wpierw żywność hermetycznie pakowana, sucha, z długim terminem ważności.

Oczywiście przyjmujemy również artykuły z krótszym okresem ważności albo kończącą się przydatnością. Przyjmujemy także warzywa i owoce. Mamy witrynę, lodówki, możemy to w jakimś stopniu przechowywać i rozdystrybu-

Mariusz Kowalski założył Fundację Pomoc Patrioty, żeby pomagać ubogim mieszkańcom regionu

wać. Potrzebne są również środki czystości, higieny osobistej i proszki do prania. Przydatne są także sprzęty AGD, latarki, baterie, kuchenki kartuszkowe, a nawet czasami potrzebny jest piec typu koza. Można nawet oddać talerze, jakieś kubki, szklanki. Na pewno preferujemy przedmioty, które nie będą leżeć na półce, tylko takie, które na pewno szybko się przydadzą i nie zajmują miejsca.

— A wolontariat?

— Trzeci obszar to właśnie zostanie wolontariuszem. Gdy nie ma się możliwości finansowych, nie można przekazać tych darów żywnościowych z różnych przyczyn, ale jest się człowiekiem aktywnym społecznie i czuje się chęć do działalności dobroczynnej, to zapraszamy do Fundacji Pomoc Patrioty osoby powyżej 18 roku życia, które chcą dzielić się swoim wysiłkiem, pomagając innym.

AW

Fot. Zbigniew Woźniak

REKLAMA

JEST PRACA W OLSZTYNIE! GAZETA OLSZTYŃSKA

Jesteś kreatywny?

Masz w sobie niewykorzystany potencjał
i niespożyte pokłady energii?

Łatwo nawiązujesz kontakty?
Posiadasz doświadczenie w sprzedaży?

DOŁĄCZ DO NAS!

Szukamy osób na stanowisko:

MANAGER DS. REKLAMY

GWARANTUJEMY CI:

- ♦ samodzielność, możliwość realizacji Twoich pomysłów
- ♦ szacunek i wsparcie bez względu na wiek i wykształcenie
- ♦ stabilność i bezpieczeństwo
- ♦ umowę o pracę oraz wszystkie świadczenia

**Dołącz do lidera!
Bądź ambitny i celuj wysoko...
Pracuj tylko z profesjonalistami!**

Aplikuj już teraz:
kadry@gazetaolsztynska.pl

GAZETA
OLSZTYŃSKA.

DZIENNIK
ELBLĄSKI.

15230tbp-a-K

Co zrobić w lesie, gdy...

Lasy Państwowe

Sezon na wyprawy do lasu trwa. By czuć się w nim nie tylko przyjemnie, ale i bezpiecznie, warto wiedzieć, co zrobić, gdy zza drzewa wyrzy dzik lub wilk, na drodze pojawi się żmija czy przytrafi się złapanie kleszcza.

Michał Gzowski, rzecznik Lasów Państwowych, podpowiada, jak się zachować, gdy w lesie spotka nas nietypowa sytuacja.

UWAGA NA KLESZCZE!

To właśnie wiosną i latem te pajęczaki są szczególnie aktywne. Gdy ukąsi nas kleszcz, trzeba go jak najszybciej usunąć z ciała. To prosty i bezbolesny zabieg, który nie wymaga pomocy lekarza. Powszechnie są dostępne rozmaite przedmioty ułatwiające usunięcie kleszcza ze skóry. Najlepiej delikatnie chwycić go pęsetą za głowę (nigdy za tułów) i powoli, lecz stanowczo wyciągnąć w górę. Rankę należy przemyć środkiem odkażającym, a ręce umyć wodą z mydłem.

Ale lepiej zabezpieczyć się przed kleszczami. Pomoże w tym odpowiednie ubranie. Najbezpieczniej założyć długie spodnie i bluzkę z długimi rękawami. Lepsze są jasne stroje, bo na nich pajęczak jest bardziej widoczny. Wskazane są rów-

nież wysokie buty i nakrycie głowy. Profilaktycznie warto kupić w aptece odpowiedni preparat odstraszały kleszcze i popsikać nim ubranie.

GDY UKĄSI NAS ŻMIJA...

Trzeba zachować spokój. Panika i strach u ukąszonego powoduje wzrost tętna i szybsze rozprzestrzenianie się jadu w organizmie. Warto unieruchomić ukąszoną kończynę, aby spowolnić rozchodzenie się truciizny. Bardzo ważne jest, aby nie wysysać jadu i nie nacinać miejsca ukąszenia, bo to tylko może zaszkodzić! Możliwie szybko trzeba zgłosić się do lekarza, który zapewne poda surowicę. Ukąszenie przez żmiję rzadko kończy się śmiercią, jednak jego skutki są nieprzyjemne.

Ukąszenia przez żmiję można uniknąć. Gdy żmija próbuje odstraszyć potencjalnego napastnika, zwija

ciało, unosi głowę i głośno syczy. Należy wtedy zachować dystans co najmniej jednego metra, nie wykonywać gwałtownych ruchów i nie drażnić jej. Wtedy żmija nie zaatakuje, a człowiek spokojnie wycofa się i uniknie ugryzienia.

KTO SPOTYKA W LESIE DZIKA...

Las jest domem dzikich zwierząt. Dzikie to znaczy nieoswojone, nieprzyzwyczajone do obecności człowieka. Nigdy nie wiemy, jak zachowa się takie zwierzę, dlatego trzeba zachować ostrożność – jak najszybciej oddalić się na bezpieczną odległość. Leśne zwierzęta najczęściej same unikają spotkania z ludźmi. Bywają nieprzewidywalne w czasie godów, podobnie może być, gdy zaścokujemy matkę z młodymi w sytuacji, gdy nie może szybko uciec.

Jak zmniejszyć szansę na spotkanie z dzikimi zwierzętami? Zwierzęta leśne mają znakomity węch i z dużej odległości wyczuwają nasz zapach. Szczególnie przykre są dla nich nasze dezodoranty, perfumy i mydła. Dla własnego zatem bezpieczeństwa dbajmy o higienę, ale nie przesadzajmy z kosmetykami, gdy planujemy wyprawę do lasu.

GDY ZOBACZYSZ OGIEŃ W LESIE...

Obowiązkowo reagujemy jak najszybciej. Wprawdzie małe zarzewie ognia może czasem ugasić jedna osoba, ale gdy pożar się rozprze-

Michał Gzowski,
rzecznik Lasów Państwowych

strzenia, nawet nie próbujemy tłumić go samodzielnie. Zostaniemy bohaterami, jeśli szybko wezwiemy straż pożarną. Zawiadamiając o pożarze, należy podać swoje imię i nazwisko, wyjaśnić możliwie najdokładniej, gdzie się las pali, i rozłączyć się po otrzymaniu informacji, że zgłoszenie zostało przyjęte. Powinniśmy też powiadomić najbliższe nadleśnictwo. Zadbajmy o własne bezpieczeństwo w czasie pożaru – zmykajmy jak najszybciej, by drogi ucieczki nie odciął nam ogień!

ZASKOCZYŁA CIĘ BURZA W LESIE?

Najlepiej usiąść ze złożonymi razem i podciągniętymi pod siebie stopami na plecaku lub luźnym kamieniu, odpowiednio dużym, leżącym na trawie. Przyda się nieprzemakalna kurtka. Natychmiast trzeba wyłączyć urządzenia antenowe (radio, telefon komórkowy). Burzy często towarzyszy silny wiatr, który może łamać gałęzie i powalać drzewa. To bardzo niebezpieczne, warto więc wtedy schronić się w młodniku, a nie pod starodrzewem.

Fot. Krzysztof Sokal

GDY JESTEŚ W LESIE, PAMIĘTAJ, ŻE TAKŻE W NIM OBOWIĄZUJĄ OKREŚLONE ZASADY ZACHOWANIA. OTO LEŚNY SAVOIR-VIVRE:

1. NIE ŚMIEĆ! ŚMIECI ZABIERZ ZE SOBĄ.

Śmieci stanowią istny problem w lasach. Niestety, im większe natężenie turystyczne, tym tych śmieci jest więcej... Dlatego śmieci należy zabierać z lasu ze sobą! Pozostawiony przez nas paperek, puszka, butelka czy inny śmieć nie dość, że bardzo psuje estetykę lasu i przeszkadza innym turystom, to jeszcze może stanowić zagrożenie dla środowiska! Podczas pakowania plecaka na wyprawę, pamiętajmy również o zabrananiu worka, do którego będziemy pakować śmieci. Oprócz bycia kultu-

ralnym turystą, który zabiera swoje śmieci, można także się dołączyć do akcji #zabierz5zlasu, w której oprócz swoich śmieci zabieramy 5 cudzych i dzięki temu pozostawiamy po sobie czystszy las.

2. PARKUJ W WYZNACZONYCH MIEJSCACH. NIE ZASTAWIAJ WJAZDU DO LASU.

W okolicy wielu atrakcji turystycznych są wyznaczone miejsca postojów pojazdów. Parkingi znajdują się również w wielu sąsiadujących z atrakcjami miejscowościach. Zastawianie dróg do lasu jest bardzo poważnym problemem. Utrudnia

lub całkowicie uniemożliwia prowadzenie gospodarki leśnej przez leśników, ale przede wszystkim blokuje wjazd do lasu różnym służbom ratunkowym.

3. SZANUJ PRZYRODĘ.

Nie niszczyć niejadalnych grzybów. Nie zrywać i nie wykopywać roślin. Trzymaj psa na smyczy, żeby nie płoszył dzikich zwierząt.

4. ZACHOWAJ CISZĘ.

Wsluchaj się w dźwięki przyrody. Nie zachowuj się głośno z szacunku dla innych turystów oraz aby nie płoszyć zwierząt.

5. BIWAKUJ I ROZPALAJ OGNISKA W WYZNACZONYCH MIEJSCACH.

Biwakowanie i rozpalanie ogniska w wyznaczonym miejscu pozwoli oddalić niebezpieczeństwo, jakim jest pożar lasu.

6. NIE ZBACZAJ Z WYZNACZONYCH SZLAKÓW.

Dzięki temu nie zgubisz się w lesie oraz nie zakłócisz spokoju dzikim zwierzętom. Dodatkowo przez zbaczanie ze szlaków leśnych można doprowadzić do zniszczenia cennych płatów roślin chronionych.

Konkurs Castorama Olsztyn:
Najpiękniejszy ogród działkowy powiatu
olsztyńskiego i miasta Olsztyn

Zrób jedno zdjęcie swojego ogrodu. Umieść je w komentarzu pod postem konkursowym Castoramy do dnia 31.07.2023 r. Polub profil Castorama na Facebooku i udostępni konkurs jako post publiczny. Zbierz jak najwięcej polubień zdjęcia w okresie trwania konkursu. Nagrody dla zwycięzców o wartości: 1500 zł, 1000 zł, oraz 500 zł w postaci karty podarunkowej na zakupy w Castoramie.

Castorama Olsztyn ul. Pstrowskiego 16.

30 CZERWCA

Spotkanie „Być mamą we współczesnym świecie”

Olsztyn

W programie:

- » upominki
- » warsztat z makijażu
- » słodki poczęstunek.

Spotkanie organizuje Stowarzyszenie Kobiety w Centrum oddział Warmińsko-Mazurski.

Godz. 16.00, Biblioteka Abecadło, Al. Piłsudskiego 16.

30 CZERWCA

7. Arena Festival film & music – „Muzyka gwiazd”

Ostróda

Piotr Sułkowski – dyrygent, soliści: Agnieszka Przekupień, Marcin Franc, Wojciech Daniel, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej, Magdalena Miśka-Jackowska – prowadzenie koncertu | Muzyka filmowa.

Godz. 19.30, Amfiteatr w Ostródzie.

30 CZERWCA

Dzień Planetoid

Olsztyn

Wspólne obchody z okazji Międzynarodowego Dnia Planetoid. W planach organizatorzy mają specjalną projekcję na żywo „Strzeżcie się końca czerwca” oraz wystawę meteorytów z Westy w hallu Planetarium.

Godz. 12.00/15.00, Olsztyńskie Planetarium, al. Piłsudskiego 38.

30 CZERWCA

Letnia Akademia Schumana w Olsztynie

Olsztyn

Program:

- » 16.00-18.30 Festiwal na Placu Solidarności pt.: „Schuman dla Warmii i Mazur”
  - » 18.30-19.00 Marsz Schumana ulicami Olsztyna do Katedry na starym mieście prowadzony na czele przez zespół Sanockiej Młodzieżowej Orkiestry Dętej Avanti
  - » 19.00-20.00 Recital Poezji
- Godz. 16.00, Olsztyn.

30 CZERWCA

Warsztaty Nasze Zielniki

Lidzbark Warmiński

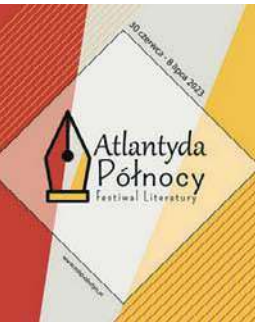
Warsztaty z Jasią Tomaszewską. Będzie to drugie spotkanie, na którym dowiemy się, jak tworzyć kompozycję, tła i „historię” do tej kompozycji. Należy przynieść ma-

teriał zielnikowy - suszone rośliny. Ale jeśli takowego nie mamy - to też przychodzimy. Może inni nam użyczą - a przecież jest dużo czasu i tyle pięknych roślin wkrótce rozkwitnie, które mogą zamienić się w Nasze Zielniki.

Godz. 18.00, Oranżeria Kultury, ul. Krasickiego 2.

30 CZERWCA

Festiwal Literatury – Atlantyda Północy II

Olsztyn

Była mitem utraconej, wielokulturowej przeszłości Prus Wschodnich. „Atlantyda Północy” zyskała kolejne życie, także w postaci wyjątkowego, kulturalnego wydarzenia. W tym roku przypada 30-lecie wystawy poświęconej przeszłości naszego regionu. Jej autorem był poeta, Kazimierz Brakoniecki. Pamiątką nawiązującą do wystawy jest mural „Atlantyda Północy”, który powstał z inicjatywy Miejskiej Biblioteki Publicznej na szczycie budynku przedszkola przy ul. Pieniężnego.

Godz. 18.00, Olsztyn.

1 LIPCA

Najbardziej warmińska sobota w roku z Kopernikiem

wali wiele atrakcji dla całych rodzin, warsztaty i pokazy. Na jarmark z produktami regionalnymi i rękodziełem zapowiedziało się przeszło 50 wystawców. Około godziny 13.15 odbędzie się na Trakcie Biskupim uroczyste odsłonięcie kolejnego głazu pamiątkowego, w tym roku poświęconego Mikołajowi Kopernikowi w 550. rocznicę urodzin. Choć nasz wielki astronom nie był biskupem warmińskim, ale jego zasługi dla rozwoju Warmii są ogromne.

Uczestnicy kiermasu – stany warmińskie spotkają się z „Kopernikiem” podczas inscenizacji z udziałem aktorów Teatru Jaracza w Olsztynie. Część artystyczną zabawy w Bałdach poprzedzi krótka uroczystość wręczenia certyfikatów „Warnijskich Kunsztyków” przyznanych po raz pierwszy przez Stowarzyszenie Szlak Świętej Warmii czternastu produktom regionalnym. Są wśród nich dzieła sztuki lokalnych artystów, ale i ciekawe wyroby lokalnych producentów, które są wizytówką regionu i promują Świętą Warmię.

Godz 12.00, Bałdy.

1 LIPCA

Wakacyjna kampania honorowego Krwiodawstwa 4HEROES 2023

Gliwice/Akcja Internetowa

Ogólnopolska Kampania Honorowego Krwiodawstwa 4HEROES 2023 pod Honorowym Patronatem Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Narodowego Centrum Krwi w ramach akcji „Spokrewnieni Służbą” organizowana jest przez Stowarzyszenie HDK Legion przy współpracy z Dowództwem Komponentu Wojsk Specjalnych. Celem kampanii jest szerzenie idei honorowego krwiodawstwa, w tym zachęcanie do dzielenia się życiodajnym płynem jakim jest krew w czasie wakacji oraz promocja Wojska Polskiego, które będzie organizowało w czasie wrześniowej multidyscyplinarnej imprezy wiele atrakcji.

WEEKENDOWY
REPERTUAR HELIOS

Centrum Handlowe Aura,
Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

PIĄTEK 30 CZERWCA

INDIANA JONES i artefakt przeznaczenia / napisy
12:00, 15:45, 18:00, 19:00, 20:15, 21:15
INDIANA JONES i artefakt przeznaczenia / dubbing: 10:15, 11:15, 14:45, 17:00
MISS KRAKEN. Ruby Gillman / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 12:15, 14:30, 15:15, 16:00, 17:30, 18:30
BEZ URAZY / napisy: 18:45, 21:15
WSZYSTKO O MOIM STARYM / napisy:

17:15, 20:45
DZIKA BANDA / familijny / od 10 lat / lektor: 11:15, 12:15
ODEJDŹ / napisy: 20:30
FLASH / dubbing: 14:00
FLASH / napisy: 19:45
MAŁA SYRENKA / familijny / od 7 lat / dubbing: 14:45
SPIDER-MAN: Poprzez Multiwersum / familijny / od 10 lat / dubbing: 11:00, 19:30
SUPER MARIO BROS. Film / familijny / b.o. / dubbing: 13:45
RYSIEK SUPERWRÓBEL / familijny / od 4 lat / dubbing: 13:30
TRANSFORMERS: Przebudzenie Bestii / dubbing: 17:45

SOBOTA 1 LIPCA

INDIANA JONES i artefakt przeznaczenia / napisy: 12:00, 15:45, 18:00, 19:00, 20:15, 21:15
INDIANA JONES i artefakt przeznaczenia / dubbing: 10:15, 11:15, 14:45, 17:00
MISS KRAKEN. Ruby Gillman / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 12:15, 14:30, 15:15, 16:00, 17:30, 18:30
BEZ URAZY / napisy: 18:45, 21:15

WEEKENDOWY
REPERTUAR
KINA AWANGARDA
W OLSZTYNIE

PIĄTEK 30 CZERWCA

„Indiana Jones i artefakt przeznaczenia” - prod. USA : godz. 17.00 sala studyjna
„Wszystko o moim starym” - prod. USA : godz. 17.00 sala klubowa
„Niezwyczajna wędrówka Harolda Fry” - prod. Wielka Brytania : godz. 17.45 sala arte
Wakacyjne remanenty : „Sundown” - prod. Meksyk, Francja : godz. 18.30 sala klubowa
„Indiana Jones i artefakt przeznaczenia” - prod. USA : godz. 19.45 sala studyjna
„Chtopiec z niebios” - prod. Francja, Szwecja : godz. 19.45 sala arte
Wakacyjne remanenty : „Osiem gór” - prod. Włochy, Belgia : godz. 20.00 sala klubowa

SOBOTA 1 LIPCA

„Indiana Jones i artefakt przeznaczenia” - prod. USA : godz. 17.00 sala studyjna
„Wszystko o moim starym” - prod. USA : godz. 17.00 sala klubowa

WSZYSTKO O MOIM STARYM / napisy: 17:15, 20:45

DZIKA BANDA / familijny / od 10 lat / lektor: 10:45, 12:15

ODEJDŹ / napisy: 20:30

FLASH / dubbing: 13:15

FLASH / napisy: 19:45

MAŁA SYRENKA / familijny / od 7 lat / dubbing: 14:45

SPIDER-MAN: Poprzez Multiwersum / familijny / od 10 lat / dubbing: 11:00, 14:15, 19:30

SUPER MARIO BROS. Film / familijny / b.o. / dubbing: 11:30, 13:45

RYSIEK SUPERWRÓBEL / familijny / od 4 lat / dubbing: 13:30

TRANSFORMERS: Przebudzenie Bestii / dubbing: 17:45

NIEDZIELA 2 LIPCA

INDIANA JONES i artefakt przeznaczenia / napisy: 12:00, 15:45, 18:00, 19:00, 20:15, 21:15

INDIANA JONES i artefakt przeznaczenia / dubbing: 10:15, 11:15, 14:45, 17:00
MISS KRAKEN. Ruby Gillman / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 12:15, 14:30, 15:15, 16:15, 17:30, 18:30

BEZ URAZY / napisy: 18:45, 21:15
WSZYSTKO O MOIM STARYM / napisy:

17:15, 20:45
DZIKA BANDA / familijny / od 10 lat / lektor: 10:45, 12:15

ODEJDŹ / napisy: 20:30
FLASH / dubbing: 13:15

FLASH / napisy: 19:45
MAŁA SYRENKA / familijny / od 7 lat / dubbing: 14:45

SPIDER-MAN: Poprzez Multiwersum / familijny / od 10 lat / dubbing: 11:00, 14:15, 19:30

SUPER MARIO BROS. Film / familijny / b.o. / dubbing: 11:30, 16:30

RYSIEK SUPERWRÓBEL / familijny / od 4 lat / dubbing: 13:30

TRANSFORMERS: Przebudzenie Bestii / dubbing: 17:45

„Niezwyczajna wędrówka Harolda Fry” - prod. Wielka Brytania : godz. 17.45 sala arte

Wakacyjne remanenty : „Sundown” - prod. Meksyk, Francja : godz. 18.30 sala klubowa

„Indiana Jones i artefakt przeznaczenia” - prod. USA : godz. 19.45 sala studyjna

„Chtopiec z niebios” - prod. Francja, Szwecja : godz. 19.45 sala arte

Wakacyjne remanenty : „Osiem gór” - prod. Włochy, Belgia : godz. 20.00 sala klubowa

NIEDZIELA 2 LIPCA

„Indiana Jones i artefakt przeznaczenia” - prod. USA : godz. 17.00 sala studyjna

„Wszystko o moim starym” - prod. USA : godz. 17.00 sala klubowa

„Niezwyczajna wędrówka Harolda Fry” - prod. Wielka Brytania : godz. 17.45 sala arte

Wakacyjne remanenty : „Sundown” - prod. Meksyk, Francja : godz. 18.30 sala klubowa

„Indiana Jones i artefakt przeznaczenia” - prod. USA : godz. 19.45 sala studyjna

„Chtopiec z niebios” - prod. Francja, Szwecja : godz. 19.45 sala arte

Wakacyjne remanenty : „Osiem gór” - prod. Włochy, Belgia : godz. 20.00 sala klubowa

1 LIPCA

I Barczewski Przegląd Kapel i Zespołów Folklorystycznych**Barczewo**

W Barczewie po raz pierwszy odbędzie się „I Barczewski Przegląd Kapel i Zespołów Folklorystycznych”.

Organizatorem wydarzenia jest Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Barczewie. Na deskach Amfiteatru Miejskiego zaprezentują się zespoły między innymi z Czerwonki, Łęgajna, czy oczywiście z Barczewa.

Do przeglądu mogły zgłosić się zespoły ludowe i śpiewacze prezentujące muzykę ludową i biesiadną.

Godz. 16.00, Amfiteatr Miejski w Barczewie.

1 LIPCA

7. Arena Festival film & music – „Śpiewać każdy może”**Ostróda**

Piotr Sułkowski – dyrygent, Kapela ze Wsi Warszawa, Anna Czartoryska-Niemczyńska, Basia Wrońska, Goście: Olga Frycz, Joanna Brodzik, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej, Magdalena Miśka-Jackowska, Janusz Ciepliński – prowadzenie koncertu | Muzyka Stanisława Syrewicza, m.in. z serialu „Dom nad rozlewiskiem”.

Godz. 19.30, Amfiteatr w Ostródzie.

1 LIPCA

LETNI UNIWERSYTET IM. AMBROŻEGO KLEKSA**Olsztyn**

Sobotnia odskocznia dla małych i dużych.

Godz. 13.00, Zajezdnia trolejbusowa i okolice.

1 LIPCA

Dźwięki duszy**Jeziorany**

Wyjątkowy, magiczny i relaksujący. Jedyne w swoim rodzaju koncert na leżakach.

Godz. 20.00, ul. Kościuszki 24.

2 LIPCA

Koncert Nocnego Kochanka**Olsztyn**

W ramach cyklu CHWACKO w olsztyńskim Amfiteatrze wystąpi Nocny Kochanek. To muzycznie klasyczny heavy metal inspirowany gigantami gatunku, co słysząc na pierwszy rzut... ucha. Tekstowo - mają być jaja, a utwory koniecznie muszą opierać się na faktach, czasami nawet autentycznych... Wykorzystując humor, dystans do świata, pastisz i gry językowe, Nocny Kochanek rysuje obraz polskiej subkultury metalowej, ale nie tylko.

Godz. 20.00, Amfiteatr, ul. Okopowa.

2 LIPCA

XLV OLSZTYŃSKIE KONCERTY ORGANOWE. Koncert inauguracyjny. Krzysztof Lukas**Olsztyn**

MOK Olsztyn zaprasza na najnowszą odsłonę dorocznych koncertów muzyki organowej! Podczas XLV Olsztyńskich Koncertów Organowych im. Feliksa Nowowiejskiego bazylikę konkatedralną św. Jakuba raz jeszcze wypełnią przepiękne dźwięki prawdziwych arcydzieł muzyki.

Godz. 20.00, Bazylika konkatedralna św. Jakuba.

2 LIPCA

Koń jaki jest każdy widzi**Olsztynek**

W programie:

- » tradycyjne werkowanie koni
- » wykuwanie podków
- » oprowadzanie w siodło
- » redlenie ziemniaków
- » zabawa końskimi zabawkami
- » koni malowanie na szkle
- » rzut podkową
- » czesanie i siodłanie koni
- » praca z końmi metodą naturalną

» jazda wierzchem zgodnie z harmonią konia

Godz. 10.00, Muzeum Budownictwa Ludowego, ul. Leśna 23.

6 LIPCA

LETNI UNIWERSYTET IM. AMBROŻEGO KLEKSA / TAJEMNICE DOKTORA PAJ-CHI-WO**Olsztyn**

Letni Uniwersytet im. Ambrożego Kleksa to wakacyjny cykl animacyjno-edukacyjny inspirowany fabułą książek Jana Brzechwy, cieszących się popularnością w kolejnych pokoleniach czytelników i stanowiących fenomen polskiej kultury i popkultury. Na miejsce wydarzeń wybrano jeden z obiektów MOK – budynek byłej Zajezdni Trolejbusowej oraz teren przyległy. W samej Zajezdni powstanie interakcyjna wystawa luźno nawiązująca do fabuły „Akademii Pana Kleksa”, z szeregiem stanowisk animacyjnych i elementami graficznymi zaprojektowanymi specjalnie na potrzeby projektu.

Godz. 18.00, Zajezdnia Trolejbusowa.

7 LIPCA

Koncert: Łydka Grubasa**Olsztyn**

W ramach cyklu CHWACKO w olsztyńskim Amfiteatrze wystąpi Łydka Grubasa. To olsztyński zespół, który działa bardzo aktywnie od dwudziestu lat na scenie rockowej w Polsce i za granicą. Grupa wykonuje bardzo

różnorodną mieszankę muzyki rockowej, przeplatana zapożyczeniami ze wszelkich gatunków muzycznych. Warstwa tekstowa to satyra na otaczającą rzeczywistość, wzbogacona o dosadną puentę. Łydka jest zespołem, który jest bardzo żywiołowy na scenie i koncentruje się na Publiczności, wciągając ją z całych sił do współpracy podczas koncertu.

Godz. 19.00, Amfiteatr, ul. Okopowa.

Arena Festival film&music

Przed nami dwudniowa uczta muzyczna Arena Festival film&music. To najmłodszy polski festiwal muzyki filmowej, który jednocześnie idealnie wpisał się w zapotrzebowanie na ten gatunek muzyki.

Wyjątkowym wydarzeniem pierwszego wieczoru festiwalu 30 czerwca będzie prezentacja fragmentów musicalu Kopernik, którego światowa prapremiera miała miejsce w maju 2023 roku we Fromborku. Stworzony przez Operę Krakowską, zainscenizowany z rozmachem spektakl przedstawia dzieje najsłynniejszego polskiego astronoma, kanonika warmińskiego. Musical powstał dla uczczenia 550. rocznicy urodzin wielkiego uczonego. Muzykę do przedstawienia, łączącego elementy teatru lalkowego, dramatycznego oraz muzycznego, napisał Tomasz Szymuś, za libretto odpowiedzialna jest popularna pisarka Albena Grabowska, za teksty piosenek – Daniel Wyszogrodzki. Właśnie ci twórcy napisali również musical „Pora jeziora. Warmińska opowieść wigilijna”, wystawiany w Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej i Operze Krakowskiej. — Kopernik to współczesny musical: szeroka fraza, duża instrumentacja — mówił podczas fromborskiej prapremiery kompozytor.

W Ostródzie będziemy mieli okazję się przekonać, że musicalowe numery kopernikańskie znakomicie bronią się również bez oprawy teatralnej.

Dopelnieniem pierwszego, „astronomicznego” wieczoru festiwalowego będzie muzyka z najsłynniejszych filmów w wykonaniu obdarzonej fantastyczną skalą i barwą głosu Katarzyny Moś oraz Mateusza Ziółko, solisty programu „Jaka to melodia” i finalisty TVN „Mam talent!”. Usłyszymy m.in. „Skyfall”, „Writings On The Wall”, „Uciekaj moje serce”, „New York, New York”. Solistom towarzyszyć będzie Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej pod dyrekcją Piotra Sułkowskiego. Na scenie wystąpią: soliści: Kasia Moś, Mateusz Ziółko, Agnieszka Przekupień, Marcin Franc, Wojciech Daniel.

1 lipca w inny świat muzyczny zabiorą nas utwory Stanisława Syrewicza, których posłuchamy drugiego dnia festiwalu w wykonaniu Kapeli ze Wsi Warszawa, Anny Czartoryskiej, Barbary Wrońskiej, Agnieszki Przekupień i Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej pod kierunkiem Piotra Sułkowskiego.

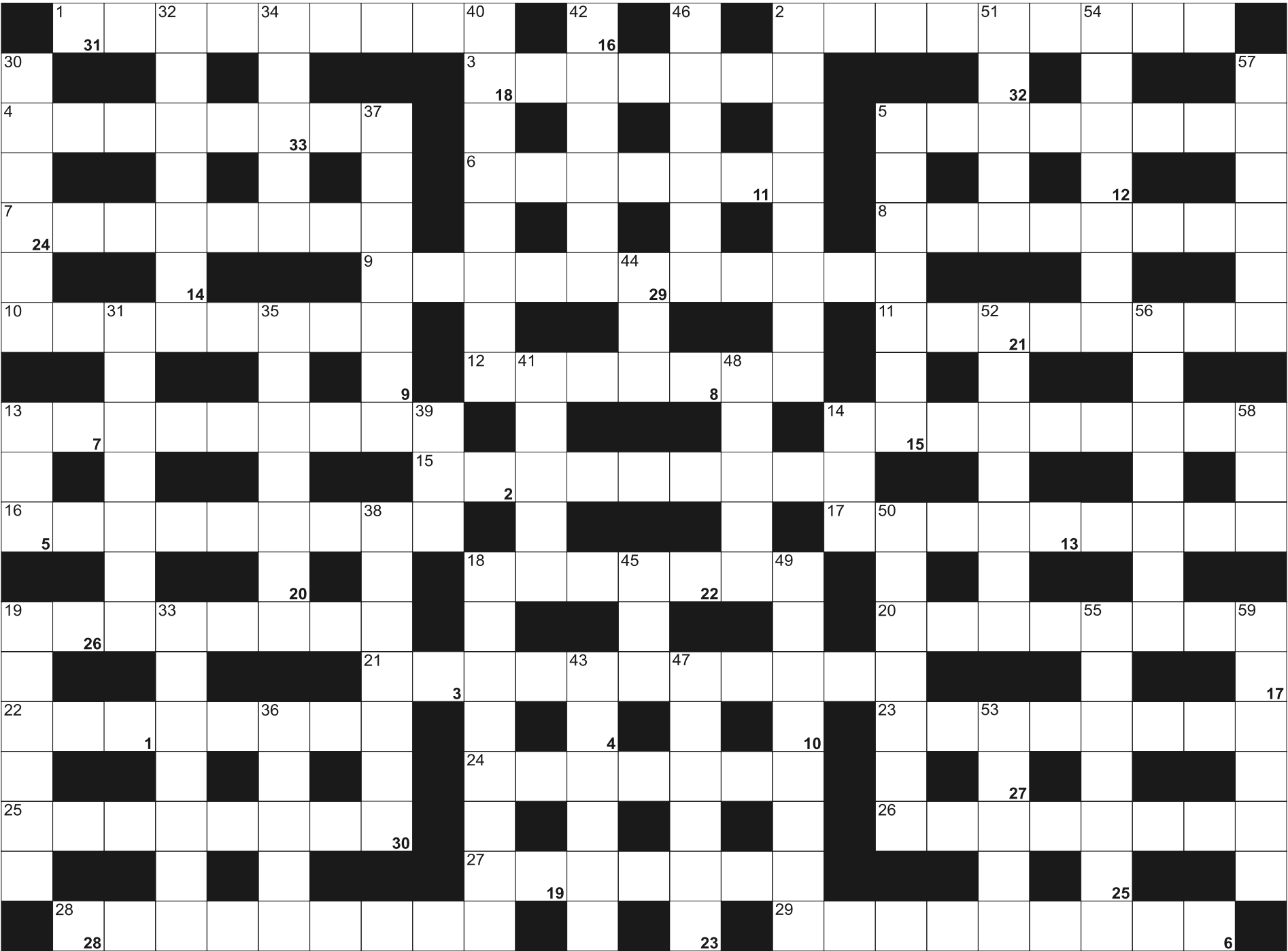
Syrewicz to jeden z najważniejszych polskich twórców muzyki filmowej i teatralnej, autor ścieżek dźwiękowych do seriali, a także piosenek. Te ostatnie wykonywali członkowie polscy aktorzy m.in. Marek Kondrat, Daniel Olbrychski, Piotr Fronczewski, a także Maryla Rodowicz czy Magda Umer. Z nowszej twórczości Stanisława Syrewicza szczególne miejsce w sercach widzów oraz wielbicieli muzyki filmowej zajmuje muzyka do serialu „Dom nad rozlewiskiem” i jego kontynuacji. Ekranizacja bestsellerowego cyklu powieściowego Małgorzaty Kalicińskiej nagrywana była tam, gdzie rozgrywa się akcja książek: na Warmii i Mazurach i w okolicach Ostródy. Sielska, łagodna muzyka Syrewicza podkreśla wymowę serialu, w którym wiejski dom i powrót do prostych więzi staje się lekiem na bolączki współczesnego świata, a Mazury urastają do rangi mitycznej Arkadii.

Na scenie wystąpią: Piotr Sułkowski – dyrygent Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej oraz Kapela ze Wsi Warszawa, Anna Czartoryska-Niemczyńska, Basia Wrońska. Goście: Olga Frycz, Joanna Brodzik

Festiwal jest organizowany przez dwie instytucje kultury samorządu województwa warmińsko-mazurskiego, jakimi są: Filharmonia Warmińsko-Mazurska w Olsztynie, która odpowiada za stronę artystyczną wydarzenia oraz Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie.

BCL

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 33, utworzą rozwiązanie

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12		13	14	15		16	17		18	19	20
21	22	23	24		25	26	27		28	29	30	31	32	33									

POZIOMO: 1) Franklin Delano, były prezydent USA; 2) Olga, napisała "Księgi Jakubowe"; 3) morze z rowem Aru; 4) potwór zabity przez Tezeusza; 5) i banknot, i moneta; 6) solenizant z 21 stycznia; 7) grecka bogini chaosu i sporów; 8) część powieści; 9) Nikos, autor powieści "Grek Zorba"; 10) dawniej wosk ziemny; 11) stolica Sardynii; 12) pracownik kasyna; 13) sprzedawca bukietów; 14) pierwszy raz na scenie; 15) hormony szczęścia; 16) jastrząb zwyczajny inaczej; 17) nazywana kupresem i kafetierką; 18) fenicka bogini miłości; 19) sąsiaduje z Polską; 20) rama na płótno malarskie; 21) ograniczanie, reglamentowanie czegoś; 22) Ignacy, były prezydent Polski; 23)

autor "Gargantui i Pantagruela"; 24) rzadkie imię męskie; 25) kolor skóry, cera; 26) placówka dyplomatyczna; 27) sojusznicy z II Wojny Światowej; 28) osoba w rękach porywacza; 29) Benjamin, premier Izraela. **PIONOWO:** 2) szkocka whisky z wyspy Skye; 5) niemiecki samochód sportowy; 13) stalowa beczka na piwo; 14) unosi się z komina; 18) najstarsza europejska wódka z Francji; 19) stolica Mali; 30) Modigliani, włoski malarz; 31) ochojnik jodłowy wschodni; 32) rezystor elektryczny; 33) dawny żołnierz z kołczanem; 34) filozof, autor "Pochwały głupoty"; 35) III Grimaldi, były książę Monako; 36) niegłośna; 37) jądrowy to stos atomowy; 38) kwiatek lub drzewo;

39) widoczna wada wzroku; 40) deserowy wśród naczyń; 41) największa wyspa archipelagu Dodekanezu; 42) Zembala, były minister zdrowia; 43) wyznaczona data; 44) sos do maczania pieczywa i warzyw; 45) wulkan, najwyższy szczyt Filipin; 46) zdradził Jezusa; 47) "... rzeka", powieść Żeromskiego; 48) kraj z piramidami; 49) pierwiastek Es; 50) kanadyjska prowincja z Edmonton; 51) inaczej przedmiot; 52) miasto Włodzimierza Lubańskiego; 53) i werbel, i taraban; 54) chemiczne lub małżeńskie; 55) drugi księżyc Neptuna; 56) odtwarzacz płyt winylowych; 57) leopardy dla Ukraińców; 58) rzeka w portugalskiej Mirandeli; 59) stolica Omanu.

SUDOKU

	4			8	1	5		6
				7	2	3		
	8		4	9	6			
	7	9	2	6	8			
							3	
6		5		3				
7	5				9		6	
8		4				2		5
			7		5	9	4	8

6	2				5			1
8	9		7					
	3		9		2		4	
	5		1					3
		1		7				8
3	7		5	4	9	2	1	6
4		3			6	7	5	9
	1		8	5				
				9				

						3	1	8
		8						7
		3	4	2				9
2		7	8					3
	5	6	3			1	2	4
					2			
9	6		2	8	7	4	3	
3	2						7	6
7	8	1			4	5		

KONSTAL
GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów

Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl

28230ttr-a-G

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIHOLENDER-SKIE.EU, 503-103-703

kupię

AS Działkę, 603-584-180

MIESZKANIE, 89 539-02-00

zamienię

WWW.ZAMIANY.OLSZTYN.PL
mieszkań, domów, 603-584-180

PRACA

dam pracę

POMOCNIK cieśli - dekarza,
601-680-820

PRACOWNIKA budowlanego,
murarza 501-481-210

W gospodarstwie mlecznym,
534-920-987

ZATRUDNIĘ pracownika do
prac gospodarczych z możli-
wością zakwaterowania, 504-
262-593.

ZATRUDNIĘ pracowników bru-
karzy, pomocników brukarzy,
praca na terenie województwa,
605-829-760

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie
rolnym, 601-772-124

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie,
501-172-462

AUTO-MOTO

sprzedam

SKUP aut, 502-180-869

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA
CENA TEL. 730 750 266

USŁUGI

budowa | remont

MALOWANIE, 512-170-016

POLBRUK, 502-811-658

REMONTY mieszkań, hydraulika,
elektryka, 783-543-814

SZALÓWKA, podłoga, bo-
azeria, sztacheta, taras; Tartak
Żarnowo k. Augustowa, 693-
491-205.

inne

SZYCIE kołder, 665-434-450

TURYSTYKA

WCZASY dla Seniora - Kry-
nica Morska, lipiec 8 dni od
1599zł/os., sierpień 8 dni od
1599zł/os., wrzesień 8 dni od
1399zł/os., październik 8 dni
od 1299zł/os. www.owjan-tar.pl,
www.wczasy-senior.pl
(55)247-60-30, 534-244-044.

WCZASY dla Seniora -
Stegna, lipiec 8 dni od 1299zł/
os., sierpień 8 dni od 1199zł/
os., wrzesień 8 dni od 1149zł/
os. www.owcubex.pl, www.wczasy-senior.pl
(55)247-83-47.

RÓŻNE

sprzedam

DREWNO opałowe i tarcicę
różną - odbiór własny, 695-
173-538.

ROWEREK, ławę, kryształ,
517-548-083

SPRZEDAM pszczoły i miodar-
kę, (89) 677-92-72, 513-236-178

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY Młode Nioski, Od Ho-
dowcy, Szczepione, Dowóz, TA-
NIO, 502-031-298

KURY Młode Nioski, Od Ho-
dowcy, Szczepione, Dowóz,
TANIO, 502-031-298

produkty rolne

KUPIĘ: zboże paszowe, kon-
sumpcyjne. FHU ANIMAR. Tel.
606-505-511

inne

SKUP bydła, 451-521-555

GAZETA
OLSZTYŃSKA
(89) 539-74-46,
reklama@wm.pl

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 29 czerwca 2023 r.
zmarł Nasz Kochany Mąż, Tata, Dziadek, Teść i Brat

ś. † p. Edmund Kuźnicki

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 1 lipca 2023 r. (sobota)
w parafii Miłosierdzia Bożego przy ul. Barcza:
o godz. 13.00 pożegnaniem Zmarłego i modlitwą różańcową,
a o godz. 13.30 mszą świętą pogrzebową.
Ceremonia pochowania odbędzie się
na cmentarzu komunalnym w Dywitach.
Rodzina

AR_29.06-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 24 czerwca 2023 r. odeszła od nas
nasza kochana
Mama, Teściowa, Babcia i Prababcia

ś. † p.

Barbara Olkowska

Ceremonia pogrzebowa rozpocznie się
3 lipca 2023 r. o godz. 10.30
pożegnaniem w kaplicy przy ul. Poprzecznej,
po którym o godz. 11.00 nastąpi wyprowadzenie
na cmentarz komunalny przy ul. Poprzecznej.

Pograżona w wielkim smutku i żalu
rodzina

133623opb1-a -P

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 27 czerwca 2023 r. odszedł od nas na zawsze
Nasz Kochany Mąż, Tata, Dziadek i Pradziadek

ś. † p. Henryk Lelen

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 1 lipca 2023 r. (sobota) o godz. 12.00
wystawieniem Drogiego nam Ciała w kaplicy miejskiej przy ul. Mariańskiej 2,
skąd o godz. 12.30 nastąpi wyprowadzenie na Mszę św. żałobną
do kościoła pw. Matki Boskiej Saletyńskiej przy ul. Morskiej 29.
Ceremonia pochowania odbędzie się
na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej.
Pograżona w bólu i żalobie rodzina

133723opb1-a -P

Wójtowi gminy Wydminy

Radosławowi Królowi
oraz
Jego Najbliższym

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Ojca

ś. † p.

Władysława Króla

składają Przyjaciele i Współpracownicy,
Rada Gminy Wydminy, Urząd Gminy,
Centrum Usług Wspólnych,
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna,
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Zieleni,
Spółdzielnia Prekursor, Zespół Szkół Ogólnokształcących
w Wydminach, Szkoła Podstawowa w Gawlikach Wielkich

134623opb1-a -P

Można odejść na zawsze, by stale być blisko... Ks. Jan Twardowski

Państwu **Marii i Leszkowi**
Gutowski

wyrazy głębokiego żalu i współczucia
oraz słowa wsparcia i otuchy z powodu śmierci

Taty i Teścia

składają dyrekcja i pracownicy
Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego w Olsztynie

134523opb1-a -P

Koleżance

Annie Zielińskiej-Turek

wyrazy głębokiego współczucia z powodu nagłej śmierci

Męża

składają pracownicy Miejskiego Zespołu
ds. Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej
Osób Niepełnosprawnych w Olsztynie

134423opb1-a -P

ARKA USŁUGI
POGRZEBOWE

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ **89 534 72 42, 605 635 908**

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ **89 526 66 01, 605 665 909**

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

614619opb1-i-M

Harminiński
ZAKŁAD POGRZEBOWY

dawniej **↓ market**

OLSZTYN **895 355 300**
ul. Lengowskiego 18-20 **602 327 277**

BISKUPIEC **897 152 093**
ul. Armii Krajowej 4 **608 680 642**

POGOTOWIE POGRZEBOWE **89 527-09-09**

Pomożemy Ci godnie pożegnać

614219opb1-g-M

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną
i kulturalną posługę

103923opb1-c-P

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
☎ **89 67 77 100, kom. 530 308 308**

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

320520opb1-d-M

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjąć*:
• na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
• na wtorek, środe, czwartek, piątek – dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00
*Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE
(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

WWW.POZEGNANIA.NET

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN**,
plac Józefa Bema 5, tel. 89-539-74-80,
czynne w godz. **7.00-15.00**,
soboty – nieczynne
b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG**,
ul. Rybacka 35,
tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00.

28919opb1-C-380-M

DNA NASZEJ PIŁKI POWOLI SIĘ ZMIENIA

PIŁKA NOŻNA \\ Kluby Ekstraklasy ledwo skończyły sezon, a już zaczęły przygotowania do kolejnego. Krótkie wakacje musiały im wystarczyć do naładowania baterii. Większość zespołów już wyruszyła, albo zaraz wyruszy na obozy przygotowawcze.

Na przestrzeni lat forma obozów się zmieniła. Kilka dekad temu piłkarze wyjeżdżali zazwyczaj wgóry, gdzie „ładowali akumulatory”. W tamtych czasach o obozach w ciepłych krajach nikt nawet nie pomyślał, bo było to poza zasięgiem finansowym nawet najbogatszych polskich klubów. Pamiętajmy, że przeciętna pensja w PRL-u oscylowała wokół równowartości... 20 dolarów. Ale po zmianie systemu polityczno-gospodarczego szefowie klubów oraz trenerzy zgodnie uznali, że zdecydowanie lepsze efekty przyniosą - zamiast bezsensownego gania po górach lub lesie - treningi z piłką. Bo przecież w całej tej zabawie chodzi o grę w piłkę, a nie obieganie. Oczywiście przygotowanie kondycyjne też jest bardzo ważne, ale da się je wypracować w trakcie zajęć z piłką lub przy okazji krótkich, intensywnych interwałów, czyli w formie, w jakiej piłkarze pracują w trakcie meczu.

To, co zmieniło się na szczycie, czyli w zespołach seniorów, wygląda inaczej też wśród zespołów młodzieżowych. Jeszcze kilka lat wstecz w trakcie przygotowań do sezonu można było oglądać dość przerażające z dzisiejszej perspektywy obrazki, gdy jeden zawodnik brał drugiego na plecy i biegł z nim pod górkę. Po co? Teoretycznie by ćwiczyć kondycję. Praktycznie niewiele miało to wspólnego z piłkarskim treningiem. - Na szczęście dziś takie obrazki zanikają. Poszliśmy mocno do przodu jeśli chodzi o szkolenie i to widać - przekonuje Sebastian Pietrzyk, trener młodzieży w fundacji Polish Soccer Skills, organizującej obozy szkoleniowe dla piłkarzy w wieku od 7 do 19 lat.

Pietrzyk i jego koledzy współpracujący z PSS mają w trakcie obozów spory komfort, bo pracują tylko z czwórką zawodników. Ale ich komfort to też znacznie lepsze warunki dla młodych zawodników. - Kiedy mamy

taką małą grupkę, możemy poświęcić im więcej czasu, zadbać o to, by poprawić każdy błąd, nawet ten najmniejszy - zapewnia Pietrzyk.

Patrząc na wyniki osiągnięte przez wyróżniających się na obozach PSS zawodników, widać, że takie podejście przynosi odpowiednie rezultaty. Jakub Kiwior w końcówce sezonu został podstawowym graczem Arsenalu, a niedawno w meczu reprezentacji Polski strzelił gola dającego drugie w historii zwycięstwo nad Niemcami (1:0). Z kolei Michał Skóraś był jednym z najlepszych piłkarzy ekstraklasy minionego sezonu. A to tylko pierwsze z brzegu przykłady.

Żeby jednak wskoczyć na taki poziom, trzeba wiele ciężkiej pracy. I to niezależnie od pory roku. - Wy, jako naród, macie to mocno zakorzenione, pewnie dlatego tak dobrze mi się tu pracuje. Lubicie ciężką pracę - chwali polskich piłkarzy Jose Morales Expósito, trener z Granady, który

Fot. Mikołaj Barbański

Jakub Kiwior strzelił gola dającego polskiej reprezentacji drugie w historii zwycięstwo nad Niemcami (1:0)

od kilku lat co rok pojawia się na obozach Polish Soccer Skills.

W tym roku Morales Expósito znów będzie gościł w Polsce w trakcie trwających od 2 lipca do 26 sierpnia obozów PSS. Dzięki takim inicjatywom, a także

dzięki ogromnemu zaangażowaniu wielu szkoleniowców, którzy często dokładając z własnej kieszeni rozwijają się w trenerskim fachu, nasz futbol powoli wychodzi z cienia.

Patrząc na grę reprezentacji U-17 w trakcie ostatnich

mistrzostw Europy można było przecierać oczy ze zdumienia, bo Białe-Czerwoni nie wyglądali jak zespół, który lubi grać z kontry, i w którego DNA jest wpisane „cierpienie i szybki atak”.

Po raz pierwszy od dawna to nasz zespół przegrał ważne starcie nie dlatego, że był od rywala gorszy technicznie, ale dlatego, że miał słabsze warunki fizyczne. A to akurat można w przyszłości nadrobić, techniki i taktyki nauczyć się znacznie trudniej.

Dlatego mimo niedawnej wstydlwej porażki z Mołdawią zdaje się, że za kilka lat nie będziemy się musieli bać o powtórkę wydarzeń z Kiszyniowa. DNA naszej piłki powoli się zmienia, trzeba tylko uzbroić się w cierpliwość. **LG**

IGRZYSKA: WIELKIE SUKCESY, MAŁO KIBICÓW

Igrzyska Europejskie w Polsce przynoszą dużo chwały polskiemu sportowcom i naszemu krajowi. Grad medali, sporo - choć apetyty rosną w miarę jedzenia - „Mazurków Dąbrowskiego”, absolutna czołówka klasyfikacji medalowej. Do tego zdobyte liczne kwalifikacje olimpijskie, które, jak wiadomo, zwykle gospodarzom jest zdobyć je ciut łatwiej niż gościom. Dodatkowy plus - Igrzyska Europejskie połączone są z mistrzostwami Starego Kontynentu w wielu dyscyplinach, co zwiększa ich wagę, w tym prestiż osiągniętych na nich sukcesów. Dodajmy do tego, że w ramach IE rozegrano też Drużynowe

Mistrzostwa Europy w lekkoatletyce.

Polacy pokazali świetny poziom organizacyjny, a niewielkie wpadki, jak na przykład nieszczęsne powtarzanie pierwszej kolejki pchnięcia kulą kobiet (co uderzyło akurat szczególnie w Polkę tam startującą) były winą nie naszą, ale sędziów i organizatorów konkursu, wytypowanych przez europejską federację lekkoatletyczną.

Dodatkowo promocja Polski w Europie, bo przecież turystyka sportowa, która odradza się po „czarnej dziurze” pandemii, temu właśnie służy: zachęcaniu, żeby turyści, którzy przyjechali na zawody sportowe, przyjechali znów do Krakowa, Małopolski, na Górny Śląsk, Dolny Śląsk czy Podkarpacie - raz jeszcze, nawet bez powodu czy pretekstu w postaci zawodów w takiej czy innej dyscyplinie.

Czy jest jakiś minus? Tak,

jest. I to poważny. Chodzi o frekwencję na trybunach. Z tym jest dużo gorzej niż z poziomem sportowym oraz wynikami Białe-Czerwonych. A przecież są to premierowe, pierwsze IE nie tylko u nas, ale w ogóle w Unii Europejskiej. A przecież towarzyszy temu walka o bilety na Igrzyska Olimpijskie w Paryżu. Czy pamiętamy dobrą, choć na mniejszą skalę, mniej prestiżową i mniej ważną (bo nie chodziło wtedy o kwalifikacje na IO we Francji) mistrzostwa Europy w dziesięciu dyscyplinach rozegrane przed rokiem w Niemczech, w Monachium? Tam frekwencja była wyższa, a czasem nawet znacznie wyższa niż w Polsce. A przecież turystycznie Kraków nie ustępuje Monachium, a Małopolska i sąsiadujące z nią województwa Bawarii. Co zatem zawiodło? Oto jest pytanie...

RYSZARD CZARNECKI

GAZETA OLSZTYŃSKA

SZUKAMY OSOBY DO KSIĘGOWOŚCI I KADR

Wykształcenie
wyższe
kierunkowe

Tel. do kontaktu:
502 499 506

Mail do kontaktu:
kadry@gazetaolsztynska.pl

KTO AWANSOWAŁ, A KTO SPADŁ

PIŁKA NOŻNA\\\\ Środowe rewanże zdecydowały o tym, kto w przyszłym sezonie zagra w IV lidze i okręgówce. W imponującym stylu w IV lidze utrzymała się Polonia Iłowo, bo najpierw u siebie rozbiła 6:0 Victorię, po czym w Bartoszczach wygrała 4:1.

W barażach zagrały Motor Lubawa i Polonia Iłowo, czyli 12. 13. zespół IV ligi, oraz Zatoka Braniewo i Victoria Bartoszyce, czyli wicemistrzowie dwóch grup klasy okręgowej. Motor trafił na Zatokę, a Polonia na Victorię, z czego bardzo ucieszył się Paweł Miłoszewski, grający trener bartoszczan, który uważał, że ekipa z Iłowa będzie łatwiejszym rywalem niż Motor. Polonia jednak zaskoczyła bartoszczan i w pewnym stopniu też swoich kibiców, bo w trakcie słabego sezonu była bardzo nieskuteczna, a jednocześnie jej obrona była dziurawym szwajcarskim serem, tymczasem w barażach jej bilans bramkowy wyniósł 10:1! Inna sprawa, że Polonia trafiła na bardzo osłabionego kadrowo przeciwnika.

Co prawda szkoleniowiec gospodarzy liczył na cud, bo przecież historia futbolu zna wiele nieprawdopodobnych zwrotów sytuacji, ale marzenia bartoszczan błyskawicznie rozbił w puch Kacper Wydra, który potrzebował jedynie czterech minut, by zdobyć dwa gole!

Po takim ciosie Victoria już się nie podniosła,

Zatoka Braniewo po dogrywce przegrała z Motorem, w efekcie w IV lidze zagra zespół z Lubawy

efekt jest taki, że w Iłowie w nowym sezonie nadal będą się cieszyć IV ligą, a w Bartoszczach marzenia o awansie muszą przełożyć minimum o rok.

Zdecydowanie bardziej wyrównana była rywalizacja Zatoki z Motorem. W Lubawie w pierwszym spotkaniu padł remis 1:1. Taki też wynik był w środę we Fromborku (tam domowe spotkania rozgrywa Zatoka na czas modernizacji stadionu w Braniewie). Gospodarze do przerwy prowadzili 1:0 po trafieniu Łukasza Wolaka. Poza tym Zatoka miała sporo sytuacji, ale

nie potrafiła ich wykorzystać. Goście ambitnie walczyli do końca, czego efektem było trafienie w 89. minucie Filipa Czerwonki. W dogrywce czerwoną kartkę zobaczył Kacper Korkliniewski, więc przez 15 minut Motor grał w przewadze. No i podopieczni trenera Krzysztofa Malinowskiego wykorzystali swoją szansę w 117. minucie, dzięki czemu utrzymali się w IV lidze.

• Victoria Bartoszyce - Polonia Iłowo 1:4 (0:3)
0:1, 0:2 - Wydra (1, 4), 0:3 - Letkiman (43), 1:3 - Pawłowski (65), 1:4 - Wydra (76)

• Zatoka Braniewo - Motor Lubawa 1:2 (1:0, 1:1)
1:0 - Wolak (45), 1:1 - Czerwonka (89), 1:2 - Kapusta (177); czerwona kartka: Korkliniewski (105 Zatoka)

W sezonie 2023/24 w IV lidze zagrają: Concordia Elbląg (spadkowicz), Polonia Lidzbark Warmiński, Mamyry Giżycko, Mrągowia Mrągowo, Jeziorak Iława, Tęcza Biskupiec, Znicz Biała Piska, Granica Kętrzyn, Rominta Gołdap, Olimpia II Elbląg, DKS Dobrze Miasto, Mazur Elk (beniaminek), Constract Lubawa (beniaminek), Polonia Iłowo, Motor Lubawa, Stomil II Olsztyn (zgłoszeni do rozgrywek).

Rozgrywki rozpoczną się w pierwszy weekend sierpnia.

W środę rozegrano także rewanżowe mecze barażowe, których stawką była gra w okręgówce. Trochę niespodziewanie w dwóch przypadkach lepsi okazali się wicemistrzowie klasy A!

• Kłobuk Mikotajki - Łyna Sępólno 3:6 (0:3)
0:1 - Rzeźnik (4), 0:2 - Naruszewicz (13), 0:3 - Lemański (26), 1:3 - Serowik (54), 1:4 - Snopkowski (60), 2:4 - Gawliński (63), 2:5 - Antczak (74), 3:5 - Gawliński (84), 3:6 - Antczak (90+2)

Łyna w Sępólnie wygrała 6:3, ale mimo to Paweł Dobrzyński, prezes klubu, nie był pewien sukcesu. Jednak wystarczyło zaledwie 26 minut, by się uspokoił, a może wręcz opanował go błogi spokój, bowiem Łyna w tym momencie prowadziła już 3:0! Kłobuk musiałby więc strzelić sześć goli, nie tracąc żadnego, by marzyć o awansie. Tak się oczywiście nie stało, zatem klub z Sępólna utrzymał się w okręgówce.

• SKS Gwardia Szczytno - Żagiel Piecki 2:0 (0:0)
1:0 - Balcerzak (51), 2:0 - Wnuk (78)

W pierwszym meczu padł bezbramkowy remis, dlatego drużyna ze Szczytna awansowała do klasy okręgowej.

• Walsza Pieniężno - Delfin Rybno 7:1 (2:0)
1:0, 2:0, 3:0 - Szczesny (16, 25, 49), 3:1 - Orzechowski (52), 4:1, 5:1 - Szczesny (54, 55), 6:1 - Graczyk (82), 7:1 - Szczesny (90); **czerwona kartka:** Jabłonowski (74 Delfin)

Największa niespodzianka barażów - wicelider grupy 2 klasy A wprost rozbił 13. zespół grupy 2 okręgówki (w pierwszym meczu był remis 1:1). Królem polowania został Jakub Szczesny, który zdobył aż sześć bramek! Tym samym Walsza awansowała, a Delfin spadł do klasy A.

• Orzeł Janowiec Kościelny - Kormoran Zwierzewo 3:0 (2:0)
1:0 - Pokrzywnicki (22), 2:0 - Korniejew (24), 3:0 - Szczypiński (76)

Orzeł, który sezon zakończył na drugim miejscu w grupie 4 klasy A, okazał się lepszy od 14. zespołu grupy 2 okręgówki. Co prawda w pierwszym meczu Kormoran wygrał 3:2, ale w rewanżu piłkarze ze Zwierzewa nie mieli wiele do powiedzenia. **DRYH, EM**

SPRINTEM

PIŁKA NOŻNA\\\\ W Lidzbarku Warmińskim rozegrano mistrzostwa województwa olbojów, w których najlepszą okazała się drużyna Warmlift Oldboys Olsztyn.

• Wyniki, grupa A: Polonia Lidzbark Warmiński - Olimpia Elbląg 3:0, Olimpia Elbląg - Old Boy's & Friends Kętrzyn 1:4, Old Boy's & Friends Kętrzyn - Polonia Lidzbark Warmiński 1:2; **grupa B:** Warmlift Oldboys Olsztyn - Gwardia Szczytno Oldboys 1:0, Gwardia Szczytno Oldboys - Oldboys Iława 1:0, Oldboys Iława - Warmlift Oldboys Olsztyn 7:0; **półfinały:** Polonia Lidzbark Warmiński - Gwardia Szczytno Oldboys 1:0, Warmlift Oldboys Olsztyn - Old Boy's & Friends Kętrzyn 4:0;

mecz o 5 miejsce: Olimpia Elbląg - Oldboys Iława 5:2; **mecz o 3 miejsce:** Old Boy's & Friends Kętrzyn - Gwardia Szczytno Oldboys 2:0; **final:** Warmlift Oldboys Olsztyn - Polonia Lidzbark Warmiński 2:0. Zwycięzca będzie reprezentować województwo podczas ogólnopolskich mistrzostw.

PIŁKA RĘCZNA\\\\ Podczas ostatniego sezonu Warmia Energa postawiła na młodzież i... nie była to dobra decyzja, bowiem olsztyńskie z hukiem spadli z Ligi Centralnej. Szefowie klubu najwidoczniej uznali, że zespół muszą wzmocnić graczami doświadczonymi, dlatego podpisano kontrakty z 34-letnim Andrzejem Kryńskim oraz

Andrzej Kryński podpisał kontrakt z Warmią Energa

o dwa lata starszym Dawidem Przysiekiem. Kryński to prawoskrzydłowy, wychowanek Górnika Zabrze, mistrz Polski juniorów w 2008 roku, który

osiem sezonów spędził w Superlidze. W barwach Górnika rozegrał m.in. osiem meczów w Pucharze EHF, a w 2019 roku zajął 4. miejsce w plebiscycie na najlepszego skrzydłowego Superligi. Potem reprezentował MMTS Kwidzyn, w którym w 103 spotkaniach rzucił 304 bramki, natomiast w sezonie 2022/23 został królem strzelców grupy A I ligi w barwach Sokola Porcelana Lubiana Kościerzyna (185 bramek). Z kolei Przysiek to jedna z wielkich postaci polskiego ligowego szczypiorniaka, bowiem jest członkiem elitarnego Klubu 1000, do którego należą piłkarze ręczni, którzy mogą pochwalić się zdobyciem minimum 1000

bramek w najwyższej klasie rozgrywkowej! Niektórzy olsztyńscy kibice zapewne pamiętają go z meczów z Warmią Travelandem, podczas których popisywał się nieszablonowymi rzutami i perfekcyjnie wykonywanymi rzutami karnymi. W 2010 roku przez Bogdana Wentę był powoływany do kadry, w której o pozycję na środku rozegrania rywalizował z takimi zawodnikami jak Tomasz Rosiński, Bartłomiej Jaszka i Grzegorz Tkaczyk. Przysiek to wychowanek Olimpijczyka Wągrowiec, następnie przez wiele lat gracz superligowej Nielby Wągrowiec. Trzeci strzelec Superligi w sezonie 2009/10 (176 bramek) i król

strzelców w sezonie 2011/12 (170), a potem czołowy snajper I ligi. W 2012 roku przeszedł do Zagłębia Lubin, gdzie występował przez sześć lat. W 2018 został zawodnikiem Arki Gdynia, a po jej wycofaniu z rozgrywek dołączył do Chrobrego Głogów, gdzie imponował współpracą z kolegami, zdobywając tytuł najlepszego asystującego w Superlidze (2019). W minionym sezonie Przysiek występował w pierwszoligowym Sokole Porcelana Lubiana Kościerzyna, z którym awansował do Ligi Centralnej. Sokół jednak wycofał się z rozgrywek (zastąpił go Jurand Ciechanów), dlatego do Olsztyna trafi także bramkarz Dominik Jaworski. **DRYH**

V MEMORIAŁ ANDRZEJA BIEDRZYCKIEGO

PIŁKA NOŻNA W sobotę na boisku bocznym przy stadionie OSiR (al. Piłsudskiego 69a) odbędzie się V Memoriał Andrzeja Biedrzyckiego. Rodzina, przyjaciele oraz byli zawodnicy będą wspominać legendarnego gracza Stomilu. Początek o godz. 9.30.

Andrzej Biedrzycki zmarł nagle w kwietniu 2017 roku, umierając praktycznie na stadionie w Olsztynie. Zasłabł podczas jednego z treningów przed I-ligowym spotkaniem Stomilu ze Stalą Mielec. Biedrzycki w ostatnich miesiącach swojego życia pełnił rolę kierownika drużyny prowadzonej wtedy przez Adama Łopatkę. Pod koniec treningu upadł na ziemię, potem okazało się, że był to efekt rozległego zawału serca, został jeszcze przetransportowany do szpitala, ale po kilku dniach zmarł.

Z inicjatywy przyjaciół „Biedrzy” i za aprobatą rodziny pierwszy Memoriał zorganizowano jeszcze w tym samym roku, kilka miesięcy po pogrzebie. Łącznie do tej pory odbyły się cztery edycje Memoriału, a ostatni miał już miejsce przy al. Piłsudskiego 69a, czyli w miejscu, gdzie grał i trenował przez większość swojego życia. Dla Stomilu Olsztyn Andrzej Biedrzycki zagrał blisko 500 spotkań.

Bartosz Urban, dokumentalista piłkarskich dokonań olsztyńskiego klubu, doliczył się 483 meczów, ale w archiwum brakuje składów m.in. z Wojewódzkiego Pucharu Polski. Na pewno Biedrzycki zagrał w 196 spotkaniach Ekstraklasy i strzelił dwa gole.

Warto przytoczyć archiwalną wypowiedź Andrzeja, który z nostalgią opowiadał o występach na najwyższym szczeblu rozgrywek: „Miło wspominać pierwszy w ekstraklasie, czyli z Zagłębiem Lubin 2:2, w którym Andrzej Jasiński strzelił dwie bramki, na pewno taki mecz jak z Legią 3:3 w pierwszym sezonie, gdzie przegrywaliśmy 1:3 i udało nam się zremisować po pięknym strzale Jackiewicza z bodajże 30 metrów. Takim pamiętnym meczem na pewno też jest mecz z Widzewem, który wygrał awans do Ligi Mistrzów, przyjechał ze Smudą i naprawdę dużą liczbą gwiazd - Tomaszem Łapińskim, Jackiem Dębińskim, Sła-

W 1994 roku Stomil Olsztyn awansował do ekstraklasy. Andrzej Biedrzycki siedzi trzeci od prawej w górnym rzędzie

Sezon 1995/96: Andrzej Biedrzycki (z prawej) usiłuje powstrzymać Cezarego Kucharskiego z Legii. Mecz zakończył się remisem 1:1. Los tak chciał, że w 1999 roku obaj znaleźli się w dziesiątce najpopularniejszych sportowców Warmii i Mazur. W plebiscycie „Gazety Olsztyńskiej” Biedrzycki zajął wtedy szóste, a Kucharski dziewiąte miejsce

Miny olsztyńskie mówią wszystko - w 12. kolejce sezonu 1996/97 Stomil na wyjeździe przegrał 0:1 z Hutnikiem Kraków

womirem Majakiem i wieloma innymi, gdzie potrafiliśmy wygrać po pięknej bramce z rzutu wolnego Daniela Dylusia. Bardzo wrył mi się w pamięć także mecz barażowy z Górnikiem Polkowice, gdzie było dużo emocji, karne, utrzy-

manie w I lidze, ogromna radość nasza i kibiców. Takie mecze zostały w pamięci, na pewno nie tylko mojej, ale i w pamięci kibiców, co pokazują głosowania i sondy”.

Olsztyński klub po śmierci „Biedrzy” zastrzegł nu-

mer dwa, od 2017 roku z tym numerem nikt już nie zagra w biało-niebieskich barwach.

Sobotni Memoriał to znakomita okazja na wspomnienie starych piłkarskich czasów i samego Andrzeja. Co roku stawiają się jego koledzy z boiska, wychowankowie, piłkarze, których prowadził w różnych klubach i przede wszystkim kibice Stomilu, którzy wywieszają flagę z podobizną swojego idola.

Andrzej Biedrzycki po zakończeniu piłkarskiej kariery zajął się trenowaniem. Był szkoleniowcem m.in. Leśnika Nowe Ramuki, OKP Warmia i Mazury Olsztyn, DKS-u Dobre Miasto, Mrągowi Mrągowo i oczywiście Stomilu (wtedy pod nazwą OKS 1945 Olsztyn).

Na boisku zobaczymy m.in. Piotra Skibę, Janusza Bucholca, Grzegorza Lecha, Łukasza Jarzabka, Grzegorza Kopruckiego, Marka Maleszewskiego, Łukasza Kościuczuka. Nie zabraknie także piłkarzy Stomilu grających w Ekstraklasie, m.in. Pawła Charbickiego i Adama Zejera.

Ostatnią edycję Memoriału wygrała drużyna Przyjaciół Biedrzy, a selekcjonerem zespołu był Igor, starszy syn Andrzeja. W tym roku także stawi się silna ekipa, ale znowu nie zagra młodszy zsynów Wiktor. Tym razem z powodu kontuzji, której nabawił się w ostatnim meczu sezonu.

Memoriał to także doskonała okazja do zrobienia czegoś dobrego dla piłkarskiego środowiska Warmii i Mazur. Z nowotworem walczy wychowanek Stomilu Dominik Wasiak, który przechodzi aktualnie chemioterapię w austriackiej klinice. W trakcie sobotniej imprezy odbędą się licytacje koszulek piłkarskich, m.in. Patryka Kuna z Rakowa Częstochowa i Adriana Mierzejewskiego, który aktualnie gra w Chinach.

Początek rywalizacji o godzinie 9:30, a finał zaplanowano na 15:30.

EMIL MARECKI

V MEMORIAŁ

• **Grupa A:** Węgoria Oldboys Węgorzewo, Wieczne Młodzi Olsztyn, Przyjaciele Biedrzy, Michelin Olsztyn

• **Grupa B:** OKP Stomil Andrzej, Prestige Okna Bramy Drzwi Białystok, OSiR Iwmar Jeziorany, Wychowankowie Biedrzy

• **Grupa C:** Warmift Oldboys, Fortuna Gąglawki, Falco Oldboys Olsztyn, Oldboys Biskupiec

• **Grupa D:** Mrągowia Biedrzy, Oldboys Jonkowo, Pisa Barczewo, Oldboys Sierpc

NAJPOPULARNIEJSI SPORTOWCY WOJEWÓDZTWA 1999 ROKU

1. Krzysztof Hołowczyc (automobilizm, Stomil Mobil Rally Team)
  2. Karol Jabłoński (bojery/żeglarstwo, Baza Mrągowo)
  3. Tomasz Idzikowski (taekwondo ITF, Start Olsztyn)
  4. Dorota Majorkiewicz (taekwondo ITF, Start Olsztyn)
  5. Dariusz Idzikowski (taekwondo ITF, Start Olsztyn)
  6. Andrzej Biedrzycki (piłka nożna, Stomil Olsztyn)
  7. Ewa Kuraś (podnoszenie ciężarów, LZS Bartoszyce)
  8. Tomasz Krzeszewski (tenis stołowy, Warrior Morliny Ostróda)
  9. Cezary Kucharski (piłka nożna, Stomil Olsztyn)
  10. Arkadiusz Wiśniewski (siatkówka, Indykpol AZS Atria Olsztyn)
- **Trener Roku:** Stanisław Mickiewicz (żeglarstwo, Baza Mrągowo)

W czasach gry w ekstraklasie odwiecznym rywalem Stomilu była płocka Petrochemia

Radość olsztyńskich kibiców po jednym z ekstraklasowych triumfów „Dumy Warmii”

SPORT.wm.pl

PIĄTEK-NIEDZIELA 30.06-02.07.2023

DO GDAŃSKA PRZEZ FILIPINY

SIATKÓWKA Wczoraj męska reprezentacja Polski odleciała do Pasay na Filipinach na ostatni turniej fazy zasadniczej Ligi Narodów. Trener Nikola Grbic dokonał w składzie kilku zmian, m.in. nie ma przyjmujących Tomasza Fornala i Artura Szalpuka.

Polscy siatkarze zaliczają pracowite tygodnie, bo w poniedziałek wrócili z turnieju Ligi Narodów z Rotterdamu, po czym po zaledwie trzech dniach udali się w 24-godzinną podróż na Filipiny.

Trener Grbic zapowiedział, że skład, który od środy do niedzieli będzie rywalizować w Pasay, będzie w większości tym, który później powalczy w turnieju finałowym w Gdańsku. Do kadry dołą-

czyli więc etatowi reprezentanci - dla rozgrywającego Marcina Janusza, atakującego Łukasza Kaczmarka, przyjmującego Aleksandra Śliwki oraz libero Jakuba Popiwczaka będzie to debiut w tegorocznej edycji Ligi Narodów.

Do składu powrócili także nieobecni w Rotterdamie środkowi Mateusz Bieniek i Karol Kłos, a także przyjmujący Kamil Semeniuk. W Pasay nie zagrają natomiast przyjmujący Tomasz Fornal i Artur Szalpak. Nie

Trener Nikola Grbic

przekreśla jednak to ich szans na udział w turnieju finałowym, bowiem trener rozważa dokonanie jednej lub dwóch zmian w składzie

przed decydującymi spotkaniami.

Rywalami biało-czerwonych na Filipinach będą Słowacy (5 lipca, g. 13), Brazylijczycy (7 lipca, g. 5), Kanadyjczycy (8 lipca, g. 9) oraz Japończycy (9 lipca, g. 13).

Siedem najlepszych drużyn po fazie zasadniczej oraz Polska jako gospodarz wystąpi w turnieju finałowym w Gdańsku (19-23 lipca).

• **Skład reprezentacji Polski na turniej Ligi Narodów**

w Pasay City, rozgrywający: Marcin Janusz, Grzegorz Łomacz; **środkowi:** Mateusz Bieniek, Norbert Huber, Karol Kłos, Jakub Kochanowski; **przyjmujący:** Bartosz Bednorz, Wilfredo Leon, Kamil Semeniuk, Aleksander Śliwka; **atakujący:** Łukasz Kaczmarek, Bartosz Kurek; **libero:** Jakub Popiwczak, Paweł Zatorski.

LIGA NARODÓW

1. Japonia	22	24:7
2. USA	21	22:4
3. Brazylia	19	22:12

4. Słowenia	18	19:10
5. Polska	14	18:16
6. Argentyna	16	20:13
7. Włochy	15	16:11
8. Holandia	14	18:14
9. Serbia	11	15:15
10. Francja	9	14:16
11. Iran	8	10:19
12. Kuba	5	10:22
13. Kanada	5	9:21
14. Chiny	5	8:21
15. Bułgaria	6	10:21
16. Niemcy	4	9:22

* O kolejności w tabeli decyduje liczba zwycięstw, a dopiero potem punkty

PROMOCJA

ZATANKOWAŁEŚ?

**NIE ZAPOMNIJ
O „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ”**

**TERAZ DO KUPIENIA
NA STACJACH ORLENU!**

GAZETA OLSZTYŃSKA WEEKEND
PIĄTEK-NIEDZIELA 26-28/05/2023
GAZETA WARMII I MAZUR
cena 4,99 zł (w tym 9% VAT)

NASZ DOM
Konkurs
wygraj!
1000 zł
1000 zł
1000 zł

GAZETA OLSZTYŃSKA